

Trgovina še vedno stoji na glavi

Tudi na Dolenjskem močno izboljšana ponudba trgovskega blaga - V zbornici govorili o neredu v trgovinski dejavnosti - Kdaj se sme prodajati - Trgovci v izgubi

NOVO MESTO - Tudi v Novem mestu in na Dolenjskem je bila ponudba blaga zmeraj manjša, kot je zdaj. Medtem ko kupce skrbi zlasti to, kje bodo boljše kupili, imajo trgovci še druge probleme. Hočejo biti boljše od najboljših in v pehanju za dobiček bijejo tiho bitko z drugimi trgovci in z zakoni. Takim razmeram, ki jih dela novomeški in dolenjski zasebni in družbeni trgovski kapital - a ne samo tukajšnji - nekateri že daljša pravijo kaos. Da gre za svojevrstno zmedo v dejavnosti, so se strinjali tudi udeleženci nedavnega posveta v Novem mestu, ki ga je sklicala Gospodarska zbornica Slovenije, območna zbornica Novo mesto.

Neurejeno stanje v tej nadvse pomembni gospodarski dejavnosti se za nekatere začenja že z delovnim časom. Ni prav, menijo nekateri, da nekateri zasebni trgovci delajo neprekinjeno od zore do mraka, v svetek in petek. Vprašanje je, kaj vsem ustreznega predpisa še brani vsem preostalim prodajalcem, da si podobnega delovnega časa ne omissiljo tudi sami. Odrješajoče je, kot vedno v podobnih primerih, sklicevanje na evropski red. Ta menda ne dopušča raztegovanja in krajšanja delovnega časa po mili volji, ampak določa: ko se dela se dela, ko se počiva, se počiva; velja za vse. Ob tem je seveda Evropa prikrajšana za resnico, da je marsikatera dolenjska trgovina v socializmu delala takrat, ko je to ustrezalo trgovcem, in da je šele z vdorom zasebnosti začela bolj upoštevati "muhastega" kupca.

Kaos menda trgovci povzročajo tudi z izbiro prodajnega osebja. Številnim ljudem se je vendarle potrebno učiti za trgovca in zgolj manjšina je že ustvarjena za ugaljen in profesionalen nastop pred kupcem. Če je komu od sedanjega in bodočega prodajnega osebja do izobraževanja, se bo lahko učil poklica in ustreznih

poslovnih navad tudi preko dolenjske območne gospodarske zbornice, ki bo organizirala izobraževanje za dobre trgovce.

Ob vsem tem, kar razmišljajo trgovci in drugi o njih, je zanimiv še podatek o poslovni uspešnosti te gospodarske panoge v slovenskem merilu. Metka Potočnik, sekretarka Združenja za trgovino pri GZS, ve

povedati, da je neto izguba slovenskih trgovinskih podjetij presegla akumulacijo. Od 4.600 trgovinskih podjetij, kolikor jih je skupno v Sloveniji, jih ima izgubo kar 1.521. Nekateri ob

Podatkov o profitu dolenjskih trgovcev niso zbrani, znano je, koliko jih je. Ob polletju je bilo na Dolenjskem 123 trgovinskih podjetij, od tega 114 zasebnih, 6 družbenih in 3 v mešani lasti. V trgovini je na Dolenjskem zaposlenih 1.283 ljudi, od teh jih 193 dela v zasebnem sektorju.

tem ugotavljajo, da se manj kot 5 odst. slovenskih trgovinskih firm ukvarja z zunanjo trgovino in da to sodi med napake. M. LUZAR

OBETI - Belokranjski gospodarski forum, ki so ga ustanovili v Črnomlju, bo povezoval obrtnike, podjetnike in gospodarstvenike z ostalimi doma in v tujini. Pomoč zastopavljanim Belokranjcem so obljubili Matej Kovač, Marjan Knez (prvi in drugi z leve) z Gospodarskega foruma iz Ljubljane ter Vili Brandt (stoji) v imenu Sklada RS za razvoj drobnega gospodarstva. (Foto: M.B.-J.)

Začetek konca zapostavljenosti?

V Črnomlju ustanovili Belokranjski gospodarski forum, ki bo povezoval obrtnike, podjetnike in gospodarstvenike - Obljubljena pomoč - Horvat: "Krivica že narejena"

ČRNO MELJ - Pred tednom dni so belokranjski obrtniki, podjetniki in gospodarstveniki v Črnomlju ustanovili Belokranjski gospodarski forum (BGF), ki bo deloval v okviru Gospodarskega foruma iz Ljubljane. Slednjega so pred letom dni osnovali na pobudo slovenskih krščanskih demokratov, vendar gre za nestrankarsko neprofitno organizacijo, ki se financira iz članarine. Njena pravila so zastavljena tako, da se v delo ne more vmešavati nobena politika.

Kot sta ob ustanovitvi povedala podpredsednik GF iz Ljubljane Marjan Knez in izvršni direktor Matej Kovač, si to društvo podjetnikov med drugim prizadeva za pošteno in moralno obnašanje v poslovanju, za obrtnikom in podjetnikom prijazne zakone, za spodbudno kreditno in davčno politiko. Pričakujejo, da bodo postali ena močnejših združb obrtnikov in podjetnikov v Sloveniji. Podobnih združenj sedaj v naši državi ni, opozorili pa so, da nikakor ne bodo konkurenca Gospodarski zbornici.

Kje bo v resnici njihov prostor v slovenski družbi, bo odredil zakon o zbornicah. Sicer pa GF navezuje stike tudi z gospodarskimi združenji Slovencev po svetu, celo v Argentini in Avstraliji.

Poslanec v državnem zboru Izidor Rejc je Belokranjcem govoril o lastninjenju in vlaganju lastninskih certifikatov. Predsednik upravnega odbora Sklada RS za razvoj malega gospodarstva Vili Brandt, ki je obiskal tudi nekaj belokranjskih obrtnikov in podjetnikov, pa je dejal, da je z gro-

zo spoznal, kako zapostavljeni so Belokranjci. Opozoril je, da je zelo malo Belokranjcev dobilo denar iz tega sklada, čeprav ve, da so s svoji-

Predsednik črnomaljskega izvršnega sveta Anton Horvat je pripomnil, da jim je krivica narejena že s tem, da je črnomaljski občini dovoljena le 86-odst. povprečna poraba na prebivalca, Ljubljani pa več kot 140-odst. "Če bi bila dovoljena poraba vsaj 100-odst., ne bi prosili za denar republiških skladov, ampak bi si v pretežni meri lahko pomagali sami. Da bi sploh želel kdo vlagati pri nas ob meji, pa bi morali pritegniti kapital s tako atraktivnimi stvarmi, kot so na primer manjši davki," je dejal Horvat.

mi programi izpolnjevali pogoje. Prav zato, ker se jim je doslej godila krivica, je obljubil, da se bo zavzel zanje. M. BEZEK-JAKŠE

V LJUBLJANI ŠE SEJEM MEDILAB

LJUBLJANA - V ponedeljek so na ljubljanskem sejmišču odprli 2. mednarodni sejem medicinske in laboratorijske tehnike, farmacevtike in materialov po imenu Medilab. Vabljeni!

Druži se z opozicijo! (Prvi zakon politike)

BAVARSKA DELEGACIJA V NOVEM MESTU - Novomeško občino so v ponedeljek obiskali člani predsedstva bavarskega senata in nemški novinarji. Skupaj z nemško delegacijo, ki jo je vodil Hans Weiss, predsednik bavarskega senata, se je v Novem mestu mudil dr. Ivan Kristan, predsednik državnega sveta. Delegaciji so v Novem mestu v Galeriji Dolenjskega muzeja (na sliki) priredili sprejem predstavniki političnega vrha novomeške občine, na čelu z obema predsednikoma mag. Boštjanom Kovačičem in Francijem Konicijem. Bavarska delegacija si je tega dne med drugim ogledala arheološko zbirko Dolenjskega muzeja in kartuzijo Pletereje ter se udeležila pokašnje dolenjskih vin v Krkinem hramu na Trški gori. Delegacija iz dežele Bavarske je večji del obiska v Sloveniji namenila pogovorom v Ljubljani. Tu se je med drugim sestala z vidnimi slovenskimi parlamentarci in člani Drnovškovega kabineta. (Foto: M. Luzar)

Vaja za primer jedrske nesreče v NE Krško

Prenovljen načrt zaščite

KRŠKO - Po sklepu republiške vlade bo to soboto v Krškem potekala poučna stabna vaja "Posavje 93", katero naj bi preverili ter hkrati izpopolnili usposobljenost in opremljenost za zaščito in reševanje v primeru jedrske nesreče v Nuklearni elektrarni Krško.

Enote za zaščito in reševanje ter vsi drugi pristojni občinski in republiški organi bodo v soboto ravnali tako, kot da je v NEK prišlo do tehnične napake, zaradi katere se je začela tali srediča reaktorja, prišlo je do izpuščanja radionuklidov skozi zadrževalni hram in do radiološkega onesnaženja okolja.

V prvem delu enodnevnega vaje bo izveden stabni del, v drugem pa še praktični prikaz zaščite in reševanja v vasi Brod pri Podbočju. Vajo bo neposredno vodil Republiški štab za civilno zaščito v sodelovanju z občinskima štaboma iz Krškega in Brežic. Priprave na posodobljeno vajo so potekale že daljši čas, med drugim so ob tej priložnosti natisnili tudi brošuro in zloženko z navodili za ravnanje ob morebitni nesreči v NEK, ki bosta razdeljeni prebivalcem Posavja.

Organizatorji pričakujejo, da si bodo vajo ogledali tudi nekateri tuji gosti, predvsem predstavniki civilne zaščite dežel skupnosti Alpe-Jadran in Mednarodne agencije za jedrsko varnost. Gostom bodo ob tej priložnosti predstavili tudi celoten sistem zaščite in reševanja v Sloveniji. B. D.-G.

Pribežniki so, vendar jih ni

Popisali so begunce

LJUBLJANA, NOVO MESTO - Ob začetku vojne na ozemlju nekdanje Jugoslavije je v Slovenijo pribežalo več kot 100.000 begunccev, od katerih jih je 90.000 imelo status, drugi pa so bili brez njega. Nekateri od begunccev so pozneje iz Slovenije odšli nazaj ali v zahodno Evropo. Predstavniki Visokega komisariata Združenih narodov za begunce menijo, da je zdaj v Sloveniji približno 45.000 begunccev.

Slovenski vladni urad za priseljevanje in begunce skuša tako ali drugačno dejansko število omenjenih pribežnikov ugotoviti s popisom. Leta bo potekal do konca oktobra v begunskih zbirnih centrih in na sedežih Rdečega križa po Sloveniji. Vladni urad je registracijo začasnih priseljencev sicer organiziral najprej 27. septembra za tri dni, vendar jo je potem podaljšal za nekaj dni in jo bo nadaljeval, kot rečeno, do konca oktobra. Za tako podaljšanje do konca meseca se je urad odločil, ker se je v prvem delu popisa prijaviло manj kot 30.000 oseb, kar je torej v navzkrižju z ceno Visokega komisariata.

S popisom urad želi ugotoviti, za koliko begunccev naj pripravi programe pomoči. Tako dobljenih podatkov po uradnih zagotovilih Slove-

V novomeški občini so v dosedanjem popisu ugotovili, da je tu v dvajsetih zbirnih centrih in v družinah 613 začasnih begunccev.

nija ne bo izkoristila za izgon begunccev. Kot trdijo v uradu, je popis priložnost, da uredijo svoj status tisti begunci, ki so v Sloveniji "na črno", saj bodo le-ti na slabšem, če se ne bodo prijaviли. L. M.

naša anketa

Več denarja za otroke

Rodnost v Sloveniji je bila po nekaterih statistikah že v 80. letih pod ravnjico "navadne reprodukcije". Nekateri celo trdijo, da je bilo zmanjševanje števila rojstev problem slovenskega naroda že v 70. letih, vendar ni prišel do izraza. Število rojstev na Slovenskem upada še zdaj, zato ministrstvo za zdravstvo - a ne samo ta ustanova - opozarja, da je v zvezi z upadanjem števila rojstev že čas za preplah. Malo rojstev ni posledica prekinjenih nosečnosti, saj se v Sloveniji zmanjšuje tudi število splavov, da je Slovencev premalo, so drugi razlogi. Nekaj jih je povezanih tudi z nizkim življenjskim standardom povprečne slovenske družine in iz teh so nastale pobude po ustrežnejšem otroškem dodatku. Državni zbor je v začetku oktobra spet obravnaval predlog zakona o družinskih prejemkih. V razpravi je podprl uvedbo splošnega otroškega dodatka. Izplačevati ga bodo začeli v letu 1996, dotlej pa bo veljal selektivni otroški dodatek. Ta naj bi znašal za predšolskega otroka 13 odst., za šolo-obveznega 16 in za otroka od 15. do 26. leta starosti 17 odst. zajamčene plače.

FRIDERIK MEDVEŠEK, zaposlen na policijski postaji v Krškem: "Verjetno bo splošni otroški dodatek dobrodošel, zato mora parlament pospešiti sprejemanje takega zakona. Res pa je, da imamo v naši družini tri otroke in pri svoji odločitvi nismo gledali na denar. Otroški dodatek bi bil v pomoč tistim, ki že imajo otroke, ne bo pa rešil natalitete, saj je znano, da ima bogatejši sloj prebivalcev manj otrok."

MOJCA KOSEM, prodajalka iz Loke pri Zidanem Mostu: "Lepo bi bilo, če bi uvedli univerzalnega otroškega dodatka, ki bi ga bile deležne vse družine z večjim številom otrok ne glede na socialni status, kar bi nedvomno vzpodbudilo Slovence, da bi se odločili za večje družine. Vendar otroški dodatek ni dovolj, starši se bodo odločili za več otrok šele, ko bodo prepričani, da bodo njihovi otroci imeli možnost šolanja in študija ter zaposlitve."

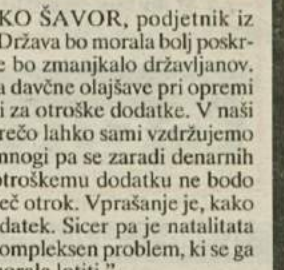
MARIJA CAJNAR, servirka v metliškem domu počitka: "Država posveča premo slovesno, da bi se za naraščaj odločilo več Slovencev. Univerzalni otroški dodatek bi bil prepozen, tudi če bi prišel že danes. Vprašanje je tudi, kolikšen bo in ali se bodo zaradi njega ljudje v resnici odločili za več otrok. Skrb za otroke ni omejena le na to, da jih spravili iz plenice, ampak tudi, da se izšolajo in dobijo službo. Tudi na to bi morala misliti država."

ZDRAVKO ŠAVOR, podjetnik iz Črnomlja: "Država bo morala bolj poskrbeti, da ji ne bo zmanjkalo državljanov. Pa naj gre za davčne olajšave pri opremi za otroke ali za otroške dodatke. V naši družini na srečo lahko sami vzdržujemo tri otroke, mnogi pa se zaradi denarnih stisk kljub otroškemu dodatku ne bodo odločili za več otrok. Vprašanje je, kako visok bo dodatek. Sicer pa je nataliteta Slovencev kompleksen problem, ki se ga bo država morala lotiti."

SLAVKO PODBOJ, direktor Terce iz Šentruperta: "Nismo tako revna država, da bi si lahko privoščili slabo ali pomanjkljivo vzgojo otrok, ki jim je potrebno omogočiti vse tisto, kar smo včasih že poznali; da so matere imele izbiro ostati doma in se posvetiti vzgoji otrok. Konkretna finančna stimulacija države bi pripomogla, da bi se brez velike filozofije ta proces odprl sam po sebi. S tem pa bi se ustrezno rešil tudi problem natalitete."

LJUBICA MAJER, zaposlena v Kavarni Novo mesto: "Zadnji čas je, da so se tudi Slovenci začeli spraševati, koliko potomstva imajo. Ko nas bo samo še za en hotel, bo že prepozno. Otroški dodatek je samo en korak k temu, da se bodo slovenske matere rajše odločale za drugega ali za tretjega otroka. Takih slovenskih družin, ki so šele deset in več otrok, verjetno ne bo nikoli več."

MILENA ŠKRABEC, uslužbenka pri PAN Ribnica: "Mislim, da bi morali dobiti otroški dodatek vsi otroci, ne glede na socialni položaj družine. Na višjo rodnost, se pravi krepitev slovenskega naroda, bo dodatek vplival le, če bo primeren velik. Ženske se že zdaj boje roditi. Kajti nosečnice se v podjetjih branijo, ker imajo kar dolg porodniški dopust in ker matere pozneje pogosto ostajajo doma zaradi nege otrok."

MARTINA KUK, trgovka pri Mercator-Trgovnem Kočevju: "Pri nas bo večja rodnost, ko bomo imeli podoben standard, kot je na Švedskem. Mati je doma, dokler otrok ne dopolni sedem let in dobi tako nadomestilo, kot bi plačlo, če bi delala. Da bi bilo več otrok, bi bilo potrebno ukiniti davek na izdelke za otroke, uvesti brezplačno šolanje in zdravstvo na visoki ravni. Ob vsem tem bi mož moral toliko zaslužiti, da bo žena lahko doma."

Ljubljansko pismo

"Jazbinšek grozi"

Po dveh ključnih datumih do stanovanj samo po stvarni ceni in zakonu

LJUBLJANA - Letošnji oktober je za graditelje na črno in za "imetičnike stanovanjske pravice" nadvse pomemben, odločilen mesec: 11. oktobra se je iztekel (podaljšan) rok, do katerega so bili prvi dolžni vplačati depozit, da bi se izognili rušenju zgrajenega na črno, drugim pa 19. oktobra rok za odkup družbenega stanovanja po močno znižani ceni. Ta rok pa ne velja za stanovalce v vojaških in za tiste, ki živijo v nacionaliziranih stanovanjih.

In kakšen je "izkupiček"? Po zadnjih javnosti sporočenih podatkih je depozit vplačalo že 5.400 črnodriteljev oz. dobrih 70 odst. vseh - v skupnem znesku 982 milijonov tolarjev. Ministrstvo za okolje in prostor izgovarjanju posameznikov na socialno tisko ne verjame in sodi, da gre za poskus špekulacije in brezbriznosti. Toda tврstven hazard da bo za črnodritelje, ki se niso odločili za vplačilo depozita, hudo drag. Ni pa bilo modro, da je to ministrstvo v sporočilu za javnost zapisalo, da večina graditeljev na črno, ki so plačali depozit, zdaj zahteva, naj se posledno ukrepa proti tistim, ki tega niso storili. Tisti, ki so plačali, so to storili, ker so imeli denar, ob tem pa se zavedajo, da bodo mor-

da lahko končno legalizirali stanovanjsko hišo ali gospodarsko poslopje, česar doslej niso mogli. Marsikje niti ni bilo prostorskih načrtov; če bi bili čakali nanje, še danes ne bi imeli hiše, prihranjen denar pa bi izgubil vrednost.

Pri vsem tem je tudi nenavadno, da bodo problemi graditeljev, ki jih ni bilo mogoče rešiti deset in več let, po plačilu depozitov rešeni v nekaj mesecih. Zato najbrž ni napačna domneva, da je ministrstvo s črnimi gradnjami želelo tudi nekaj zaslužiti (denar bo šel tudi za prostorske načrte). Ob tem pa ministrstvo za okolje ("Jazbinšek") še grozi, da bo vsem, ki niso plačali depozita, porušilo na črno zgrajene objekte.

Pa tudi razprodaja družbenih stanovanj globoko pod tržno ceno mnogih ni osrečila. (Le kupce novih je). Država pa se je s to privatizacijo znebila več kot polovice svojega stanovanjskega sklada, predvsem dragega vzdrževanja, ki ga je s prodajo preložila na ramena novih lastnikov.

Ob začetku prodaje je bilo v državi 75.866 družbenih stanovanj. Med temi je okoli trinajst tisoč nacionaliziranih in njihova privatizacija se skoraj še ni pričela. Občine so doslej prodale 53,55 odst. družbenih stanovanj, medtem ko ima status najemnika v občinskih stanovanjih z neprofitno najemnino še 29.210 stanovalcev. Seveda lastništvo ni zastoj in prinaša veliko skrb, predvsem pa obveznosti, česar so se novi lastniki šele sedaj dodobra zavedli.

Tako graditelji na črno kot kupci (ali najemniki) nakdanjih družbenih stanovanj zdaj vsaj vedo, pri čem so in kaj jih še čaka. O tem pa si še vedno niso na jasnem stanovaleci v nacionaliziranih stanovanjih, ki bodo vrnjena lastnikom. VINKO BLATNIK

Kmetijstvo

Z NOVOMEŠKE TRZNICE

V petek so na trznici veljale naslednje cene: jabolka za ozimnico 45 do 55 tolarjev, domače grozdje 120, jurčki 600, kostanj 80, smetana 500, jajca 18, česen 400, med 350, hruške 100, domača kokoš 500 (kg), fižol 500, radič 200 in solata 200 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi so bile: banane 74, radič 137, solata 130, grozdje 137, cvetača 158, jabolka 50, rdeče zelje 37, krompir 38, mandarine 137, pomaranče 131 tolarjev. Pri Deladinju je bila rdeča paprika 190 tolarjev, banane 80, mandarine 190, slive 250, karfijola 200, solata 180, fižol 220, čebula 48, česen 200, pomaranče 150, limone 120, kivi 220, ohrovt 200, por 150, zelena 200, peteršilj 350 in korenček 150 tolarjev.

Ugodna prodaja cvetličnih loncev in korit.
Tel.: (068) 42-035.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotni redni tedenski sejem so prodajalci pripeljali 223 do tri mesece starih pujskov in 79 starejših prašičev. Mlajših so prodali 114 po 240 do 280 tolarjev, starejših pa 18 po 180 do 220 tolarjev kilogram žive teže.

SREČANJE ZADRUŽNIKOV TREBANJSKE KMETIJSKE ZADRUGE - Trebanjska kmetijska zadruga, ki ima okrog 470 članov, se je odločila, da bo za svoje člane večkrat, če ne vsaj enkrat na leto, pripravila srečanje, da se bodo združniki med sabo bolje spoznali, kaj pogovorili in povedeli. Takšno srečanje so imeli v soboto na Lansprežu, kjer jih je v smeh spravil Jurčičev Krjavelj (Daniel Barle) skupaj z Alojzom Podbojem, za glasbo pa je poskrbel ansambel Vrtnica iz Novega mesta. (Foto: J. Dornič)

Kmetijski nasveti

Ob razočarane kmetice tožbi

Ob vsej bojazni in vnaprejšnjih pomislekih se je izkazalo, da bo morda le šlo brez večjih pretresov. Ko se je začelo zares, ko so mlekarne začele plačevati mleko po prehodnem zaostrenem pravilniku o higienski kakovosti, se je mleko opazno izobljšalo. Vse kaže, da prehod na evropsko kakovost le ne bo izločil toliko rejcev, kot je sprva kazalo. Žal so še mnogi primeri, ko mleko ni primerno za prodajo ali ko se je celo poslabšalo. Tako piše C. I. iz Dolenjske v Slovenskih brazdah, da je doslej že 14 let oddajala mleko in da je bilo celo v boljšem razredu, z večjim odstotkom toščice, zdaj pa je doživela prepoved zaradi prevelikega števila mikroorganizmov v njem. In to kljub temu, da molze pravilno, čisto in natančno po navodilih.

Morda je vmes tudi šikaniranje, vsekakor pa je to pismo priložnost, da ponovimo nekatere higienske zahteve, ki jih prenekatere dolenjske kmetice še ne spoštuje dovolj, da bi se hitro prilagodila poostrenim zahtevam pravilnika in dosegla kar najvišjo odkupno ceno, ki bo po novem poleg odstotka toščice in števila mikroorganizmov upoštevala tudi odstotek beljakovin v mleku. Zdravo in dobro mleko lahko daje le zdrava žival. Najnevarnejši je mastitis, zato je treba ukrepati že ob vsakem najmanjšem zunanjem znaku, pa naj gre za spremembo na vimenu ali v mleku. Odločilnega pomena je tudi higienski postopek molže. Kot primerno se je izkazalo umivanje celega vimena z 0,05-odst. raztopino blinala ter brisanje s suhimi papirnimi brisačami za enkratno uporabo. Obvezna je tudi kontrola v obliki izmolženja prvih curkov v posebno posodo s temnim dnom, ki nazorno pokaže, če je z mlekom kaj narobe. Molzni stroj mora biti povsem pravilno nastavljen, po opravljenem delu pa najprej pomit s hladno vodo, nato pa še z vročo vodo in detergentom ter obešen tako, da se temeljito ocedi. Enkrat na teden ga je treba razstaviti, generalno očistiti in po potrebi zamenjati sesne gume. Naglo ohlajevanje je pol higijene, saj prepreči množitev mikroorganizmov. Najbolje se obnesejo hladilni bazeni, ti pa so rentabilni le ob zadostno veliki količini namoženega mleka. Tudi potreba po večji kakovosti mleka, ki precej stane, bo terjala večje črede in bolj specializirane kmetije, vendar bodo v tržni tekmi le take uspešne.

Inž. M. L.

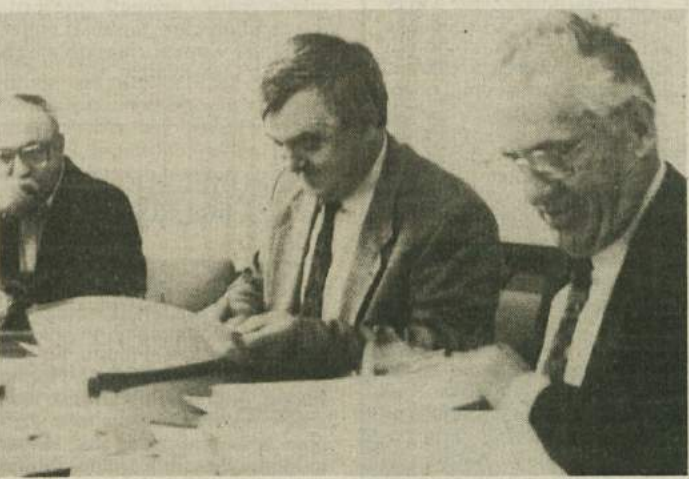
Bitka za Raduljo končno dobljena

Leta 1990 ustavljena dela za hidromelioracijo Radulje bodo nadaljevali že v tem tednu - Kmetje so se odpovedali odškodnini v višini 29 milijonov tolarjev

NOVO MESTO - Po treh letih negotovosti je v sredo v prostorih Izvršnega sveta končno prišlo do podpisa pogodbe o dokončanju del na hidromelioracijskem sistemu Radulja. Dela so prevzeli delavci Vodnogospodarskega podjetja Novo mesto, investitor pa bo novomeška Kmetijska zadruga Krka.

Pogodbo, ki sta jo podpisala direktorja Roman Rajer in Jože Starič, je vredna 87 milijonov tolarjev, kar so sredstva proračuna republike Slovenije. Celotna investicija s komasacijo pa bo veljala 116 milijonov tolarjev in bo končana leta 1995. K podpisu pogodbe so v mnogeprispevali tudi krajanji krajevne skupnosti Škocjan sami, ki so se odrekli zahtevani škodi v višini 29 milijonov tolarjev zaradi izpada pridelka.

Pogodbo za izvedbo komasacije 650 hektarjev zemljišč bodo podpisali z Geodetskimi zavodom že prihodnji teden. Vodnogospodarsko podjetje bo z deli pričelo že v tem tednu, do 1. aprila naslednje leto pa

POGODBA PO TREH LETIH - Direktor novomeške Kmetijske zadruge Krka Jože Starič in direktor Vodnogospodarskega podjetja Roman Rajer sta podpisala pogodbo o nadaljnjem urejanju Radulje. (Foto: J. P.)

naj bi bila dela končana. Tako se je končala bitka kmetov iz tega konca novomeške občine, ki jo je vodil predsednik sveta krajevne skupnosti Janez Povšič, in državo na čelu z mi-

nistrstvom za okolje in prostor ter kmetijstvo in gozdarstvo.

ODŠKODNINA ZA ČEBELJO KUGO

METLIKA - Zlasti v nižinskem delu občine so čebelarji odkrili čebeljo kugo, ki je v petih čebelnjakih pomorila 29 čebeljih družin. V izvršnem svetu so se strinjali, da za odškodnino za družine in uničeno opremo čebelarji dobijo skupaj 174 tisoč tolarjev, ki pa naj bi jih namenili za nakup novih čebeljih družin. Hkrati je metliška vlada sprejela odredbo o zdravstvenem varstvu čebel v vsej Beli krajini, s pomočjo katere naj bi bilo omenjeno varstvo bolj organizirano.

AGRO D.O.O.
Prodajalna SEJALEC
Cesta kom. Staneta 3,
Novo mesto
tel. (068) 24-132

po ugodnih cenah vam nudimo: zemljo za grobove, pesek, gobe za ikebane, podstavke in nagrobne sveče.

Akcijska prodaja motornih žag Tomos in Alpina.
Do 1. 11. vam za nakup motornih žag ALPINA nudimo 15% popust.

Ugoden nakup KOTLOV ZA ŽGANJE po tovarniških cenah.

Iz podružnice samostojno društvo

DVD Straža ne bo več

STRAŽA - Podružnica Društva vinogradnikov Dolenjske iz Straže obsega vinorodne gorice Nova gora, Stara gora, Straška gora, zahodni del Ljubna, Rigelj in Polje pri Soteski. Čeprav je pred leti društvo združevalo več kot sto vinogradnikov, jih je sedaj včlanjenih okoli 60. Po besedah predsednika Janeza Gašperšiča bi bilo prav, da bi, predvsem za vinogradnike Riglja, naredili "mašo spravo", da bi se potem med seboj bolje razumeli. Vinogradniki s straškega hriba bolj drže skupaj in so v nekaj letih s prostovoljnimi delom in prispevkom asfaltirali domala vse vinogradiške poti.

"Radi bi ustanovili društvo predvsem zato, da bi storili še kaj več za vinogradištvo na tem območju, kjer je še vedno kar precej šmarnice. Pri predelavi grozdja iz cepljenih sort pa bo potrebno še kaj narediti za boljše kletarjenje. Zato si bomo kot društvo prizadevali za večje sodelovanje s pospeševalno službo, pripravili bomo več predavanj, strokovni izlet, radi pa bi imeli tudi svojo prireditve. Ljudje v tem koncu občine so še pripravljivi kaj narediti," optimistično pravi Janez Gašperšič. O vsem tem se bodo pogovarjali to

Janez Gašperšič, predsednik podružnice DVD Straža

nedeljo ob 9. uri v prostorih gaislskega društva v Straži. Vabijo vse vinogradnike, da se udeležijo ustanovnega občnega zbora. J. P.

Hidromelioracijska dela močvirnatga sveta v dolini Radulje od Zbur do izliva v Krko so se namreč pričela že 1989 leta. Zemljska dela so nameravali dokončati do aprila 1991 leta, komasacijo pa leto dni kasneje. Marca 1990 leta je bil v slovenski skupščini sprejet moratorij za takšne posege v naravo, in tako so se ustavila že na tri četrt končana dela na Radulji.

Ogorčica izgovor?

Prepovedan uvoz krompirja

LJUBLJANA - Slovensko ministrstvo za kmetijstvo je izdalo odredbo, s katero je prepovedalo uvoz krompirja v našo državo. Svojo odločitev je utemeljilo z nevarnostjo vnašanja ogorčice ali nematode v Slovenijo, čeprav ta milimeter dolga nitasta rastlinska škodljivka doslej ni veljala za tako nevarno, da bi morali pred njo zapirati državno mejo. Bolj bo najbrž držalo, da ministrstvo ocenjuje, da smo letos kljub suši pridelali dovolj krompirja za svoje potrebe in da zato uvoz vsaj nekaj mesecev ne bo potreben. Kakorkoli: prepovedi bodo naši kmetje veselji, precej manj pa porabniki krompirja, ki bodo zavoljo administrativne zaščite morali plačevati višjo ceno, kot bi jo lahko, če bi dosledneje sledili oznanjeni liberalni trgovinski politiki in odprtosti v Evropo.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanic

Če že ne mati, naj bo kletar vsaj dobra babica

O alkoholnem vrenju

Alkoholno vrenje je rojstvo vina, kvasovke igrajo vlogo matere. Kletarju ne moremo reči, da je oče, lahko pa, da je dobra "babica". Porodi letošnjih vin bodo različni, od enostavnih do zelo zahtevnih. Sorte višjih kakovostnih razredov obsegajo izjemno visoko stopnjo sladkorja, naravnost sorte, kot so kraljevina, rumeni plavec, ranfol itd., so imele malo sladkorja. Zreli mošči prevrejo normalno počasneje, mirneje. Takšno vrenje traja okoli tri tedne, da nastanejo lepa vina s prijetno vinsko in sortno cvetico. Manj kvalitetni mošči z manj sladkorja ponavadi vrejo burno, glasno in tako nastala vina so zaradi izgube CO₂, mrtva, nesveža in zaradi prehitre vrenja brezizrazna. Najfinejša sestavina vina, ki oblikujejo lep vonj in okus, nastajajo med počasnim vrenjem. Tudi letos se ozračje hitro ohlaja, in če bodo temperature zelo nizke, moramo biti pozorni, ali se v sodu normalno odvija vrelni proces. Ne smemo se zadovoljiti z nejasnimi znaki vrenja, če imamo še sladkor v vinu. Ako se je vrenje ustavilo pred popolnim prevretjem sladkorja, moramo takoj ukrepati, da bi bilo še rešljivo. Analizo na sladkor lahko opravimo približno natančno sami, če imamo ročni refraktometer. Očitek med 20 in 22 Oe pomeni, da je mošt povrel. Očitek med 25 in 30 Oe pomeni še ostanek sladkorja do 10 g/l, to je preveč. Priporočam natančnejšo analizo na sladkor v laboratoriju. Kako ukrepamo, da bi oživili

kvasovke, ki so mogoče izčrpane ali jim nekaj primanjkuje?
1. Mešanje kvasovk v sodu: V prečiščenem moštu (razsluzenem) je koristno prisiljevati kvasovke, da se gibljejo po mlademu vinu, da se ne sesedejo na dno sode. Lahko smo preveč razsluzili mošt in se kvasovke nimajo kam obesiti, da bi bile porazdeljene v prostoru. Drobni delci motnosti mladega vina so dobrodošli kvasovkam.
2. Vinih, ki nastajajo iz nerazsluzenega mošta, ni priporočljivo preveč mešati kvasovke, ker mešamo tudi "blato", ki se raztaplja v vinu in mu pušča nečist vonj in okus.
3. Zračenje dela vina: V primerih, ko zmanjka kvasovkam zraka za razmnoževanje, to pomaga. To se zgodi v vinih iz premočno razsluzenega mošta, ki povzročajo v parafiniranem sodu ali cisterni. V neparafiniranem sodu je dovolj kisika. Pred zračenjem testiramo mlado vino na zraku. Ako v osmih urah porjavi, ne potrebuje zračenja.
4. Pomanjkanje hrane za kvasovke je sicer redek primer za vrelna zastoj, toda se tudi zgodi, predvsem v vinih iz močno gnilega grozdja. Hrana za kvasovke se dobi. Potrebno je upoštevati navodila za uporabo oz. način dodajanja hrane v vino.
5. Spontano vrenje ali pa domače "naravno vrenje" imenujemo vrenje brez dodatka odbranih kvasovk. Zastoji v tem primeru so težje rešljivi. Svetujemo dodatek kvasovk vrste S. Bayesian, večjo dozo, do 30 g/l. Vsako odlašanje pomeni težje reševanje vina, ker odmrle kvasovke oddajajo snovi, ki ovirajo delo dodanih kvasovkam. Takšnih strupenih produktov odmirajočih kvasovk je vsak dan več, zato ne odlašajmo!
(Nadaljevanje prihodnji)
Mag. JULIJ NEMANIC

Kočevsko je brez težkih kovin

Analize pokazale, da je kočevska zemlja malo onesnažena s težkimi kovinami in da jih je v kočevskih pridelkih malo ali nič - "Uživajte našo kakovost" je geslo M-KG Kočevje

KOČEVJE - V mleku, medu, jajc, gobah, čaju, žganju, mesu in drugih kmetijskih proizvodih Kočevske je zelo malo ali nič težkih kovin, je povedal direktor M-Kmetijskega gospodarstva Kočevje Janez Zlindra. Zato M-KG Kočevje pripravlja za svoje proizvode že poseben zaščitni znak, s katerim bo opremilo svoje proizvode. Znak je okrogle oblike in ima v zunanem krogu napis "Zrak, sonce, voda, zemlja" ter ponazarja, da vse v naravi kroži in da je vse zaključen krog.

Kočevsko M-KG je dobilo za svoje dosežke v zadnjem obdobju na mednarodnih sejnih in drugod več priznanj ne le za kakovostno čredo, ampak tudi za proizvode svoje klavnice in predelave. To pa vzbuja novo zanimanje za kočevske kmetijske proizvode tako mesta Ljubljane kot tudi drugih potrošniških središč. To že utečeno sodelovanje je bilo namreč leta 1990 prekinjeno ali pa zmanjšano. M-KG Kočevje prenavlja svojo Mesarijo, kar bo trajalo še naslednje leto, in širi svojo prodajno mrežo. Poleg prodajaln v Novem mestu in Brežicah se dogovarja za odprtje sa-

mostojne prodaje (in ne le prek Emone in Vajde) tudi v Ljubljani. Dogovarja se poleg tega za nadaljevanje uresničevanja programa razvoja kmetijstva z mestom Ljubljano. To sodelovanje je bilo prekinjeno pred tremi leti. Po kočevskem predlogu naj bi med drugim kar četrtno stala živine pri M-KG bilo namen-

jeno blagovnim rezervam mesta Ljubljane.
Seveda je pridelovanje zdrave hrane tudi nekoliko dražje, zato kočevsko kmetijstvo pričakuje pomoč pri prizadevanjih, da bi odpravili nerazumne vladine ukrepe, ki ne varujejo domače pridelave hrane. Kočevsko M-KG posluje že tri leta brez izgube, čeprav ni bilo deležno nobene pomoči. Celo nasprotno, po zatrtjevanju direktorja Zlindre je bilo obremenjeno z družbenimi datjavami 3- do 4-krat bolj kot ostali pridelovalci hrane.
J. PRIMC

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Solata za jesen in zimo

Zelenjava je imela nekoč pomembno mesto v prehranjevanju in zdravljenju ljudi. Z dvigom življenjske ravni pa se je prehrana spremenila in dala pomembno mesto mesu in mesnim izdelkom. Današnje smernice za zdravo življenje pa navajajo zdravo uravnoteženo prehrano z veliko žit, zelenjave in sadja. Zmotno je mnenje, da je priprava zelenjavnih jedi zamudnejša od priprave mesa. Prav tako bo potrebno spoznanje, da zelenjava ni le za prikuho ali solato, ampak lahko predstavlja samostojen obrok oz. glavno jed. Za hladne mesece so primerne zelenjavne in sadne jedi z nekoliko večjo energijsko in vitaminsko vrednostjo. Žita in druge vrste zrnja skupaj z zelenjavo ali sadjem so osnova za pripravo tovrstnih solat, ki jih lahko serviramo kot samostojno jed. Primer je ajdova, ješprenjeva, prosojna in riževa solata. Za pripravo AJDOVE KAŠE V SOLATI vzamemo 120 g kaše, 6 dl vode, 1 srednje velik por, 2 rdeči

papriki, 10 dag sira ali skute, 2 žlici limoninega soka, 2 žlici olja ter sol in poper po okusu. Ajdovo kašo skuhamo in ohladimo. Por in papriko narežemo na tanke rezine, sir narežemo in z ostalimi sestavinami vmešamo med kašo. Solata je okusnejša, če jo pripravimo vsaj eno uro pred serviranjem. Namesito ajdove kaše lahko vzamemo ješprenjevo ali prosojno kašo, namesto sira ali skute pa dodamo na kocke narezano belo meso. Okus in dodatke lahko žitnim solatam vsakokrat poljubno spreminjamo, kar je odvisno od naše domiselnosti. Za prijetno spremembo pa pripravimo PŠENIČNO SOLATO iz 2 skodelic pšenice, 2 jabolok, ene glave mehke solate in 10 g orehovihih jedrc. Preliv pripravimo iz 2 žlic kisline smetane in večje sesekljane peteršilja. Pšenico čez noč namočimo in ji nato prišamo nastrgana jabolka, narezano solato in ostale sestavine. Solata je primerna tudi za vse, ki imajo težave zaradi počasne prebave.

Ministrstvo se je usmilo šolarjev

Srednješolski center v Šmihelu bo prihodnje leto končno dobil telovadnico - Dijaki so vsa leta telovadili na drugem koncu mesta - Tudi komercialni del dvorane

NOVO MESTO - Temeljni kamen, ki ga je v ponedeljek položil dr. Slavko Gaber, minister za šolstvo in sport, je porok, da bo srednješolski center v Šmihelu po dvanajstih letih obstoja končno le dobil ustrezne prostore za pouk športne vzgoje, veliko pa bo pridobil tudi novomeški šport.

Stara športna dvorana pod Marofom je bila že ob otvoritvi pretesna za potrebe novomeškega športa in športne vzgoje srednjih šol, ki so bile takrat še v neposredni bližini nove dvorane, kasneje pa so se tehnični in zdravstveni oddelki preselili v nov srednješolski center, v sklopu katerega je bila predvidena tudi velika telovadnica s plavalnim bazenom, za kar pa je takrat zmanjkalo denarja.

Leta 1985 so se obudili načrti za izgradnjo telovadnice, tokrat brez ba-

zena, vendar denarja tudi takrat ni bilo dovolj, zgradili so le asfaltna igrišča na prostem, tako da dijakom vsaj ob lepem vremenu spomladi in jeseni ni bilo treba hoditi k telovadbi na drug konec mesta.

Razmere v športni dvorani pod Marofom, v kateri je obiskovalo pouk športne vzgoje okoli 3.500 srednješolcev, so v začetku devetdesetih let postale nevdružne. Lani je šola v sodelovanju z izvršnim svetom skupščine občine Novo mesto pri-

nost. Uredili so vso potrebno gradbeno in lokacijsko dokumentacijo, za izvajalca gradbenih del pa so izbrali GIP Pionir. Pripravo dokumentacije in pridobitev vseh potrebnih dovoljenj je financirala občina, za gradnjo objekta pa bo poleg tako imenovanega komercialnega programa prispevalo denar Ministrstvo za šolstvo in sport.

I. VIDMAR

Ko je minister Gaber polagal temeljni kamen za novo telovadnico, je v šali pripomnil, da tudi dež, ki je tokrat neusmiljeno padal, opozarja na nujnost postavitve strehe nad športna igrišča. (Foto: I. V.)

• Športna dvorana Srednje tehniške in zdravstvene šole bo razdeljena na dva dela. V šolskem delu, ki bo meril 2.800 kvadratnih metrov, bo velika telovadnica, ki jo bo možno predelati s premičnimi stenami na tri dele, premične tribune ob južni in zahodni steni ter na galeriji, na kateri bo prostor za športne igre, kot je namizni tenis, in slačilnice s sanitarijami. V komercialnem delu, ki bo nameščen v kletih, bo savna, štiri igrišča za squash in fitness center.

pravila projekt telovadnice in ga uskladila z normativi Ministrstva za šolstvo in sport, ki je projektu, zavedajoč se nevdružnih razmer, dalo pred-

Še premalo okolju prijazni

Program ekološkega osveščanja - Samo obljube

NOVO MESTO - Novomeški občinski sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora je pripravil ekološki program, ki naj bi ljudi usmeril k (še) večji osebni zavzetosti za varovanje okolja. V pripravi programa je izvedel anketo, s katero je ugotavljal, kaj prebivalstvo že ve in misli o varovanju okolja in kaj si želi glede tega. Na podlagi te javnomnenjske raziskave je sekretariat pripravil strokovna predavanja o varovanju okolja in v srednje šole ter krajevne skupnosti v občini. Devet predavanj po šolah in pet v krajevnih skupnostih je doslej že bilo in poslušalci so jih sprejeli z odobravanjem. Sekretariat tudi ugotavlja, da je občinstvo, zlasti šolska mladina, v velikem številu zagovornik čistega okolja, kar kažejo tudi ob predavanjih izrečene zahteve poslušalcev po strožjih predpisih za varovanje okolja.

V okviru ekološkega programa je sekretariat organiziral že tudi razstavo. Z njo je opozoril na potratnost pri rabi energije in na druge spodsrljave pri izkoriščanju naravnih zalog in pokazal, kako se da prihraniti energijo in obvarovati okolje. Tovrstne napotke so obiskovalci lahko prebrali

tudi v prospektih. Na razstavi, o kateri so obiskovalci napisali pohvalna mnenja v knjigo vtisov, so sodelovala "podjetja, ki delajo v okolju in za okolje".

V okviru ekološkega programa, ki ga je pripravil sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora, je nastal

• Omenjeni program ekološkega osveščanja izvajajo po navedbah sekretariata za majhnimi stroški in z mislijo, da bi lahko kaj denarja primaknila tudi država. Sekretariat je namreč v poročilu zapisal, da je pri snemanju omenjenega filma o Krki zaprosil za denarno pomoč ministrstvo za varstvo okolja in urejanje prostora in da te gmotne podpore iz Ljubljane ni dočakal, čeravno so iz prestolnice obljubljali denar. Bolj moč beseda kot minister ali njegovi uradniki so bile nekatere občine, novomeške sosesde, in nekatere firme, ki so prispevale denar.

tudi film Krka - poročilo o stanju reke. Ta filmska obdelava aktualne teme sodi med pomembnejše že ureničene cilje omenjenega novomeškega ekološkega programa.

L. M.

Tovariško srečanje na Bazi 20

Počastitev novomeškega občinskega praznika

Spomin na ustanovitev novomeške partizanske čete, kar se je zgodilo 29. oktobra 1941 na Frati pri Brezovi rebi, je zajet v še vedno veljavnem občinskem prazniku Novega mesta. Upor proti takratnim največjim zločincem na svetu je bil enkratno in pogumno dejanje, ki se ga vsak pošten človek s ponosom spominja. Takrat smo sebi in svetu povedali, da se Slovenci fašizmu ne bomo dali uničiti brez boja.

Občinski odbor Zveze borcev je vprašal predsedstvo občinske skupščine, če in kako bo počaščen letošnji občinski praznik. Do 13. oktobra ni dobil odgovora, zato so na sestanku predstavnikov vseh krajevnih organizacij ZB isti dan sklenili, da bo v soboto, 23. oktobra, pri Bazi 20 na Rogu tovariško srečanje nekdanjih borcev NOV, aktivistov OF in drugih simpatizerjev protifašističnega upora. Srečanje se bo začelo ob 11. uri. Govoril bo Zoran Polič, nekdanji član izvršnega odbora OF Slovenije. Slavje bo združeno s spominom na 50-letnico obstoja Baze 20, ko se je v letu 1943 vrhovno vodstvo NOB Slovenije preselilo na Rog. Občinski odbor ZB bo podelil priznanja zaslužnim članom organizacije. Sodeloval bo pevski zbor Dušan Jerab, poskrbel pa bodo tudi za razvedrilni spored.

Krajevne organizacije ZB imajo podatke o odhodu avtobusov do Baze 20, kjer bo poskrbljeno tudi za prehrano. Vse stroške srečanja bodo krili udeleženci srečanja sami. Zveza borcev vabi v soboto na Rog tudi vse prijatelje organizacije, mladino, sodebore iz drugih krajev in člane političnih strank.

Odbor za obveščanje pri Obč. odboru ZB Novo mesto

MAŠA ZA POBITE

MIHOVEC PRI PADEŽU - Ob brznu blizu vasi Mihovec pri Padežu bo to soboto tiha žalna svečanost, ki jo bodo imeli svojci pobitih Novomeščanov in okoličanov. Na komemoraciji, ki bo ob 50. obletnici nasilne smrti svojcev, bo maša, ki jo bo ob 11. uri bral proš novomeškega Kaplitja. Če bo deževalo, bo maša ob isti uri v kapiteljski cerkvi.

• Do sprave ne bo prišlo prej kot v štiridesetih letih. Mi namreč nismo vzgojeni za spravo in tudi za demokracijo še ne. (Franc Povirk, žužemberski župnik)

Po premog in po drva

Center ima dovolj različnih vrst premoga - Drva pri zasebnikih

NOVO MESTO - Za bližajočo se kurilno sezono so se v Centru v Novem mestu dobro pripravili. Tako imajo v prodajalni v Brsljnu velenjski lignit v kosih po 8.882 tolarjev za tono ter senovski rjavi premog v kosih po 14.340 tolarjev in v kockah po 14.278 tolarjev. Na zalogi imajo češki rjavi premog v kockah po 16.602 tolarja za tono in premogove briquete iz Madžarske, katerih tona stane 26.497 tolarjev.

Drv se v Centru ne da kupiti, ne prodaja jih več niti Gozdno gospodarstvo. Po to vrsto kurjave se je potrebno odpraviti k zasebnim lastnikom gozdov oziroma (pre)prodajalcem drv. Prostorninski meter drv stane v podgorjanskih vaseh 3.000 do 4.000 tolarjev.

DOBRODELNI KONCERT ZA BOLNIŠNICO

NOVO MESTO - Danes ob 19. uri bo v športni dvorani v Novem mestu dobrodelni koncert, katerega izkupiček bodo uporabili za gradnjo bolnišnice v Novem mestu. Na prireditvi bodo nastopili Čuki, Helena Blagne, Andrej Sifer, Društvo mrtvih pesnikov in Copacabana. Program bosta povezovala Sašo Hribar in Metka Centih Vogelnik. Gostje na prireditvi bodo poslanke državnega zbora.

NOVO VODSTVO NOVOLESA

NOVO MESTO - Upravni odbor Novolesa se je na seji 8. oktobra odločil, da razpiše delovno mesto generalnega direktorja družbe. Ker se dosednji v. d. generalnega direktorja inž. Andrej Kosec, ki je to delo opravljal od maja letos, ni želel prijaviti na razpis, ga je upravni odbor razrešil in za novega vršilca dolžnosti imenoval Zvoneta Novino, dosedanega komercialnega direktorja.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 23. oktobra, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Market, Drska
- od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragoška 17
- od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
- od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. do 19.30: trgovina Vita - mesečni diskont, Šmihel
- od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 16. ure: mini market Pero, Slopiče
- od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
- od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
- Šentjerneje: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market Samopostrežba
- Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Rog
- Žužemberk: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba
- Straža: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market

V nedeljo, 24. oktobra, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Dolenjka, Samopostrežba, Glavni trg
- od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragoška 17
- od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
- od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 8.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. do 19.30: trgovina Vita - mesečni diskont, Šmihel
- od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 12. ure: mini market Pero, Slopiče
- od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru
- od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela

ŽURIRANJE - V nedeljski oddaji Studia D Duhovna misel, ki jo pripravlja kapiteljski vikar Poznič, je bila tema 6. božja zapoved, ki zapoveduje: Ne nečistuj! K tej preghi, je bilo svarjeno, napeljujejo nebrzdane zabave, nagneten in zakajeni diskači, poltene prireditve, skratka žuriranje. Ko je pridigar končal, so zavrteli tisto Mi Primaori vsi žuriramo. Pa kaj, saj je bila oddaja namenjena Dolenjcem!

MINISTROV NOS - Minister Miha Jazbinšek je bil prejšnji teden v Mijni Peči. Hudomušni Janez Povšič iz Škočjana, ki se z Jazbinškom že lep čas naganja okoli regulacije Radulje, je ministru izdal recept, kako se lahko iznebijo rdeče barve svojega obilnega nosu. "Čviček pijte, minister, čviček, pa ne bo več rdeč, ampak plav!" Minister Miha pa nič, samo smejal se je. Tako je Povšič eden redkih Slovencev, pred katerim je celo odrezavi minister ostal brez besed. Pa še Radulja bo regulirana.

KOMASACIJA - S komasacijami je križ, največkrat nihče ni zadovoljen. Zadnji primer s šentjernejskega konca tudi govori o tem. K direktorju zadruga je prišel možak in se pritoževal, da so pri komasaciji vsi dobili dobro zemljo, samo on je dobil nazaj svojo. Krivica, kakor se človek obrne!

MOST - Zaradi del pri popravilu cestišča je novomeški poševni most že lep čas zaprt. To povzroča velike težave v že tako kaotičnem mestnem prometu. Investitorju se očitno ni zdelo vredno prek Dolenjskega lista opozoriti ljudi, da se pripravljajo ta dela, koliko časa bojo trajala in kako bo v tem času urežen promet. Kot da bi hoteli to zamolčati in skriti pred ljudmi, kar ne bi bilo čudno. Se ni tri leta, kar so most, ki je stal ogromne denarce, slovesno odprli, lani pa se je asfalt že zgubil kot koža stare coprnice.

Ena gospa je rekla, da je v Lions Clubu Novo mesto več starih mačkov kot pa mladih levov.

DEVETI KROG VEČSTRANSKEGA POBOTA

NOVO MESTO - Konec septembra je SDK v Republiki Sloveniji opravila že letošnji deveti krog obveznega večstranskega pobota obveznosti in tejaete ved pravni osebam. Na območju SDK Novo mesto je svoje obveznosti za pobot prijavilo 148 pravnih oseb za 1.753 milijonov tolarjev obveznosti. Pobotano je bilo za 289 milijonov tolarjev obveznosti oz. 16,5 odst. prijavljenih obveznosti. Pravne osebe iz gospodarstva so pobotale 19,2 odst., pravne osebe iz negospodarstva 2,1 odst., pravne osebe iz zavarovalništva pa 27,3 odst. SDK v Republiki Sloveniji bo do konca leta opravila še tri kroge obveznega večstranskega pobota. Tako bo naslednji, deseti krog 22. oktobra.

B. ŠULN

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 1. do 7. oktobra so v novomeški porodnišnici rodile: Gordana Vilič iz Trebnjega - Gabrijela, Alenka Ozimek iz Vrh Trebnjega - Matejo, Elena Mlakar iz Krškega - Živo, Zvonka Franko iz Vel. Brusnice - Tejo, Bernarda Pirč iz Grčeče vasi - Andreja, Kata Ogulin iz Vavpče vasi - Iztoka, Terezija Cemič iz Mikote - Martina, Štefka Gazdova iz Straže - Martina, Cvetka Ferlin iz Stolovnika - Cvetko, Suzana Janežič z Malega Slatnika - Aleksandra, Brigita Mesojedec iz Češče vasi - Tilna, Nada Jaklič iz Rosalnic - Majo, Ružica Fabina iz Pravatnice - Majo, Sonja Dragan z Mirne - Tjašo, Jožica Brule iz Stopič - Karin, Irena Mirt iz Zagorice - Jureta, Vesna Ferlin iz Ivančine Gorice - Benjamina, Stanka Pezdirc iz Otoka - Kristino, Marinka Korene iz Škočjana - Karmen, Maja Bobnar iz Dol. Toplic - Katjo, Marija Hrastar z Velikega Kala - Tomaža, Milena Novak z Vrha pri Hinjah - Metko, Angelca Luzar s Sel pri Zajčjem Vrhu - dečka, Marija Penca iz Ržišč - deklico.

IZ NOVEGA MESTA: Nataša Umbrecht iz Trdinove ulice 5 - Tjašo, Terezija Šketelj, Na lazcu 20 - Barbaro, Jožica Ogrinc s Ceste herojev 32 - Katjo, Alja Florjančič iz Ljubljanske ceste 42 - Lariso.

Cestitamo!

Rudi Bogataj

Ena od uslug je tudi pranje avtomobilov. Avtopralnici so prav v tem času dodali še usluge zasebnega podjetja "Svežina", ki opravlja globinsko kemijsko čiščenje notranjosti avtomobila v bivših prostorih mehanične delavnice društva na Ljubljanski cesti. Dela opravlja najemnik Rudi Bogataj ml. "Usluge so evropske," pravi Rudi in nadaljuje: "Po avto za notranje čiščenje pridemo tudi domov ali v službo. V štirih urah ga lastnik komajda še prepozna. Se posebej so naše usluge priporočljive za avtomobile, ki jih njihovi lastniki želijo prodati."

J. P.

Novomeški levi za slepe

Ustanovljen Lions Club Novo mesto - Prvi izkupiček za obolele za multiplo sklerozo

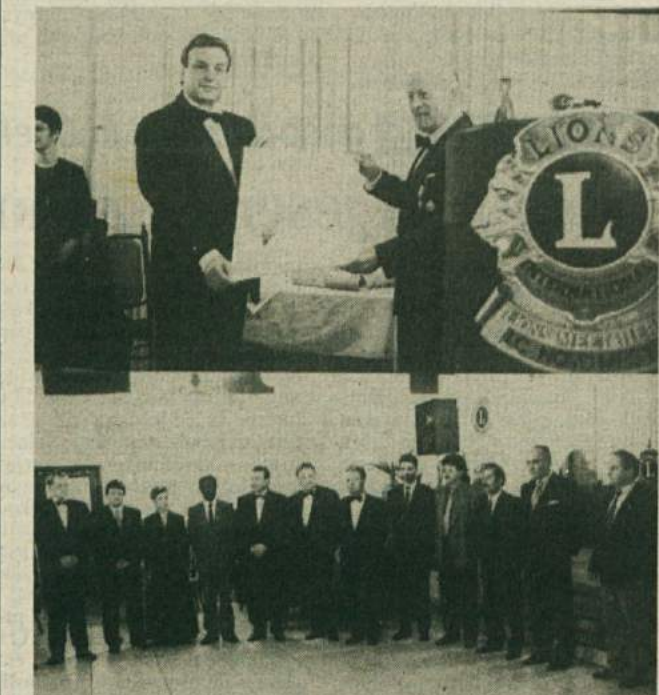
DOLENJSKE TOPLICE - V soboto zvečer je bil v Kristalni dvorani Zdravilišča Dolenjske Toplice ustanovni večer Lions Cluba Novo mesto. Lionizem je gibanje, katerega vodilo so človekoljubna dejanja, v svetu delujejo lions klubovi že 76 let; sedaj je to gibanje razširjeno v 179 državah, kjer v 41.000 klubih deluje okoli milijon in pol članov. V Sloveniji je to gibanje še dokaj mlado, saj je novomeški klub šele 5. v naši državi. Očitno pa je tudi Slovenijo zajel val lionizma, saj so v ustanavljanju še štirje klubi.

Na ustanovnem večeru v Dolenjskih Toplicah se je poleg 26 ustanovnih članov novomeškega kluba zbralo še kakih 120 članov lions klubov iz Avstrije, Italije, Švice in Kenije, med gosti sta bila tudi guverner 114. distrikta, kamor sodi tudi novomeški lions klub, dr. Walter Reinhartz, ter predsednik slovenske cone Janez Bohorič. Ustanovna skupščina Lions Cluba Novo mesto je bila junija. "Od danes naprej se bomo posvetili le še našim delovnim programom in ciljem, ki smo si jih zastavili," je dejal predsednik novomeškega kluba Milan Kapetan. "Ti pa so: pomoč

obolelim za multiplo sklerozo, borba proti slepoti in slabovidnosti, pomoč novomeški osnovni šoli s prilagojenim programom." Predsednik Kapetan je poudaril, da lionizem ni humanitarna organizacija, vendar so njeno delovanje in njena dejanja izredno humanitarne narave. "Kaj je lepšega kot dati pomoč tistim, ki so pomoči potrebni, vplivati na razvoj okolja, v katerem deluješ, krotiti sožitje in dobre odnose med sosesčani, sodržavljanji kot tudi na mednarodnem področju. Vse to pa dosežemo nesebični ljudje trdne volje, ki za svoje delo zahtevajo pravično plačilo, za pomoč, ki jo dajejo, pa ne zahtevajo povračila," je dejal Kapetan. "Biti lion ni ne svetovni nazor ne status ali religija, temveč je obveznost vedno znova pomagati in iskati nove prijatelje po vsem svetu," je poudaril dr. Reinhartz.

Izkupiček z ustanovnega večera Lions Cluba Novo mesto bodo namenili za nakup naprave za razgibanje obolelih za multiplo sklerozo. Sicer pa so se med sponzorje in donatorje novomeškega kluba vpisale številne firme.

A. BARTEJL

LIONS CLUB NOVO MESTO - Na ustanovnem večeru Lions Cluba Novo mesto v Dolenjskih Toplicah je guverner 114. distrikta dr. Walter Reinhartz predsedniku novomeškega kluba Milanu Kapetanu izročil slavnostno listino. Na spodnji sliki pa je del od 26 ustanovnih članov Lions Cluba Novo mesto, ki so na ustanovnem večeru slovesno prisegli. (Foto: A. B.)

ŠTIPENDIJE - Obrtniki se jeze, ker bodo njihovi otroci lahko dobili državne (bivše socialne) štipendije...

HRUŠKE - Meščanu, ki živi v bližini begunskega centra, je bilo dovolj, ker so mu begunci sproti pobrali ves pridelek...

TURIZEM - V desetih vseh, ki jih zajema turistično društvo Sinji Vrh, živi 297 ljudi...

Sprehod po Metliki

METLIKA POSTAJA IZ DNEVA V DAN manj gostoljubno mesto, predvsem zaradi potoz, ki so, milo rečeno, smešne...

GOSTILNICA ROMAN KAPUŠIN S KRASINCA PRI METLIKI ima tudi italijanske goste...

Trebanjske iveri

DOLENJSKA DOMAČNOST - Prejšnji teden je bila pod Blažetovim kozolecem na Bistrici pri Mokronogu predstavitev monografije Slovenski kozolec...

SLOŽNO PROTÍ RUŠENJU - Ljudje smo različni, še posebej sedaj, ko je zaživelo strankarsko življenje...

IZ NAŠIH OBČIN IZ NAŠIH OBČIN

Je brezposelnost postala prednost?

Kljub veliki brezposelnosti je v črnomaljski občini že teško dobiti delavce - Donosnejša delo na črno in socialna pomoč - Izenačitev kmečkih in nekmečkih otrok

ČRNOMELJ - Čeprav so delegati črnomaljske občinske skupščine obravnavali poročilo o socialni politiki ter zaposlovanju in brezposelnosti ločeno...

Glede na težke razmere v občini, ko brezposelnost iz meseca v mesec narašča, je razmeroma malo ljudi, ki prejemajo socialno pomoč...

datka, zato je razumljivo, da se starši ne nameravajo udinjati le, na primer, za borih 16 tisočakov...

Sicer pa naj bi, kot je dejal eden od razpravljavcev, za socialno pomoč zaprosil le tisti, ki je izkoristil že vse druge možnosti...

čalo biti doma kot zaposlen, potem bo država propadla.

In medtem ko se poskušajo ljudje znajti na različne načine, nekateri tudi tako, da opravljajo obrtno dejavnost, s katero precej zaslužijo...

M. BEZEK-JAKŠE

ZAHVALA ZA HUMANITARNOST - V metliški občini je okrog 290 aktivnih kvodajalcev, kar je za tako majhno občino kar veliko število...

IZOBRAŽEVALNI SEMINAR SINDIKALISTOV

SEMČ - Območna organizacija svobodnih sindikatov Bele krajine organizira danes in jutri v semiškem hotelu Smuk jesenski izobraževalni seminar...

NOVA AVTOBUSNA POSTAJA KMALU NARED

METLIKA - Vsi, zlasti pa tisti, ki se pogosto vozijo z avtobusi, že nestrpno pričakujejo odprtje nove metliške avtobusne postaje...

V TREBANJSKI OBČINI 219 BEGUNCEV

TREBNJE - V trebanjski občini je popis beguncev potekal na dveh mestih, v begunskem centru na Čatezu in v Trebnjem na sedežu Rdečega križa...

Kaplja za novo upanje v življenje

Srečanje metliških kvodajalcev - Ministrica Puharjeva v slavnostnem govoru: "Še naprej moramo gojiti solidarnost, pravičnost in človečnost, da ne bomo živeli bolj divje"

VINOMER PRI METLIKI - V soboto so se ob 40-letnici kvodajalstva na Vinomeru pri Metliki zbrali številni kvodajalci iz metliške občine...

Pezdirčeva je na srečanju, ki je potekalo pod geslom "Kaplja, ki srce jo podari, upanje v življenje budi", poudarila, da so bili v metliški občini vedno med prvimi...

gnila najboljši konec oz. dobila največji del oblasti.

"To tekmovanje je prisotno povsod po svetu, a naj bi imelo prave dimenzije, v pravem okolju, za pravi trenutek...

Ministrica Puharjeva je v svojem govoru poudarila, da kvodajalstvo nima le neposrednih, ampak tudi mnoge posredne učinke...

M. BEZEK-JAKŠE

Črnomelj se odpira tujcem

Podjetje W.A.M. Tricots je drugi črnomaljski primer vlaganja tujega kapitala - 60 zaposlenih

ČRNOMELJ - Od letošnjega junija tečejo v podjetju W.A.M. Tricots v enem od poslopij v črnomaljski industrijski coni priprave na proizvodnjo...

Marjan Hutar

Tako se tudi Bela krajina vključuje v mednarodno delitev dela. Pomembno je, da se nemški partner ni odločil za vlaganje v Beli krajini zaradi cenene delovne sile...

V novem črnomaljskem podjetju bodo izdelovali zgornja trikotna oblačila. Predvsem bodo usmerjeni v šivanje bombažnih majic in puloverjev...

sodobnim strojnimi parkom. Zato pričakujejo, da bodo lahko dosegli norme, ki veljajo v Nemčiji.

M. BEZEK-JAKŠE

RAZVITJE PRAPORA TD ŠENTRUPERT

ŠENTRUPERT - Ob 600. obletnici začetka gradnje šentruperske cerkve in 25-letnici Turističnega društva Šentrupert, vabita to društvo in krajevna skupnost v petek, 22. oktobra...

PRIJAVILO SE JE 66 ČRNOGRADITELJEV

METLIKA - V Metliki se je do roka zbralo 66 vlog za odlog prisilne izvršbe za črne gradnje...

Kmalu podjetniška mreža?

V Trebnjem obrtniki in podjetniki ustvarili v prvem polletju 17 odst. v strukturi skupnega prihodka

TREBNJE - Lani je Ministrstvo za malo gospodarstvo, sedaj Ministrstvo za gospodarske dejavnosti, začelo organizirati po Sloveniji podjetniško pospeševalno mrežo...

bračevanja za področje turizma so se povezali s projektno skupino CRPOV iz Knežje vasi v Malo vasjo in skupaj organizirali predstavitev turističnih kmetij in občin...

Iz trebanjske občine se je za sodelovanje v podjetniški svetovalni mreži odločila le občina. Spomladis so podpisali s ministrstvom pogodbo o vstopu v mrežo in se javili na razpis za sofinanciranje različnih projektov...

Glede na povpraševanje in potrebe podjetnikov in obrtnikov, bi bazo podatkov tudi v Trebnjem še kako potrebovali, zato so se Trebanjci tudi letos prijavili na razpis s temo: "Organiziranje podjetniške mreže v občini"...

J. D.

"Dom gradimo tako rekoč zase"

V začetku naslednjega meseca se bodo občani trebanjske občine na referendumu odločili o gradnji doma za starejše v Trebnjem - Možnost nove zaposlitve

TREBNJE - V Trebnjem so se že lani odločili, da za svoje ostarele v občini zgradijo dom. Sedaj okrog 120 starejših oskrbovancev iz njihove občine živi v 22 različnih domovih po Sloveniji...

domov v večji meri angažirajo občine, zato nam lahko samo pozitivni izid referendumu da tako materialno kot moralno možnost, da gradnja doma nekompromisno uveljavimo pred

Projekt je bil izbran prek natečaja, na katerega se je prijavilo 17 avtorjev z različnimi idejnimi rešitvami. V komisiji so sodelovali strokovnjaki, ki se ukvarjajo s problematiko bivanja starejših ljudi v vadih. Izbrali so že tudi lokacijo, dom naj bi stal na lepem, sončnem kraju v Starem trgu, severno od pekarne...

Sloveniji," pravi predsednik skupščine Ciril Pungartnik. Vendar je za takšno gradnjo potrebno veliko denarja, v teh težkih časih pa ga skorajda povsod zmanjkuje, zato bodo Trebanjci v začetku naslednjega meseca v občini izvedli referendum, na katerem se bodo odločili o gradnji Doma starejših občanov v Trebnjem...

Dom starejših občanov, v katerem bi bilo prostora za okrog 120 do 130 ljudi, pa ne bi nudil le streho nad glavo in oskrbo za najstarejše občane, ampak tudi kruh za 50 do 60 zaposlenih ljudi...

ministrstvom za delo in socialno skrbstvo in tako zberemo potreben denar za gradnjo," razlaga župan Pungartnik. J. DORNIŽ

Neljuba kritika

Kdo bo organiziral sejem, "ker se zdaj ni vedelo, kdo pije in kdo plača"?

RIBNICA - Pri tajniku Obrtne zbornice Ribnica Pavletu Hočevarju smo zvedeli, da je imela pred kratkim sestanek gostinska komisija. Njeni člani so imeli nekaj pripomb na "zelo neprimeren kritiko s strani zelo "delavnega" Turističnega društva Ribnica, ki smo jih objavili tudi v Dolenjskem listu pred ribniškim sejmom suhe robe in lončarstva. Gostinci se ne strinjajo s tem, da so predstavniki Turističnega društva Ribnica tudi (po njihovem mnenju) na neprimeren način zahtevali, naj prispevajo od 5 do 10.000 tolarjev za kritje stroškov organizacije ribniškega sejma. Če so to zahtevali od gostincev, naj bi tudi od trgovcev in drugih, ki bodo imeli denarno korist zaradi sejma, pravijo gostinci. Očitajo tudi, da ni javnega pregleda nad financami v zvezi s sejmom, skratka, da se ne ve, kdo pije in kdo plača. Predlagali pa so še, naj bi za prihodnje leto objavili razpis za organizatorja ribniškega sejma suhe robe in lončarstva, občinski izvršni svet pa naj bi izmed prijaviteljev izbral najugodnejšega ponudnika. Seveda je bilo še več drugih pripomb. Vendar bi bilo priporočljivo, da to z medsebojnimi razgovori razrešijo turistični in gostinski delavci, saj je v svetu običaj, da gostinski in turistični delavci tesno sodelujejo.

J. PRIMC

PODALJŠALI ROK V FARI

KOČEVJE, FARA - Osnovna šola v Fari bi morala biti dograjena in usposobljena za pouk do 1. oktobra. Predvsem zaradi neurja, ko zgradba še ni bila zaprta, je razmočilo notranjost stavbe, narasli bližnji potok je odnesel precej gradbenega materiala itd. Pa tudi zdaj se nadaljujejo nevedčnosti z vremenom. Zato je izvajalec del zaprosil občinski izvršni svet, naj mu podaljša dogovorjeni rok izgradnje do 15. oktobra. Izvršni svet je o tem razpravljala šele 12. oktobra in prošnji ugodil, hkrati pa je bil izražen dvom, da bo šola usposobljena do novega roka. Predsednik IS je izrazil tudi dvom o kakovosti del in organiziranosti izvajalca za dela.

Američan Adel Elborai v Riko v Ribnici

V Rikostroju njegova firma RM International

RIBNICA - Okoli 55 prejšnjih delavcev Rikostroja Ribnica je pred okoli štirimi meseci ustanovilo oz. sestavilo podjetje RM International, katerega lastnik je Američan arabskega porekla Adel Elborai. V njegovem so vzele tudi del prostorov Rikostroja in najemno tudi plačujajo. Od ostalih delavcev Rikostroja jih 120 še dela, 54 pa jih je na čakalju. Stavka nekdanjih delavcev Rika in delavcev na čakalju ter zasedba prostorov sta onemogočili delo tudi tistim delavcem, ki so še imeli delo. Po razgovorih na ministrstvih v Ljubljani so stavkujoči prekinili zasedbo Rika in so delavci, ki še imajo delo, spet začeli delati ter so od srede minuli teden normalni pogoji za delo še zaposlenih. Zadnji dan zasedbe tovarne, minuli teden v torek zjutraj, je prišlo v Riko tudi do manjšega incidenta, ki so ga nekateri proglasili celo za fizično obračunavanje. Zvedeli pa smo, da je prišlo le do "besednega dvoboja", ko stražar ni pustil, da bi delavci podjetja RM International odnesli iz Rika nekaj, kar je bilo last tega podjetja in do česar so imeli vsi pravico. Končno je prišlo do sporazuma in ni bilo hujšega. Prišlo je tudi do groženj s tožbo zaradi motenja posesti itd. Vsi ti zapleti pa dokazujejo, da bo reševanje Rika še dolgotrajno in naporno.

J. PRIMC

KONFEKTA V STEČAJU

SODRAŽICA - Ni sreče v prostoru, kjer je nazadnje delalo podjetje Konfekta, prej pa že nekaj drugih (Torbica, Pletenina itd.). Stečajni upravitelj Konfekte je Franc Horjak, ki je priznal vse terjatve v imenu delavk. Prizadeval si je tudi, da bi v Sodržiči odprli nov obrat, v katerem bi dobilo delo nekaj delavk Konfekte. Ta prizadevanja so uspela in v novem zasebnem obratu, ki pa ne posluje več v "zacopiranih" prostorih, je dobilo delo že prvih 15 od okoli 85 delavk Konfekte.

V teh dneh bo vroče okrog Rika

Pripravljajo možne rešitve za Riko - Razgovor z ministroma - Tovarna od torka minuli teden ni zasedena - Riko v stečaju, stečajni upravitelj pa je Branko Drobnjak

RIBNICA, LJUBLJANA - Na razgovoru pri ministru za gospodarske dejavnosti dr. Maksu Tajnikarju in ministrici za delo Jožici Puhar so bili minuli teden predstavniki izvršnega sveta občinske skupščine Ribnica, podjetja Riko in predstavniki Svobodnih sindikatov.

Na razgovoru je bilo sklenjeno, da obe ministrstvi v tednu dni pripravita predlog za rešitev Rika; da stavkajoči do priprave tega predloga takoj osvobodijo zasedeno tovarno; da bodo oblikovali posebno komisijo, ki bo spremljala stečajni postopek. Predlagali pa so še, naj bodo v upniškem odboru zastopani tudi delavci Rika.

Po teh pogovorih so delavci, ki so bili zasedli tovarno, opolnoči s torka na sredo osvobodili tovarno. Tako so delavci Rika, ki še imajo delo, in bivši delavci Rikostroja, ki so zaposleni pri

● **Od torka minuli teden je podjetje Riko Holding, d.o.o., v stečaju. Temeljno sodišče Ljubljana pa je imenovalo za stečajnega upravitelja Branka Drobnjaka.**

zasebni firmi RM Internationale, d.d., katere lastnik je Američan arabskega porekla Adel Elborai (ta firma

Še en podvig "à la Zajc"?

Stroški za eno samo udeležbo na srečanju v Johannesburgu znašajo reci in piši 694.000 tolarjev

KOČEVJE, LJUBLJANA - Svetovno združenje podjetnic organizira letos v Johannesburgu v Afriki srečanje podjetnic iz 28 držav. Iz Slovenije naj bi po predlogu iz Ljubljane odšle na ta kongres slovenska podjetnica leta Anica Dejanovič iz Kočevja, podpredsednica slovenskega združenja podjetnic Lidija Babnik in izdajateljica "Barometra" Marta Turk. V kočevski izvršni svet je prišel predlog, naj bi občina prispevala za kočevsko podjetnico blizu 700.000 tolarjev (okoli 10.000 DEM), in sicer le za kritje stroškov zanj.

Kočevski izvršni svet je na zadnji seji, 12. oktobra, ugotovil, da za to in še mnoge druge namene nima denarja. Hkrati so člani IS poudarili, da je bil pred kakima dvema letoma na obisku v Afriki novomeško-kočevski podjetnik in direktor Opreme Kočevje Božidar Zajc. Takrat je bilo pete veliko hvale, kakšne koristi da bodo od tega obiska, izšla je celo posebna knjiga o obisku, danes pa je kočevska Oprema v zelo težkem položaju. Izrazili so celo bojazen, da novi obisk v Afriki ne bi imel podobnih posledic.

O sedanjih stiski Opreme najboljši zgovorno govori prošnja Opreme, naj bi ji občinski izvršni svet odpisal plačila zadnjega obroka posojila v znesku 27.000 tolarjev; tej prošnji je izvršni svet tudi ugodil. Ta znesek je gotovo tako

majhen, da bi ga kdorkoli iz dosedanje "vrhuške" Opreme brez težav plačal iz lastnega žepa, ne zmore pa ga plačati podjetje, ki je imelo tako izjemno, sposobno in strokovno vodstvo, ki se je obnašalo, kot da sodi v sam evropski vrh, končalo pa je afriško.

J. PRIMC

OŠKODOVANA ZA NACIONALIZIRANO

KOČEVJE - Občinski izvršni svet je na zadnji seji obravnaval tudi predlog o dodeljevanju nadomestnih nezazidanih stavbnih zemljišč. Na nekaterih nacionaliziranih zemljiščih zdaj namreč stoji razne stavbe, njihovih prejšnjih lastnikov pa bi radi, da bi zdaj dobili v zameno za odvzeto stavbna zemljišča drugod. Na seji je bilo sklenjeno, da ne bodo dodeljevali prizadetim novih stavbnih zemljišč, ampak jim bodo plačali odškodnino zanje.

ŠKODO ŠE OCENJEJO

FARA, KOČEVJE - Na glavni cesti med Fara in Žago je zaradi neurja 14. septembra po prvih še ne dokončnih ocenah za 1,5 milijona tolarjev škoda. V tistem neurju je močno deževje povzročilo, da je voda prinesla na cesto s hriba kar prek 700 kubikov blata, peska in nesnagne. Vse to se je razlilo ne le po cesti, ampak tudi vasi Slavski Laz. Neurje je hudo poškodovalo cesto in pri Zavrthku odneslo tudi spodnji sloj ceste. Škoda še ni dokončno ocenjena. Tudi ni še ocenjena škoda, ki jo je neurje naredilo na vaških poteh na območju KS Kostel in KS Poljanska dolina.

ima v najemu nekaj prostorov Rika), v sredo zjutraj minuli teden spet začeli delati.

Predstavniki sindikatov so z doseženim dogovorom zadovoljni in

● **Imenovan je tudi že stečajni upravitelj za Riko Ind, d.o.o. (invalidske delavnice). To je Zvone Janež, odvjetnik iz Ribnice. Obstaja pa resna možnost za stečaj tudi ostalih firm znotraj firme - matere Riko Holding. Odgovorni posebej poudarjajo, da je treba pravilno razumeti prvo točko sklepa, sprejetih na razgovoru na ministrstvu, v kateri je rečeno, da Ministrstvo za gospodarske dejavnosti in Ministrstvo za delo v tednu dni pripravita predlog možnih rešitev podjetja Riko. Torej ne še dokončne rešitve, saj bo pot do nje še dolga. To je še posebno pomembno, ker te dni mineva omenjeni teden dni.**

pričakujejo, da ga bodo te dni začeli uresničevati, saj se bo v nasprotnem prekinjena stavka nadaljevala. Menijo tudi, da je pomemben dosežek to, da je reševanje težav prišlo na republiško raven, da so v komisiji za spremljanje stečajnega postopka tudi predstavniki Rika in da so v upniškem odboru zastopani tudi delavci, kar jim daje upanje, da bodo le dobili izplačane zaostale plače in odpravnine.

J. PRIMC

OD PEKLA DO KNEŽJE LIPE

KOČEVJE - Cestni odsek Pekel - Knežja Lipa na cesti od Kočevja (Livold) proti Predgradu (Brezovica) pripravljajo za asfaltiranje. Ta, 2.400 m dolgi odsek bo predvidoma asfaltiran še ta mesec, če ne bo nagajalo vreme. Hkrati opravljajo zemljska dela na odseku od Knežje Lipe proti Vidmu in tako pripravljajo nadaljnji cestni odsek te ceste za asfaltiranje. Koliko del bodo opravili, je odvisno tudi od denarja.

PREDAVANJE ZA OBRTNIKE IN PODJETNIKE

SEVNICA - Obrtna zbornica Sevnice skrbi za izobraževanje svojih članov. Tako prireja v torek, 26. oktobra, ob 16. uri, v dvorani sevnškega gasilskega doma predavanje o novi zakonodaji s področja obrti in podjetništva. Predaval bo namestnik sekretarja Obrtne zbornice Slovenije, Pavel Sedovnik, eden soavtorjev tovrstne zakonodaje.

Drobne iz Kočevja

UKINJAJU BEGUNSKI CENTER - V Kočevju bo ukinjen begunski center, ker bo zgradba, v kateri je (samski dom Zidarja), prodana. Stanovalci v tem centru bodo premeščeni v druge begunske centre po Sloveniji. Kljub temu pa bo še vedno ostala v občini večina sedanjih beguncev, ki gostujejo pri sorodnikih in zasebnikih.

POSOJILU ZA LABORATORIJ - Zavod za zdravstveno zavarovanje je odobril kočevskemu Zdravstvenemu domu 6 milijonov tolarjev posojila za dograditev laboratorija, in sicer za dobo 18 mesecev, po obrestni stopnji R plus 6.

ODPOVEDALI POGODBO - Trgovina Comtex (Elan) v Kidričevi 10 je odpovedala najemno pogodbo. Najemnina za lokal je bila namreč celo nekoliko višja, kot znaša v središču Dunaja.

SKLEP O PRESELTITVI - Po sklepu občinskega izvršnega sveta bodo preselili stanovalce iz stavb na Trgu Zbora odposlanec 2 (kavarna), 8 (krajevna skupnost) in 39, ker bodo v teh stavbah prenavljali poslovne prostore in stanovnja.

Ribniški zobotrebc

ODPOVED POKROVITELJSTVA - Zasebno podjetje KVM se je odpovedalo pokroviteljstva nad ribniško prvo rokometno ekipo, ki je v prvih dveh kolih prvenstva izgubila tekmi s Slovonom in Trbovljami. Zdaj bo skupščina kluba, volitive novega vodstva, poiskali pa bodo tudi novega pokrovitelja. Igralci so se odločili, da bodo kljub vsemu normalno vadili in dali na prihodnjih tekmah vse od sebe, saj menijo, da so prvi tekmi izgubili le zato, ker so se srečali z najmočnejšima ekipama.

PONUDBA EURO-INDA - Zasebno podjetje Euro-ind, ki ima deset zaposlenih, posluje pa v prostorih Eurotransa v Goriči vasi, ponuja opravljanje administrativno-tehničnih storitev vsem zainteresiranim. Podjetje zagotavlja tako rekoč stalno delžurstvo od ponedeljka do petka, od 8. do 20. ure, in v tem času sprejema za svoje naročnike vsa sporočila in naročila poslovnih partnerjev ali pa jih poslovnim partnerjem oddaja itd. Vrtilka dolžnosti direktorja podjetja je Mateja Drobnič.

Z VODENJEM DO KAKOVOSTI - Pred kratkim so v Ribnici zaključili tretji dvodnevni seminar "Do kakovosti z novim načinom vodenja", ki jih je organiziral Ministrstvo za gospodarske dejavnosti in sodelovanju z občinsko skupščino Ribnica in Obrtno zbornico, namenjeni pa so bili vodilnim delavcem. Udeležilo se jih je 70 slušateljev.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

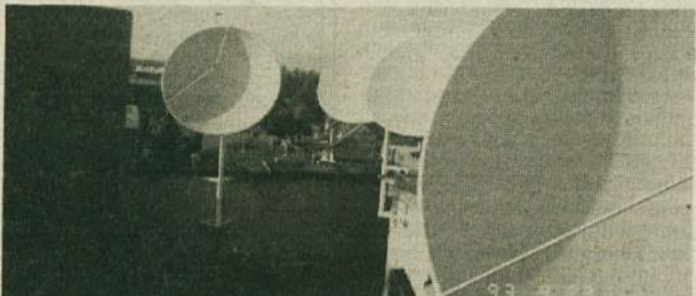
- Zakaj v Ribnici niso uredili "ležečih policistov", se pravi umetno narejenih grbin, ki bi voznike prisilile k počasnejši vožnji? - Ker to ni potrebno, saj so za to poskrbeli že razni izvajalci del, ki so prekopavali ceste in jih niso uredili tako, kot bi jih po predpisih morali.

Sevniški paberki

VZTRAJNOST - Na nedeljski kolesarski dirki Skok na Lisco je med 96 vrhunskimi tekmovalci in rekreativci zadnji prisopil na cilj prvak sevniških zelenih - ESS in naš stanovski kolega Alfred Železnik. Organizatorji, med katerimi se je zlasti izkazala ekipa sevniške obrtnice Ivane Traven, so se s tolažilno nagrado spomnili tudi Fredja. Za vztrajnost, da je svojo zajetnost nekako le spravil na cilj (mimogrede: to ni uspelo niti vsem mlajšim in lažjim kolesarjem), je dobil Fredi sirkovo metlo. Železniku naporna tekma ni otlopila ostrega jezika. Ob podelitvi metle je vesoljnemu občinstvu po ozvočenju sporočil, da je sicer vesel nagrade, da pa bi raje videl, če bi dobil železno metlo še pred pričetkom lastnjinja v Lisci, da bi pometel z voluharji.

RULETA? - Nedavna huda prometna nesreča v križišču mosta čez Savo pri Boštanju, zaradi katere visi na nitki življenje dekleta, naj bi bila posledica rulete dveh objestnežev, ki sta menda stavila, da bosta z največjo hitrostjo pridivila z avtom z mostu na regionalno. Prvemu je to uspelo, drugi pa je tresčel v avto, s katerim se je po prednostni cesti peljal omenjeno deklet z mladeničem za volanom. Povzročitelj nesreče naj bi bil eden izmed ducata tistih, ki so do sedlej sloveli kot dirkalni norci, do katerih je bila policija preveč prizanesljiva, smo slišali na ponedeljkovi seji sevniške vlade.

SMETI - Boštanjčani razmišljajo, kako bi strankarskega veljaka prepričali, da bi redno plačeval odvoz smeti, podobno kot to počne velika večina kranjčanov. Še več: ta gospod ne plačuje te storitve že več kot eno leto, a mu smeti izpred praga še odvažajo. Navkljub temu Boštanjčani še zmeraj tuhtajo, kaj bi ukrenili.

PRVI PRIKLJUČEK NA KABELSKO TV - Stolpnica v Kidričevi 7, kjer je montirana glavna sprejemna postaja za kabelsko televizijo in štirje "krožniki" za sprejem iz štirih satelitov (na fotografiji), je bila priključena na ta sistem minuli petek, 8. oktobra. Po izjavi predstavnika podjetja LINK Franca Dolinarja, ki izvaja dela, bodo še ta mesec priključene na ta sistem tudi ostale stanovanjske zgradbe v tej ulici. Naročniki so doslej prejeli dve položnici za plačilo priključkov, zvedeli pa smo, da bo vsak naročnik prejel še dve. (Foto: J. Primc)

Kadrovska prenova sevniške Lisce

Lisca še vedno štipendira - Na zahodu se dokazujejo s kakovostnimi izdelki srednjega cenovnega razreda - Potrebujemo še več mladih strokovnjakov s področja trženja

SEVNICA - V sevniški Lisci kljub težkemu položaju tekstilne industrije še vedno posvečajo veliko pozornost kadrovski prenovi podjetja in izobraževanju. Letos štipendirajo preko 60 dijakov in študentov. Polovica štipendij je namenjena konfektorjarkam, druga polovica pa študentom višješolskega in visokošolskega študija ekonomije, tekstilne tehnologije in računalništva.

Čeprav trenutno kadrovska struktura podjetja ustreza potrebam, jih v spremembe sili nujnost prilagajanja konkurentom iz srednje in zahodne Evrope tako na področju trženja kot tudi na področju tehnologije in organizacije dela. Tržne razmere so se za Lisco po razpadu Jugoslavije močno spremenile. Prej je doma prodala slabo polovico svoje proizvodnje in zadostila 60 odst. vseh potreb nekdanje države po spodnjem perilu in kopalnih. Po letu 1990 je Lisca izgubila svoji podjetji Lascia Babušnica v Srbiji in Lovnica Šehovič vzhodni Bosni. Srbi so podjetje s 338 zaposlenimi nacionalizirali, o tovarni v Bosni, ki je zaposlovala 261

delavcev, pa v Lisci že dolgo ne vedo nič drugega, kot da verjetno ne obratuje, razen če ne dela za vojaške potrebe. Skupna vrednost obeh za sedaj izgubljenih obratov je znašala 8 milijonov nemških mark.

Povsem drugačno je stanje v Makedoniji, kjer Lisca Štip posluje povsem normalno, nekoliko težav imajo zaradi balkanskih vojn le s prometno povezavo s Slovenijo. S Hrvaško posluje Lisca preko mešanega podjetja Lisca Zagreb, vendar trgovina z vzhodno sosedo ne gre tako, kot bi si Sevničani želeli, saj predstavljajo veliko prepreko tečajne razlike, šibkost hrvaške valute, ki jo tare visoka inflacija, ter majhna kupna moč pre-

DNEVI DALMATINSKE KUHINJE V "AJDOVCU"

SEVNICA - Gostinsko podjetje Sevnica vabi ljubitelje kulinarike v hotel Ajdovec na štiri dneve dalmatinske kuhinje, in sicer od 21. do 24. oktobra. Dalmatinske specialitete, od školjk, do prvovrstnih rib; brancinov, orad, zobatecv bodo v teh dnevih postregli že za kosilo, seveda pa bo doživetje dalmatinske kuhinje še popolnejše v večernih urah ob izvorni dalmatinski glasbi tria iz Zadra. Sevniški gostinci obljublajo, da ne bodo pogledovali na uro, če bi se gostje v prijetnem vzdušju morebiti radi zadržali v hotelu tudi do jutranjih ur.

bivalstva, za katero so cene Liscinih izdelkov previsoke.

Kljub vsem težavam in preusmeritvi tržne orientacije še bolj na izvoz v zahodno Evropo, Lisci ne manjka

● **Z zahodnoevropskimi tekmeči se v Lisci lahko primerjajo tako s kakovostjo izdelkov kot tudi s produktivnostjo, zaostajajo pa na področju trženja. Prav razvoju kadrov na komercialnem področju v Lisci posvečajo največ pozornosti. Poleg štipendistov predstavljajo močan dodatni kadrovski vir pripravnikni zavoda za zaposlovanje in študentje, ki niso njihovi štipendisti, a v Lisci pripravljajo diplomske naloge.**

dela. S kakovostnimi izdelki ji je uspelo uvrstiti se v srednji cenovni razred in tako ne občuti hude konkurence daljnovezhodnih držav, katerih izdelki sodijo v nižji kakovostni in cenovni razred.

I. VIDMAR

Marmor in granit poslej tudi iz Sevnice

Sevniška Grama opremila pivnico v Muenchnu

SEVNICA - Celo desetletje je delal 32-letni gradbeni tehnik Vojko Železnik iz Boštanja pri krškem Pionirju, od tega 8 let na terenu po vsej bivši Jugoslaviji. Najdlje, kar 6 let, je bil zraven pri gradnji turistično-hotelskega naselja Mikulašiča-Martinsčica na Cresu. Nazadnje je bil poldrugo leto vodja objekta, ki ga je Pionir zgradil v sklopu turističnega naselja v Stinici, pred poldrugim letom pa se je odločil za drzno potezo, da namreč začne z obrtjo. V starem mestnem jedru Sevnice, kjer je imel Merktor poprej prodajalno gradbenega materiala, zdaj pa ima še prodajno plinskih jeklen, je odprl trgovino in predelavo granita in marmorja - Grama.

Posel je zelo dobro stekel, tako da imajo trije delavci, ki obdelujejo marmor in granit, polne roke dela. Z dragocenim naravnim kamnom opremljajo notranjstveno in tudi zunanjsčino poslovnih in zasebnih zgradb ob Brezici do Celja in Novega mesta. Eden zdajšnjih večjih referenčnih poslov za sevniško Gramo je bilo opremljanje najnovejše diskoteke Pacifik Solaja v Krškem. Lani je

Vojko Železnik

Grama opremljala celo pivnico v Nemčiji.

"Naša ponudba je podobna kot pri ljubljanskem Mineralu ali Marmorju v Hotavljah, le da skušamo čeprav smo dosti manjša firma, strankam v čim večji meri in v čim krajšem času ustreči po njihovih željah. Zato je pri nas zaloga granita in marmorja, ploščic iz italijanske Verone, Carare, Zimbabveja, Španije, iz Makedonije, z Brača za okrog 200.000 mark. Zato pri nas ne poznamo odgovora nima mo, kar je seveda za stranke običajno prijetno presenečenje, posebej se zato, ker se v Sevnici s kamnosevom doslej niso ukvarjali. Pred kratkim sem kupil podjetje Bohor, d.o.o., sestrsko firmo sevniške obrtne zadruge Bohor, ki je šla v stečaj. Zdaj lahko načrtujem, da bom na lokaciji dosedanje trgovine Bohor v boštanski obrtni coni lahko še bolj razvil svojo dejavnost," je povedal Železnik.

P. P.

SKLEPČNOST - Za v torek točno opoldne je bila v sejni dvorani SO sklicana seja parlamenta. Šlo je za otroški parlament, ki je bil za spremembo sklepčen. Med sejo se je pokazala še ena pomembna razlika med tem in običajnim občinskim parlamentom. Torkov je bil otroški, v običajnem parlamentu pa sedijo odrasli, ki jim gre na otroke.

IZJAVA - Silvo Gorenc je na nedavni razpravi, ki jo je v Krškem pripravila Združena lista, med drugim izjavil, da nič kaj preveč ne zaupa časopisom. Kljub temu da je pred časom kot prvi mož krške papirnice oskrboval s papirjem slovenskega časopisa. Očitno je takrat mislil drugače ali pa so bili časopisi vredni večjega zaupanja.

TAPETE - V krajevni skupnosti Krško imajo sodobna in zelo praktična avtobusna postajališča iz pleksi stekla. Potniki, ki se zatečejo pod njihovo streho, lahko opazijo, kdaj prihaja pravo vozilo, hkrati pa vozniki avtobusov opazijo, ali jih čaka kaka stranka, da ne bi ustavljali po nepotrebnem. Res pa je, da bi zgornje besede morali zapisati v preteklem času, kajti krška postajališča so pred časom dobila novo preobleko. Nekdo jih je na debelo premazal z lepilom in prelepil s plakati, ki vabijo v diskoteko Pacific. Turistična društva so ugotovila, da to slabo vpliva na izgled kraja. Ker krivice ne bo kaznovan, naj za tolažbo povemo vsaj to, da so pacifiški lepilni plakati podobno delo opravili tudi po Novem mestu. Da ne bi Krško preveč izstopalo.

TURIZEM - Delavci v turizmu kaj radi izberejo izraz, da Posavje je in mora biti turistična regija. Da bi to dosegli, bodo morali malo bolj odločno stopiti skupaj in kaj narediti, da se bo vsaj v domovini, če že ne na tujem, izvedelo, kje ta regija sploh je in kaj nudi. To bi bilo lahko vsaj na Slovenskem že zdavnaj znano. Na tuji zati, ker so Posavci vsi stvar narobe razumeli. Doslej so mislili, da je dovolj, če so regija turistov.

V KRŠKEM JE BIL OTROŠKI PARLAMENT

KRŠKO - Občinska zveza prijateljev mladine in SO Krško sta v torek organizirala že 4. občinski otroški parlament. Otroci iz vseh osnovnih šol občine Krško, srednješolci in tudi otroci begunci, ki obiskujejo šolo v krškem zbirnem centru, so se zbrali, da bi spregovorili in opozorili na nasilje v šoli, na ulici, v družini.

KAKO DO SKLADNEGA RAZVOJA REGIJ?

KRŠKO - Predstavniki izvršnih svetov sevniške, krške, trebanjske, brežiške, novomeške, metliške, črnomaljske in laške občine se bodo jutri ob 10. uri zbrali na posvetu v Krškem. Na povabilo državnega sekretarja mag. Antona Ropa bodo sodelovali pri predstavitvi in izmenjavi mnenj o novem načinu vzpodbujanja razvoja manj razvitih območij. Na posvet so povabili tudi strokovnjake, ki bodo predstavili evropska prizadevanja za skladnejši regionalni razvoj.

Novo v Brežicah

BAZEN - Krčanom se je zelo dobro zdelo, ko so iz ust državnega sekretarja Borisa Soviča slišali, da je prihodnost njihove regije v energetiki. Njihovi južni sosedi razmišljajo drugače. Menijo, da je energetika lahko kvečjemu neizbežna usoda Posavja, nikakor pa to ni perspektiva. "Kakšno upanje za prihodnost pa dajejo Posavju žice, hidrocentrale in dajajo Odsvaki, če se istočasno marmornate palače gradijo drugod?" se sprašuje Brežičani, ki imajo raje od energetskih termalne bazine.

ZADNI HIP - Nedavno se je pokazalo, da so v zdravstvenem domu na Bizeljškem, ne da bi sami vedeli, živeli tako rekoče na lastnem dvaku. Omenjena smrdeča vsebina se je namreč dolga leta zbirala v greznici pod stavbo, ki pa - le kateri genij je avtor patenta? - ni imela nobenega odтока. K sreči so začeli dom obnavljati in pri tem naleteli na čudenja vredno odkritje.

VODA - Na otvoritvi vodovoda v Bukovju so bili tudi nekateri Pišečani. Družno so ugotovili, da je bizeljsko vino zadnje čase, odkar jim iz pip teče pišečka voda, nekam boljše. Letos Bizeljanom niti Pišečanom vina ne bo treba mešati z vodo. Še tega, kar so napredali iz grozdja, ne bodo mogli prodati.

ZDRAVA - Brežiški župan ni slabokrvn, pa ga je vseeno doletela čast, da spije prvi kozarec vode iz novega vodovoda. Ker domačini niso odtočili vode, v rumenkasti tekočini ni manjkalo rudninskih snovi, vitaminov, mineralov in kovin. Ostali prisotni niso sledili njegovemu zgledu, ampak po raje počakali na vino. Po zadnjih informacijah je župan še med živimi.

IZ NAŠIH OBČIN IZ NAŠIH OBČIN

Jasno je, da čas dela za Krčane

V zadnjem mesecu so se odnosi med tremi posavskimi občinami do konca zaostri. Nekateri celo menijo, da še nikoli ni bilo tako malo sodelovanja, toda prej bi lahko rekli, da se občine precej povezujejo, a pri tem ne najdejo skupnega jezika. Kje je jedro težav? Posavje se je zedinilo za središče okraja, ne sprejema pa prisilne centralizacije. Brežiška in sevniška občina se zavzemata za razvoj treh enakopravnih centrov z rahlo prednostjo Krškega, ki bi tako v nekaj letih po naravni poti postalo središče regije.

Medtem ko so v krški občini zaradi skupščinske in vladne krize mirovali, so si njihovi kolegi Sevničani in Brežičani na vse kriplje prizadevali, da bi Posavje postalo upravni okraj, da ga ne bi spet razkosali. Pri tem je zanimivo, da so celo sami vztrajali, da naj bo logično središče okraja Krško. Ko se je tudi Krško z rahlo zamudo vključilo v bitko in so v regijo pripeljali nekaj novih sedežev ustanov, se je zdelo, da je Posavje uspelo. Krško je danes v predlogu zakona sicer res zapisano kot sedež upravnega okraja, toda v sosednjih dveh občinskih središčih, za razliko od večine drugih okrajev, nista predvideni izpostavi.

Slednje dejstvo je močno razburkalo Sevničane in Brežičane, ki so začeli pozivati k aktivnosti za pridobitev izpostavi. Na seji sveta posavskih občin 22. septembra so si bili edini, da se je treba nemudoma dogovoriti za ustrezno porazdelitev politične in gospodarske moči, ki bo zagotovila enakopravnost vseh treh partnerjev v okraju. Krčani so istočasno prišli na dan s predlogom, da je treba še pred razgovorom o organizaciji državne uprave v regiji izdelati študijo.

Na dveh za javnost zaprtih sejah se jim nato ni uspelo dogovoriti o ničemer (očito novinarji niso bili krivi za neučinkovitost). Tako krška občina ni želela barantati s sosedama za sedeže posameznih

služb, ampak je raje vztrajala na izdelavi študije. Če vemo, da bi jo za 22,5 tisoč mark lahko dobili šele čez pol leta, ni težko razumeti, da ostali dve občini nista zanj pripravljena odšteti niti marke. Prepričani sta, da bi morala študijo o tem, kako naj izgleda državna uprava na lokalni ravni ter kako naj se povežejo navzgor in navzdol, izdelati država sama.

Čas tokrat dela za Krčane, saj je zanje očitno dovolj, če počakajo pol leta, da bo na republiški ravni vse odločeno. Krško bi postalo središče upravnega okraja in združilo okrog sebe vse najpomembnejše funkcije. Ni težko razumeti Krčanov, da jim v tem trenutku najbolj odgovarja čakanje, a kaj bo to prineslo prebivalcem Posavja?

Brežičani in Sevničani so tokrat enotni kot že dolgo ne. Predsedstvo in izvršni svet SO Brežice sta v ponedeljek sklenila, da bosta iskala zavezništvo pri Sevničanih ter z njihovo pomočjo poskušala pritisniti Krčane ob zid. Kakšne možnosti imajo ob očitni prednosti Krškega? Sama grožnja o povezavi v druge okraje (Novo mesto, Šmarje pri Jelšah) verjetno ne bo zalegla, ker ni preveč realna. Mor-

Posavska kuhinja kuri kot že dolgo ne, dima je veliko, juha pa je kljub začinenosti vse manj okusna. Močno diši po tem, da bodo v večnem rivalstvu med tremi posavskimi občinami najkrajšo spet odnesli njihovi prebivalci. Namesto da bi regija držala skupaj in poskušala k sebi povleči čimveč povodcev odločanja, bo postala upravni okraj z omejenim številom funkcij. In tako bo spet na začetku. Zgodba se bo ob prvi priložnosti spet ponovila.

da bo uspešna zamisel, da bi si pri Sevničanih izposlovali podporo in za središče okraja predlagali Brežice. Če to ne bi zadostovalo, se Sevničani in Brežičani še lahko začnejo zavzemati, da vsaka posavska občina postane okraj zase.

BREDA DUŠIČ-GORNIK

KO CVETIJO JAGODE - Jesen ni ravno tisti čas, ko cvetijo gozdne jagode. Včasih vseeno zacveti. Pred dnevi jih je kamera odkrila na Gorjancih. (Foto: L. M.)

TEDEN OTROKA

Teden otroka smo učenci brežiške osnovne šole preživel v nadse zanimivo. Sredi tedna smo imeli bogat športni dan, saj smo lahko sodelovali v disciplinah, ki si jih sicer ne moremo privoščiti pri urah telesne vzgoje: v kotalkanju, babilintonu, tenisu in namiznem tenisu, strelstvu in lokostrelstvu. Še posebej pa nas je navdušil spust v kajakih in kanujih po reki Krki. Teden smo zaključili z glasbeno prireditvijo Korajža velja, na kateri se je opogumilo več kot petdeset nastopajočih učencev naše šole. Ker pa otroštvo žal ni samo zabavno, ampak postaja vse bolj polno tudi nasilja, smo med učenci izvedli anketo, kaj menijo o nasilju v šoli.

MATEJKA SLEMENŠEK novin. krožek, OŠ Brežice

Poleg vina zdaj teče tudi voda

Redna odkrba s pitno vodo za 70 domačij v Bukovju - Kmalu tudi voda v Orešju in Bizeljski vasi - Vsaka hiša po 2.000 mark - Zdaj gradijo tudi cesto

BUKOVJE NA BIZELJSKEM - Bizeljsko je znano po dobrem vinu, vendar so v Bukovju pretekli petek vsi prisegli, da je najboljša voda. Zato, ker je Bukovje ena izmed vasi na obronkih Orlice, ki ni imela pitne vode ne ceste in ne telefona, skratka ničesar, kar bi mlade ljudi prepričalo, da je vredno ostati v domačem kraju. Bo zdaj, ko je v okoli 50 hiš pritekla voda, kaj drugače?

Bukovčani so prepričani, da bo ter da trud in tudi denar, ki so ga vložili v izgradnjo, ni bil zastonj. Z okrog 5 km dolgim primarnim vodovodom so se priključili na centralni bizeljski vodovod, po katerem so domačini že pred leti napeljali vodo iz pišečkega Dupla. Ker je Bukovje hrbovska vasica, je bilo potrebno zgraditi dve prečrpavališči, 120 kubičnih vodohran in raztežilnik za ublažitev pritiska. Sistem je bil zaradi tega drag, saj je bilo treba zanj zbrati okrog 25 milijonov tolarjev.

Krajani so sami zbrali 3 milijone za primarni vod in še enkrat toliko za sekundarnega, tako da je vsako gospodinjstvo prispelo po 2.000 nemških mark. Republika je sodelovala s sredstvi za demografsko ogrožene, katerih del bodo uporabili tudi za skorajšnjo drugo fazo izgradnje vodovoda na tem območju, ki bo z vodo lahko oskrbel še 40 do 70 domačij v Orešju in Bizeljski vasi. Občina se bo še naprej borila za pomoč demografsko najbolj

ogroženim območjem, kar je bilo razbrati tudi iz govora brežiškega sekretarja za komunalno infrastrukturo Bogdana Matjašiča. Ta je med drugim poudaril, da medtem ko v tej občini polagajo vodovode, drugod že napeljujejo kabelsko televizijo. Kljub temu je tudi v primeru vodovoda Bukovje večji del sredstev prispelava občina, pa še teh ni bilo lahko pridobiti, kot vedo povedati člani gradbenega odbora: predsednik Anton Žnidarič.

Anton Žnidarič

Kateri kraj bo najbolj urejen?

V Posavju bodo tudi prihodnje leto nadaljevali z ocenjevanjem urejenosti krajev - Letos prvo mesto Kapelam, ki se bodo pomerile še v državni konkurenci

KRŠKO - Kraj Kapel v brežiški občini je bil po spomladanskem in jesenskem regijskem ocenjevanju izbran za najbolj urejen kraj v Posavju in se bo potoeval na najboljšo uvrstitev še na državni ravni. V tekmovalni sta sodelovala še sevniški Boštanj in krška Brestanica. Tekmovalje je letos v Posavju potekalo prvič, zato ni čudno, da so ob njegovem zaključku organizatorji, tokrat je to nalogo dobila Občinska turistična zveza iz Brežic, opozorili na vrsto pomanjkljivosti.

Vse tri kraje je ocenjevala tričlanska komisija: predsednik Anton Krušnik, vrtnar-krajinar, ter člani Milena Mastnak iz Sevnice in Milica Jeler iz Krškega. Pri svojem delu so upoštevali splošno urejenost kraja, urejenost prometa, javnih lokalov in njihove okolice, ter krajevne infrastrukture. Po spomladanskem delu ocenjevanja se je najbolje odrezala Brestanica, jeseni pa so jo prehitele Kapel, ki so odpravile največ napak, na katere je komisija opozarjala spomladi.

Kot so povedali na sestanku v krškem hotelu Sremič, bodo Kapel prejele praktično nagrado, vsi trije kraji in njihove KS bodo dobili priznanje za sodelovanje, poleg tega pa bodo podelili še priznanja za lepo urejenost, in sicer: Jutranjki in mizarstvu Krošelj v sevniški, gostilni Pohle v krški in Turističnemu društvu Kapel v brežiški občini.

Člani komisije so ob koncu tekmovalja tudi ocenili, da je lepo urejeno križišče v Boštanju in tudi vse Petrolove črpalke, da pa so temeljitega pospravljanja potrebne številne obrtne delavnice in servisi. Predlagali

so tudi, kaj vse je treba v urejenosti posavskih krajev izboljšati, in sklenili zгодaj spomladi organizirati javno radijsko oddajo z nasveti o urejanju okolice.

Ugotovili so, da ocenjevanje vzpodbudno vpliva na urejenost krajev, zato bodo akcijo nadaljevali tudi prihodnje leto, ko naj bi ocenjevali tri posavska občinska središča. Podprli

Anton Krušnik

Od jutri sejem obrti...

Veliko zanimanje obrtnikov in podjetnikov - Bo jug Slovenije poslej dobil svoj sejem?

BREŽICE - Obrtna zbornica Brežice, ki uspešno zastopa interese svojih članov, jih obvešča, vključuje v poslovno informacijski sistem, izobražuje, svetuje, izvaja pripravniške izpite ter spremlja in analizira razmere v poslovanju, opozarja na probleme v obrtništvu in daje pobude za izboljšanje, je letos naredila korak naprej v svojih nalogah. Organizacija sejma obrti in podjetništva, ki je dobila tudi podporo občinskih in republiških pristojnih organov, je namreč neposredna pot vzpodbujanja te dejavnosti.

Vse kaže, da bo sejem z vsemi spremnimi prireditvami potrdil, da se je vodstvo Obrtne zbornice dobro odločilo. Ne samo brežiški temveč tudi posavski, dolenski in še belokranjski okoliš (t. i. "Jug Slovenije") nima nobenih sejmskih prirediteljev. Razstavljalci si želijo, da bi sejem postal tradicionalen, zato organizatorji že razmišljajo, da bi, če bo prireditev uspela, v bodoče povabili k sodelovanju tudi ostalo malo gospodarstvo v Posavju. Tržni sistem

namreč zahteva nove oblike trženja tudi od malega gospodarstva. Take

Na sejmu, katerega pokrovitelj je skupščina občine Brežice in glavni sponzor zavarovalnica Triglav Krško, bodo sodelovali tudi hrvaški obrtniki, čeprav ti ne bodo razstavljali in prodajali blaga. V spremnem programu se bosta predstavili tudi brežiško turistično društvo in Društvo kmetič Pišece. Sejmska prireditev s spremljevalnimi dogodki je deležna med obrtniki precejšnjega zanimanja, zato precej razstavjalcev meni, da je tri dni, kolikor bo trajal sejem, prekratek čas. (L. M.)

vrste sejem je zato še toliko bolj dobrodošel.

B. D.-G.

Prireditev za praznik občine letos ne manjka

Slavnostni govornik bo dr. Ivan Kristan

BREŽICE - Občina Brežice še vedno praznuje svoj občinski praznik na 28. oktober, dan, ko je bila v letu 1941 ustanovljena Brežiška četa, ena prvih slovenskih enot v boju proti okupatorju, ki je kmalu tragično končala. Letošnji občinski praznik se je že začel pretekli petek z otvoritvijo vodovoda v Bukovju na Bizeljškem, se nadaljeval v soboto v Dobovi z zaključkom maratonskega teka Dušana Mravlje in z večernim koncertom artiškega tamburaškega orkestra. V torek so v Rigoneah v prisotnosti ministra Janeza Janše odkrili spominsko obeležje. Tako obeležje so odkrili tudi v Učnem centru Cerklje ob Krki in v tamkajšnjem gasilskem domu pripravili še proslavo ob obletnici odhoda JA s slovenskega ozemlja.

Danes dopoldne bodo v Dobovi odprli 1. fazo izgradnje obrtne cone, jutri ob 9. uri bo minister Maks Tajnikar v bivši Tovarni prikolic odprl Sejem obrti in podjetništva ter ob 14. uri sodeloval še na okrogli mizi o gospodarski politiki v prihodnjem letu in o možnostih razvoja v obmejnem prostoru. Zvečer ob 19. uri bo v slavnostni dvorani brežiškega gradu koncert mešanega pevskega zbora Pro musi-

so tudi mnenje predsednika ocenjevalne komisije krajinarja Krušnika, da bo treba v bodoče dopolniti sistem ocenjevanja, ker je tako različne kraje težko in včasih tudi krivično primerjati med sabo.

B. D.-G.

PLESALA V LONDONU

KRŠKO - Krški plesalca Sebastijan Vodlan in Urška Klakočar sta se skupaj z učiteljem Dušanom Vodlanom zadovoljna vrnila iz Londona, kjer sta tekmovala na odprtem prvenstvu Anglije. Prvenstva so se udeležili plesni pari iz 25 držav sveta, zato je bilo to pravzaprav svetovno prvenstvo v malem. Urška in Sebastijan sta se v latinskoameriških plesih uvrstila okrog 25. mesta, kar je dokaz več, da jima je treba s prvih tekmovalj že popustila. Plesne pare za taka tekmovalja delegira Plesna zveza Slovenije na osnovi rezultatov na domačih tekmovaljih, vendar se jih lahko udeležijo le tisti, ki to finančno zmorejo. Društvo za plesno dejavnost Krško se zato za podporo zahvaljuje Nuklearni elektrarni in zavarovalnici Triglav iz Krškega, podjetju Logis s Senovega, vulkanizerstvu Unetič iz Krškega in računalniškemu inženiringu ARC Raka.

KOMU LETOŠNJE OKTOBRске NAGRADE?

BREŽICE - Poslanci vseh treh zborov brežiške skupščine so na zadnji seji sprejeli sklep, da letošnji oktobrski nagradi ob občinskem prazniku prejmeta predstavnik gospodarstva. Prvo bodo podelili generalnemu direktorju čateških Term Borutu Mokrovću, drugo pa glavnemu direktorju podjetja Vito Bizeljsko-Brežice. Nagradi bodo podelili v sredo, 27. septembra, na svečani seji skupščine občine.

V KRŠKEM POSLOVNI CENTER YAMAHA BIANCHI

KRŠKO - Tu so pred kratkim podpisali pogodbo o gradnji prodajno-skladišnega centra Yamaha Bianchi v Krškem. Investor je podjetje Delta Team Krško, last Marka in Jelke Tomše. Poslovno-skladišni objekt bo po sistemu ključ v roko gradil GIP Pionir Novo mesto TEG Krško. Vrednost pogodbenih del, ki jih bodo končali do konca januarja prihodnjega leta, znaša 715.000 mark.

ca iz Maribora. To soboto bo ob 13. uri otvoritev posodobljene krajevne ceste Dednja vas - Pavlova vas. V nedeljo se bo ob 9. uri na Sromljah pričel tradicionalni, letos že 17. pohod po poteh Brežiške čete.

V prihodnjem tednu se bo v brežiški občini vsak dan nekaj dogajalo. Že v ponedeljek dopolne bodo v gospodarski coni v Slovenski vasi odprli nova poslovna prostora podjetij Forum - tehnika (Stanko Sinko) in Spektri (Lapuh, Kranjc in Volčanšek). V torek dopoldne bodo odprli obnovljeno terapijo v Zdraviliškem domu Term Catež, ob 17. uri pa še muzejsko zbirko kovačije Podgoršek v Pišečah. V sredo ob 18. uri se bodo poslanci vseh treh zborov občinske skupščine zbrali na slavnostni seji, na kateri bodo podelili letošnje oktobrské nagrade in priznanja ter nagrade najbolj urejenim kmetijam v občini. Slavnostni govornik bo dr. Ivan Kristan, predsednik državnega sveta.

Danes teden ob 17. uri bosta Atletski klub Brežice in domača Športna zveza pripravila tradicionalni ulični tek "Brežiški oktober", ki se bo začel in končal pred stavbo SO Brežice. V petek, 29. oktobra, bodo v čateških Termah podelili letošnje nagrade za inovativno dejavnost. Prireditve občinskega praznika se bodo zaključile 6. novembra na športnem stadionu v Brežicah, kjer bodo na portal stadiona ponovno postavili kip sokola, simbol leta 1904 ustanovljenega društva Sokol.

B. D.-G.

kultura in izobra- ževanje

PREMIERA

NOVO MESTO - V četrtek, 28. oktobra, bo novomeška premiera ameriškega filma *Naključni junak*, napete sodobne komedije o nenavadnem junaku.

Če povemo, da to vlogo igra znani ameriški igralec in dvakratni dobitnik oskarja Dustin Hoffman verjetno ni treba povedati kaj več.

PREDSTAVITEV - Dan prej, predno je bila knjiga tudi uradno predstavljena na tiskovni konferenci v Društvu slovenskih pisateljev v Ljubljani, sta nas z njo obiskala avtor Jožef Škof (levo) in založnik Milan Skledar. (Foto: T. Jakše)

Lucasov "Mali unikat na papirju"

Na razstavi v Dolenjskem muzeju predstavljena slikarska dela domačih in tujih udeležencev letošnjega razpisa umetnostne revije Lucas - Prihodnje leto Alpe-Jadran

NOVO MESTO - Potem ko so bila od 19. junija do 10. julija letos dela, izbrana na natečaju revije Lucas, razstavljena v Vili Bled na Bledu, je bila druga razstava teh del v petek v Mali dvorani Dolenjskega muzeja. S tem so dobili tudi Novomeščani priložnost videti slike, ki jih omejujejo podlaga (papir) in velikost (slika ne sme biti večja kot 30x30cm). Izbrana so bila letos spomnili na natečaju revije za umetnost Lucas.

Kot je na otvoritvi povedal glavni pobudnik natečaja in razstave Bojan Novak, se je ideja za "Mini prix Lucas 93" rodila letos januarja na sejmu v Bologni, februarja je izšel razpis, aprila pa je mednarodna žirija likovnih strokovnjakov izmed 130 prijaviteljnih, od katerih je na natečaju vsak sodeloval s po tremi deli, že izbrala trideset avtorjev za letošnje razstavo. Veliko število prijav dokazuje, da je mala slika med našimi slikarji priljubljena in da je nikakor ne zapostavljajo, pojavili pa so se tudi že prvi gostje iz Italije in Avstrije. Novak je najavil tudi nov razpis, ki bo izšel okoli novega leta in bo zajel ves prostor Alpe-Jadran. Izrazil je upanje, da se bo mini prix kmalu razširil na ves evropski prostor in čezeno.

O likovnem sporočilu in o pomenu razstave je spregovoril likovni kritik Aleksander Bassin, ki je med drugim opozoril na nevarnosti, ki preže na malo sliko: "Tukaj spremljamo po velikosti sicer skromno, a po duhu in avtičnosti vendar mogočno sliko. Paziti pa moramo, da v bodočnosti analize ne bi postal nekakšen umetniški odmev na skromnost, na nemoč domačega kulturnega prostora. Da ga ne bi dojeli in povzeli vase samo kot skromen zapis, da ne bi bil

mali format odmev skromnih materialnih danosti, in nazadnje, kar je najhuje, da postane stranpot umetnosti ali enostavneje rečeno komercializacija, saj se s poceni, drobnimi in brezproblemskimi podobami lahko preživljajo tisti, ki jih imenujemo s pravim imenom kvazi-umetniški lumpenproletariat. Analize

PO LESTIKOVI POTI OD LITIJE DO ČATEŽA

LITIJA - Pohod po Levstikovi poti od Litijskega čateža bo letos organiziran v soboto, 13. novembra, z odhodom med 7. in 9. uro z železniške postaje v Litiji. Cilj na Čatežu bo odprt do 16. ure. Vlaki za prihod in odhod s startnega mesta bodo ta dan okrepljeni, prav tako bo možen avtobusni prevoz nazaj s ciljnega meta na startno mesto in na Veliko Loko. Prijavnina znaša 250 tolarjev, skupaj z avtobusno karto za povratek pa 400 tolarjev. Udeleženci bodo ob plačilu prijavnine na odhodnem mestu dobili dnevnik poti, na cilju pa spominsko značko.

T. JAKŠE

male slike naj bi s svojo kontinuiteto in strogo strokovnostjo poskrbel, da se to ne bi zgodilo."

Razstava malega unikata na papirju bo v mali dvorani Dolenjskega muzeja odprta do 7. novembra, torej bodo imeli ljubitelji umetnosti še nekaj časa za obisk in za ugotavljanje pravih odgovorov na Ovidovo retorično vprašanje "Si parva licet conferre maximis..." ("Če je dopustno primerjati majhne stvari z največjimi..."), kot je dejal pesnik, ko je primerjal svojo bolečino v izgnanstvu z bolečino Eneja, ki je za vedno izgubil Trojo. Ugotovitev po ogledu bo gotovo enoglasna: "Tudi majhno je lep!"

T. JAKŠE

KRAJINSKI PARK LAHINJA V METLIKI

METLIKA - V petek, 22. oktobra, ob 19. uri bo v Ganglovm razstavišču v metliškem gradu odprta razstava Krajinski park Lahinja, edini zavarovani park v Beli krajini. Razstavo sta pripravila Belokranjski muzej iz Metlike in Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Novega mesta. Razstavo bo odprl direktor Zavođa Danilo Breščak, park pa bo predstavila diplomirana biologinja in samostojna konservatorka Mira Ivanovič. Ob tej priložnosti bo predstavljena tudi videokaseta o Krajinskem parku Lahinja.

T. JAKŠE

Bela krajina v običajih in zgodbah

Pri zasebni založbi "Skledar" v Ljubljani je v zbirki Iz roda v rod izšla knjiga o Beli krajini, ki jo je napisal rojak in naš nekdanji dopisnik Jožef Škof

NOVO MESTO - V Sloveniji zadnje čase doživljamo poplavo zasebnih založb, s tem pa seveda tudi poplavo najrazličnejše literature. Gneča na knjižnem trgu je zato velika, vendar lahko rečemo, da je za knjižne izdaje, za kakršne se je odločila nova zasebna založba "Skledar" iz Ljubljane - njen lastnik je Milan Skledar - še dovolj prostora. Odločila se je namreč za izdajo etnografske literature.

V to zvrst sodi tudi pred kratkim izdana knjiga "Bela krajina v običajih in zgodbah," katere avtor, in sicer tako pisnega kot fotografskega gradiva, je belokranjski rojak Jožef Škof. "Knjiga o Beli krajini je prva v zbirki z naslovom Iz roda v rod. V tej zbirki naj bi bile še sčasoma zajete vse slovenske pokrajine," pravi lastnik založbe Milan Skledar. "Zanimame me predvsem etnografsko gradivo, zgodovina, s poudarkom na novejši zgodovini, in pa sodobna slovenska literatura. Milan Skledar, čeprav razmeroma mlad, ni novinec v slovenskem založništvu, saj je že prej izdal pet knjig v okviru Trajne delovne skupnosti Guliver v Murski Soboti, med njimi tudi pesniški zbirki: Prekmurjano, ki jo je napisal Drago Kuhar, in Neizgovorjeno zemljo Igorja Likarja.

preživel v Beli krajini, v zrelih letih, ko je službeno in ljubiteljsko prihajal v stik z njo, in v sedanosti, ko prihaja k njej samo še na obisk, pa vendar z močno željo, lahko bi rekli celo, s prostovoljno si naloženo obvezno-

Letos manj učencev

V Šoli kočevskih odposlancev in Šoli ob Rinži

KOČEVJE - Na obeh kočevskih osnovnih šolah je letos manj učencev. Za posamezno šolo pa so ostali podatki kar precej različni. Šola zborna odposlancev, ki nima podružničnih šol, obiskuje letos 636 učencev ali 47 manj kot minulo šolsko leto. Na predmetni stopnji imajo letos en oddelek manj. Pouk je še vedno v dveh izmenah. Učiteljev imajo dovolj. Letos imajo v osmem razredu pri matematiki in slovenščini tako imenovani nivojski pouk. Poleg tistih krožkov, ki jih imajo že vrsto let, so uvedli v tem šolskem letu še naslednje: planinski, plesni in eksperimentalni krožek (na razredni stopnji), na predmetni pa gospodinj-skega, medtem ko so geografsko-kurističnega uvedli že lani. Zelo uspešno deluje modelarski krožek, ki ga učenci radi oz. najraje obiskujejo.

Šola ob Rinži skupaj s podružničnima šolama v Kočevski Reki in Livoldu obiskuje letos 841 učencev, lani pa jih je bilo 8 več. Nameravana nivojskega pouka v 7. in 8. razredu niso uvedli, ker jim primanjkuje učiteljev. V enem oddelku prvega razreda učijo po novi metodi, v ostalih oddelkih pa po dopolnjenem starem načinu. Na predmetni stopnji ne poteka več pouk strogo kabinetno.

Šola ima premalo prostorov. Pouk je v dveh izmenah. Prostori so zasedeni od 7. do 19. ure, zato je nekaj težav tudi s krožki. Nanovo imajo letos krožek logike, nanovo pa je uvedeno tudi raziskovalno delo. Šoli v Livoldu in Kočevski Reki in 4. a na matični šoli v okviru tako imenovane projektne naloge raziskuje turizem in odkriva ter opisuje zanimivosti v občini.

J. P.

stjo, da pomaga k njeni popularizaciji in razvoju. Notranja razdelitev dvesto strani obsega oče knjige ima naslednje sklope: zgodovinske in etnografske znamenitosti, obrti, običaji, posebnosti in zgodbe. Na koncu sledi še razlaga narečnih izrazov.

Škof je doma iz Dragomlje vasi. Po izobrazbi je agronom, deset let pa je delal na novomeških inšpekcijskih

● Knjiga je izšla v nakladi 1000 izvodov, njena cena pa je 2.500 tolarjev. Primerna je zlasti za darilo našim izseljencem pa tudi doma jo bo marsikdo z veseljem prijel v roke, saj ima dovolj velik tisk, primeren tudi za starejše ljudi. Da bo v prihodnje bolj pozoren pri pripravi gradiva za tisk, pa moramo založnika vendarle opozoriti, da je v njej večje število napak, torej bi bilo potrebno poostreno lektorsko in korekturno delo. Tudi pri oblikovanju ter pri pripravi črno-belih slik bi se dalo marsikaj izboljšati. Izбира črk ni najbolj posrečena, saj kurziva v premem govoru deluje precej moteče.

službah in dopisoval v Dolenjski list. Prav iz tega časa mu je ostalo obilo gradiva. "Zal gre veliko stvari v Beli krajini v pozabo: ženitni običaji, preja, tkanje platna, običaji okoli božičevanja, treh kraljev in drugih. Jaz sem stvari obudil v obliki zgodb, dostikrat v šaljevem tonu, saj so Belokranjci veseli ljudi, ki se radi smejejo na tuj pa tudi na svoj račun," pravi avtor, ki zdaj že dvajset let živi v Ljubljani.

T. JAKŠE

Ob 25-letnici na nove tamburice

Koncert artiških tamburicev

ARTIČE - Minulo soboto zvečer so 25-letnico svojega delovanja in hkrati bližajoče se občinski praznik slovesno proslavili člani tamburaškega orkestra Kulturno umetniškega društva Oton Župančič iz Artiča. V domači dvorani so pripravili koncert, na katerem so se pod vodstvom prof. Dragutina Križaniča prvič predstavili z novimi instrumenti.

Artiški tamburisti so v preteklih letih iz majhne skupine ljubiteljev tovrstne glasbe, ki je igrala predvsem ljudske pesmi, prerasli v kakovosten orkester. Uvrščajo se v sam vrh slovenske tamburaške glasbe in so v času obstoja Jugoslavije večkrat zelo uspešno zastopali Slovenijo na državnem festivalu tamburaške glasbe. Čeprav so se člani orkestra morali truditi celo sezono, da so se privadili na tamburice z drugačnim sistemom, ki so jih uvozili iz Hrvaške, se jim bo to v bodoče obrestovalo. Novi instrumenti jim bodo nudili veliko več možnosti za kakovostno izvajanje zahtevnejših skladb, katere zadnja leta pogosto izbirajo.

Sobotni koncert artiških jubilarantov je popestril še Tamburaški orkester hrvaške TV, ki ga vodi Siniša Leopold. Ta večer so najbolj zvestim članom orkestra podelili Gallusove značke, med drugimi tudi dve zlati, s katerima so se oddolžili za zvestobo Vinku Halerju in Ivanu Fuksu.

B. D.-G.

Pod najlepšim kozolcem o kozolcih

Pod Blažetovim kozolcem na Bistrici pri Mokronogu je bila predstavljena prva knjiga založbe Agens iz zbirke Pot kulturne dediščine, Slovenski kozolec

BISTRICA PRI MOKRONOGU - Pod Blažetovim kozolcem na Bistrici pri Mokronogu je bila prejšnji četrtek predstavljena monografija Slovenski kozolec avtorjev fotografa Jaka Čopa in etnologa dr. Toneta Cevca založbe Agens iz Zirovnice. Knjiga o kozolcih na Slovenskem je prva iz knjižne zbirke Pot kulturne dediščine. Pri ličkanju koruze ter ob dobrem dolenjskem moštu in domačem kruhu, potici in drugih dobrotah ter pesmi mokronoških in mirenških pevcev je bila predstavitev avtorjev, založnika in sponzorjev knjige veliko prijetnejša, kot bi bila v kaki zaprti dvorani.

Blažetov topolar je stesala izkušana tešarjeva roka. Lastniku Jožetu Šimončiču je leta 1936 kozolec pogorel, vendar se je odločil, da postavi nove-

● Knjiga Slovenski kozolec je dvojezična, v slovenskem in angleškem jeziku. V angleščino sta tekst prevedli Irena Šumi in Victoria Raschke, oblikoval jo je Janez Suhadolc. Založba Agens je našla tudi sponzorja: Slovensko združeno kmetijsko banko, d.d., iz Ljubljane in Papirnico Vevče.

ga. Postavil ga je tesarski mojster Janez Gregorič, ki se je odločil, da na prednji strani kozoleca pokaže, kaj zna. Nekoč je trden kozolec pomenil trdnega gospodarja, danes to ne velja več. Zato je veliko kozolcev na Slovenskem že propadlo, nekatere je tik pred tem s fotoaparatom posnel Jaka Čop in na ta način delo preprostih tesarjev, a včasih tudi pravih mojstrov ohranil. Direktor založbe Agens Slavko Mežek je o prvi knjigi Slovenski kozolec iz knjižne zbirke Pot kulturne dediščine dejal: "Tisti, ki smo nasledili to dediščino, jo moramo ohranjati, zato bomo nekaj teh vsebin prelili tudi v knjige."

Jaka Čop, fotograf in znani planinec, je do sedaj izdal že štiri knjige svojih izpovednih fotografij: Svet med vrhovi, Raj pod Triglavom, V kraljestvu Zlatoroga, Viharniki. Njegova najnovejša knjiga pa je toliko bolj dragocena, ker je polna posnet-

sti kozolcev so dokaz prilagojenosti različnim krajskim okoljem; od najbolj preprostih v bohinjskih gorah do mogočnih topolarjev na Dolenjskem, v Savinjski dolini in na Korškem. Jaka Čop je motiv s kozolci iskal več kot dve desetletji in naletel na številne propadajoče kozolce. V knjigi je več kot 170 fotografij ter uvodni esej in strokovni komentar ob slikah dr. Toneta Cevca. Dr. Cevc se v tekstu dotika narodopisnih podob kozolca, njegove stavbne tipologije in poskuša osvetliti tudi izvor in razvoj kozolca na Slovenskem.

J. DORNIŽ

PREDSTAVITEV KNJIGE SLOVENSKI KOZOLEC - Jaka Čop je pripovedoval, kako je potoval po Sloveniji in s fotografskim aparatom posnel te enkratne primere ljudskega stavbarstva, ki pa so žal že pred dvajsetimi leti mnogokje propadali. Na fotografiji (od leve proti desni): direktor založbe Agens Slavko Mežek, s knjigo v roki Jaka Čop ter predstavnik Slovenske združene kmetijske banke, d.d., iz Ljubljane, ki je izid knjige poleg Papirnice Vevče tudi finančno podprla. (Foto: J. Dornič)

MINI PRIX LUCAS 93 - Na otvoritvi slikarske razstave malega unikata na papirju. Od leve proti desni: direktor Dolenjskega muzeja Bojan Božič, likovni kritik Aleksander Bassin in zastopnik Lucasa Bojan Novak s progro. (Foto: T. Jakše)

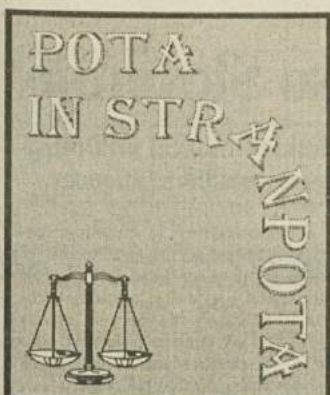
Samostanske listine

Razstava Samostani v srednjeveških listinah na Slovenskem

LJUBLJANA - V Arhivu Republike Slovenije so prejšnji teden odprli zanimivo razstavo o srednjeveških listinah, ki so dostopne v Sloveniji in se nanašajo na samostane na ozemlju današnje Slovenije. Tako je bilo razstavljenih 72 dokumentov, ki govorijo o dvajsetih samostanih in enajstih redovih. Seveda je tudi tukaj Dolenjska dobro zastopana tako po bogastvu listin, ki govorijo o samostanih pri nas - med njimi tudi najstarejša - kot tudi po pestrosti meniških redov, ki so nekoč domovali ali še domujejo na našem območju.

Kakor je po eni strani pohvalno, da smo se te tematike le lotili celoviteje, pa je po drugi strani zaskrbljujoče, koliko novih problemov se odpira, ko začnemo resneje brskati po njej. Na to je opozoril tudi predsednik Milan Kučan, ki je bil slavnostni govornik na otvoritvi razstave. Omenil je, da se veliko dokumentov o Sloveniji, ne samo o samostanih, nahaja v arhivih in kulturnih ustanovah sosednjih držav, s katerimi smo bili tako ali drugače zgodovinsko povezani ali od njih odvisni, naloga samostojne Slovenije pa je, da čimveč tega gradiva zbere doma. Zlasti pa je pomembno, da imamo to v mislih na pogajanjih o nasledstvu bivše Jugoslavije, saj se veliko dokumentarnega gradiva nahaja prav v arhivih v Beogradu, do tega pa ima Slovenija nesporno pravico.

T. J.

dežurni poročajo

IZAVTA UKRADEL TORBICO - 9. oktobra je neznan storilec vlomil v avto, ki ga je imela M. N. iz Novega mesta parkiranega v Šmihelu, in ukradel žensko torbico, v kateri je imela denar in dokumente. Oškodoval jo je za 20.000 tolarjev.

STEKLO SE MU JE RAZBIL - 10. oktobra je neznanec na parkirnem prostoru na Otočcu prišel v osebnih avto R 4, ki je bil odklenjen, in poskušal ukrasti vetrobransko steklo, vendar mu to ni uspelo, ker se je razbilo. Lastnica B. B. iz Šmarjeških Toplic je povzročila za 20.000 tolarjev škodo.

POSEKAL BUKOVA DREVESA - V času od 12. do 14. oktobra je neznan storilec v gozdu pri vasi Lešče posekal 4 bukova drevesa in s tem lastnika J. L. oškodoval za 35.000 tolarjev.

VLOMIL JE V KLET - V času od 10. do 12. oktobra je neznanec vlomil v klet stanovanjskega bloka v Črnomlju in s pany kolesa odvil obe kolesi, zavori, sedež in luči. Lastnika je oškodoval za okrog 10.000 tolarjev.

UKRADEL MOTORNO ŽAGO - 14. oktobra med 18. uro in 19.30 je neznan storilec ukradel motorno žago, ki jo je lastnik M. P. iz Selske Gore za nekaj časa pustil ob lokalni poti Cirknik - Migolica. Lastnik je bil oškodoval za 40 tisočakov.

SMRT NA STRANIŠČU

PODPLANINA - 14. oktobra zjutraj je 64-letni R. J. iz Podplanine pri Dragi v kočevski občini šel na stranišče. Domači so ga našli okrog 7. ure, a je bil že mrtev. Zadel ga je kap.

MEDVEDJE PROMETNE NESREČE

DELNICE, KOČEVJE - V zadnjih treh tednih so na glavni cesti med Kartočevem in Reko v bližini Delnic avtomobilisti do smrti povzročili tri medvede kapitalce, katerih krzno so strokovnjaki ocenili na okoli 300 točk, kar pomeni, da bi za vsakega tuji lovec plačal okoli 6.000 DEM. Na tem območju Gorskega Kotarja tuji lovci vsako leto odstrele okoli 20 medvedov. Lovci menijo, da medvedje beže iz krajev, kjer potekajo boji, v mirnejše kraje, se pravi na območje okoli Delnic in tudi čez Kolpo na Kočevsko, kjer opažajo vedno več ne le medvedov, ampak tudi druge divjadi. Tako strokovnjaki menijo, da vzrok porastu števila volkov ni le prepovedan odstrel, ampak predvsem dejstvo, da vsa divjad beži z območja bojev v Bosni in na Hrvaškem proti Kolpi in Sloveniji. Tudi nedavni pokol ovac pri Mozlju, ki so ga zagrešili volkovi, je po domnevah nekaterih strokovnjakov delo volkov beguncev. Pri Rijavčevih v Mozlju nismo mogli zvedeti, kaj je s preostalima dvema ovcama, katerih trupel niso našli. Ob našem zadnjem obisku Rijavčevih namreč ni bilo doma.

KRONIKA NESREČ

Z AVTOM V TOVORNJAK - 31-letni Bojan Ivnik iz Krškega se je 15. oktobra nekaj pred šestimi uro zvečer peljal z golfom po lokalni cesti Sevnica - Brestanica. Ko je pripeljal pred Blance, ga je zaradi prehitre vožnje po spolzkem cestišču in slabe vidljivosti zaneslo. Po 9 metrih vožnje je trčil v neregistrirano tovorno vozilo 40-letnega Jožeta Vidica z Blance, ki je bilo parkirano ob cesti. Po trčenju je avtomobil zasakulo v nasip. Ivnik se je v nesreči hujše poškodoval, nastalo pa je tudi za okrog milijon tolarjev materialne škode.

MOTORISTA STA SE HUDO POŠKODOVALA - Mladoletni Ž. F. iz Krškega se je skupaj s prav tako mladoletnim sopotnikom D. A. iz Krškega 16. oktobra nekaj pred deveto uro zvečer peljal po lokalni cesti iz smeri Kostanjevice proti Ostrcu. Ko je v Globočičah pripeljal v ostru, nepregledni, levi ovinek, je peljal po sredini ceste in s kolesom trčil v osebnih avtomobil, s katerim se je prav tako na levi strani iz nasprotni smeri pripeljal 33-letni

O Vidmu do sedaj še nič dokončnega

Na novomeškem temeljnem sodišču se je nadaljevalo sojenje zoper nekdanje Vidmove vodilne - Zasllišane še tri priče - Razprava prestavljena za nedoločen čas

NOVO MESTO - Prejšnji teden se je na novomeškem temeljnem sodišču nadaljevalo sojenje nekdanjim vodilnim iz krškega Vidma: direktorju Vidma Francu Čargu, finančnemu direktorju Branku Žibretu in direktorju podjetja Videm Trade, d.o.o., Ljubljana, Celestinu Vardjanu zaradi obtožbe gospodarskega prestopka nepravilne porabe Vidmovega denarja pri ustanavljanju podjetja v tujini. Senat, ki ga je vodil sodnik Matjaž Kučič, je ponovno zasllišal obtoženega Branka Žibreta in tri priče: Žibretovo tajnico Natašo Kos, nekdanjega vodja trženja v Vidmu Bogdana Romiha ter deviznega inšpektorja Rajka Plevelja.

Branko Žibret je na sodišču povedal, da je Rolfu Normanu že pred lanskim novembrom, ko je od njega zahteval pisno pojasnilo, kaj posamezne debet note pomenijo, večkrat ustno in pisno razložil, za kaj gre. K odgovoru je priložil tudi fotokopije fotokopij debet not. Na vprašanje tožilca, zakaj debet note niso bile knjižene, je povedal, da bi morale k direktorju in potem v knjižnico, ker pa ni prejel originala, omenjeni dokument ni šel po ustaljeni proceduri, je pa o teh dokumentih obvestil direktorja. Žibret je tudi večkrat poudaril, da originali debet not do njega niso nikoli prišli. Povedal je še, da so se v jeseni med njim in Normanom pričeli nesporazumi zaradi nestrinjanja s poslovno politiko, prišlo je tudi do nestrinjanja z nekaterimi konkretnimi odločitvami. Norman naj bi se po Žibretovem pripovedovanju na svojih poslovnih poteh večkrat srečeval s predstavniki KFC, pa tudi večina izvoznih poslov s firmo KFC je bila narejena po tistem, ko je za direktorja v Vidmu nastopil Norman. Tako KFC poleg 77 milijonov lir gotovine še vedno dolguje Vidmu 430 milijonov lir za dobavljeni papir. Žibretova tajnica Nataša Kos je vso pošto, ki je prihajala na ime firme, odpirala, jo vpisala v knjigo in jo v mapi posredovala Žibretu. Spomnila se je, da so lani avgusta KFC-jeve debet note prišle večkrat po pošti in

po faksu; natančneje se zneska ni spomnila - neke okrog 77 milijonov lir - ni pa se spomnila, ali so kdaj

V BOLNIŠNICI PODLEGEL POŠKODBAM

KRŠKO - 18. oktobra nekaj po šesti uri zjutraj se je v Krškem zgodila prometna nezgoda, ki je zahtevala mlado življenje. Voznik osebnega avtomobila, 18-letni Marko Damjanovič iz Krškega, se je peljal iz smeri Drnovega proti Vrhovemu. Ko je v Krškem na Cesti krških žrtev pripeljal po ravnem delu, je zaradi neprimerne hitrosti zapeljal preko pločnika v drog javne razsvetljave, nakar je vozilo odbilo v drevo in po strmem klancu navzdol. Po udarcu je voznika vrglo skozi vetrobransko steklo na cesto. Zaradi hudih telesnih poškodb je še istega dne v breziški bolnišnici umrl.

PO DOLENJSKI DEŽELI

● *Bliža se mrzla zima in z njo tudi stiska mnogih ljudi. Morala se je v takšni stiski znašla tudi gospa, ki je minuli teden v trgovini Dolenjka Tekstil v Novem mestu na Glavnem trgu ukradla kavbojke, jih spravila v torbico, in krilo, ki ga je skrila pod jakno. Bila je močno presenečena, ko je prišla do vrat in je začelo piskati, ker je bilo krilo varovano z magnetnim alarmnim sistemom. Oblačila v vrednosti skoraj 12 tisočakov je morala vrniti. Policisti pa so za takšen način nakupovanja napisali kazensko ovadbo.*

● *Nepričiprav, ki se je lotil vloma v kiosk na železniški postaji Center v Novem mestu, za svoje dejanje očitno ni imel dovolj časa, ker ga je nekdo zmotil, tako da mu ni uspelo ničesar odnesti. Lastniku J. P. iz Novega mesta pa je povzročil za 20.000 tolarjev škodo.*

● *Zmikav, ki se je lotil katree, parkirane na Medvedjku, je z nje hotel pobrati skoraj vse. Odvil je zadnje luči, nato odprl pokrov prtljažnika in iz njega ukradel črpalko, 5-litrsko plastično kanto za gorivo, odvil rezervno kolo, z voznikovega sedeža pa ukradel nastoljajo za glavo. Lastnico D. J. iz Kranja je oškodoval za 20 tisočakov.*

DELOVNI STROJ JE PADEL NANJ

NOVO MESTO - 12. oktobra ob 16.15 je 32-letni Franc Gačnik iz Črešnjic vozil delovni stroj po lokalni cesti Karteljevo - Hmeljčič. Ko je pripeljal do levega slabo preglednega ovinka, se je zaradi teže vozila vdrla peščena bankina in delovni stroj se je prevrnil po nasipu. Med prevračanjem je Gačnik padel iz kabine, nato pa je delovni stroj padel nanj. Gačnik se je pri tem tako hudo poškodoval, da je na kraju nezgode umrl.

ROM SE JE MAŠČEVAL Z NOŽEM

OTOČEC - 31-letni Iztok K. z Otočca je osumljen, da je 15. oktobra v romskem naselju Otočec poskusil umoriti 34-letnega Branka K. in 14-letnega Željka K. Osumljenec je že dalj časa v sporu z Romi z Otočca. Trenutno prestaja zaporno kazen, 15. oktobra pa je imel od 14. ure dalje prost izhod. Odšel je v romsko naselje in grozil oškodovancema z ubojem, nato pa odšel. Nekaj pred osmo uro zvečer se je ponovno vrnil in grozil več Romom. Med grožnjo je izza pasu potegnil kuhinjski nož in večkrat zabodel Branka in Željka K., nato pa pobegnil. Oba so odpeljali v novomeško bolnišnico, kjer so ugotovili, da je Branko hudo poškodovan, Željko pa lažje. Osumljenec se je 17. oktobra zvečer sam vrnil v novomeški zapor. Zoper njega bo podana kazenska ovadba.

prišle kot originali. Debet note so potem večkrat pošiljali Rolfu Normanu po faksu in po interni pošti, ki pa likvidacije verjetno ni odobril, saj sporne tri debet note niso bile knjižene.

Vodja trženja Bogdan Romih, pred leti tudi komercialni direktor Vidma, je dejal, da mu debet note niso blizu. V kar nekajminutnem zaslišanju se ni skoraj ničesar spomnil, razen tega, da je v nekem razgovoru o KFC slišal, da je Vidmu dolžan 40 ali 70 milijonov lir. O oceni, da je Videm KFC-ju dobavil za 430 milijonov lir papirja, pa je menil, da je realna.

Devizni inšpektor Rajko Plevelj, čigar zapisnik o poslovanju Vidma z milanskim KFC je tudi predlog za obtožnico, je na osnovi pregleda dokumentacije sklepal, da sta Čargo in Žibret z Vidmovim denarjem ustanovila v tujini podjetje KFC. Na sodišču je povedal, da je dobil z notran-

● **Obtoženi skupaj z obrambo so deviznemu inšpektorju hoteli dokazati nestrokovnost, ker ni kot dokazuje upošteval originalov. Razprava je bila prestavljena za nedoločen čas, v tem času pa naj bi sodišče dobilo dokumentacijo od Banke Slovenije o pobotu. Zasllišali bodo še nekaj prič.**

jega ministristva zahtevek, naj raziše ustanovitev podjetja KFC. Vsa stvar pa je prišla na dan, ko je Rolf Norman Ljubljansko banko zaprosil za določen kredit, v zameno pa je nudil odkup terjatev Vidma do KFC. Devizni inšpektor je pregledal veliko dokumentacije, tudi v Vidmu, vendar je pri tem naletel na zelo malo originalov. Dejtal pa je, da v fotokopije ni posumil, da ne bi bile verodostojne. Zanimali pa so ga predvsem zapisniki upravnega odbora Vidma, ali je razpravljal o ustanovitvi podjetja v tujini.

J. DORNIŽ

Napadel ju je z nožem

Tepli so ga in razbijali avto

ŠENTJERNEJ, ČRNOMELJ - Minuli teden je bilo kar nekaj hude krvi: v Šentjerneju v gostilni, v Črnomlju pa v neposredni bližini lokala. V prvem primeru je bilo tudi veliko mahanja in zabadanja z nožem.

21-letni Andrej R. iz Grobelj je osumljen, da je 17. oktobra nekaj po polnoči v gostilni Bacardi v Šentjerneju izzival in grozil 22-letnemu Jožetu Z. iz Broda v Podbočju in 25-letnemu Janezu B. s Sel. Oba sta s prijatelji odšla iz lokala, vendar je za njima stekel osumljenec in Jožeta Z. z nožem zabodel v podlaht, nato pa ga je prijel za vratnik in mu nož nastavljal pod brado ter mu grozil. Jožetu je uspelo zbežati. Takrat je Andrej R. napadel še Janeza B., ga s pestjo udaril po ustih in mu zbil dva prednja zoba. Janez B. je stekel proti policiji, da bi zadevo prijavil, vendar ga je osumljenec dohitel in ga pred policijsko postajo z nožem večkrat poškodoval. Policisti so storilca prijeli okrog 3. ure. Andrej R. je policistom že znan nasilnež.

S kazensko ovadbo so ga predali preiskovalnemu sodniku, ki je zoper njega odredil pripor.

Drugi pretep se je zgodil 10. oktobra v Črnomlju. Nekaj pred 2. uro ponoči je 19-letni M. G. iz Obrha odšel iz lokala v Črnomlju proti avtomobilu, ki ga je imel parkiranega pred osnovno šolo v Ulici Otona Zupančiča. Med potjo je srečal skupino neznancev, ki so ga začeli pretepati, zato je stekel do avta, ga odklenil in se nameraval odpeljati. Vendar so ga neznanci vlekli iz avtomobila, eden izmed storilcev je brcnil tudi v vetrobransko steklo in mu ga razbil. Ostali pa so razbijali po pokrovu motorja in povzročili za 37.000 tolarjev škode.

Do prepria je prišlo tudi v Ševnici. 18-letni L. L. iz Ševnice je osumljen, da je 10. oktobra v Ševnici med preprirom s pestjo udaril 39-letnega D. K. iz Ljubljane in ga hudo poškodoval. Policisti so zoper osumljenca napisali kazensko ovadbo.

VLOM V STRUGAH

KOČEVJE - 11. oktobra je bilo vmlomljeno v stanovanjsko hišo V. M. iz Strug v kočevski občini. Vlomilec je zlomil ključavnico pri vhodnih vratih in odnesel 700 DEM. Policisti za vlomilec se poizvedujejo.

VELIKA ŠKODA

KOČEVJE - 15. oktobra ob 13.45 je voznica osebnega avta E. K. iz Kočevja speljevala z dvorišča podjetja Oprema na levo na prednostno cesto in pri tem izsilila prednost pred voznikom G. M., ki je pripeljal s Kolodvorske ceste. Pri trčenju je bilo kar za 70.000 tolarjev škode, na srečo pa noben ni bil pri tem poškodovan.

VŽGALE SO SE SAJE

VRH PRI HINJAH - 13. oktobra nekaj po deseti uri dopoldan je na stanovanjski hiši J. T. z Vrha pri Hinjah prišlo do požara, kjer je zgorelo ostrežje. Požar je nastal ker so se v dimniku saje vžgale. Požar so pogasili prostovoljni gasilci iz okoliških vasi, na hiši pa je za milijon 500 tisoč tolarjev škode.

Do rušenja v Škrljevem ni prišlo

Leopoldu Mikcu z Rakovnika naj bi v petek porušili na črno zgrajeno hiško - Ljudje so postavili oviro in čakali na rušitelje, vendar jih ni bilo

ŠKRLEJEVO - Nedaleč stran od Šentruperta stoji grad Škrljevo, ki pa že lep čas propada. Pod vznožjem gradu so si ljudje že nekoč postavljali hiše. Nič hudega sluteč, si je majhno hišico začel pred sedmimi leti na tem obronku graditi tudi Polde Mikec. Sedaj mu grozijo, da jo bodo, zato ker se tam ne sme graditi, podrli. Ker hišice Polde ni odstranil, bi po sklepu urbanistične inšpekcije v petek to moralo storiti pooblaščen podjetje. Že navsezgodaj so bližnji in daljni krajanji okrog hišice naredili oviro s traktorji in kamioni. Zbralo se je veliko ljudi, nekateri so bili celo s transparenti. Napovedano rušenje naj bi se pričelo ob osmi uri, vendar se v petek v Škrljevo ni pripeljal nihče, da bi rušil, pa tudi nihče, ki bi kaj pojasnil.

Polde Mikec se je rodil v Škrljevem, in ko ga človek vidi, se z njim pogovarja, se vpraša, zakaj le bodo odstranjevanje črnih gradenj pričeli ravno pri njem, ko pa nima ničesar drugega kot to hišico. Ali res hiška tam, kjer stoji, tako moti ali pa mora s poti le zato, ker Polde ni imel toliko denarja, da bi bil pred dnevi na občini plačal za njo depozit? Polde pravi, da so mu na občini rekli, da bi moral plačati 6.500 nemških mark. "Kaj pa naredite s takšnimi, ki nimajo denarja?" jih je vprašal. Namesto odgovora je dobil vprašanje: "Kako pa ste potem zidali?" Polde pravi, da je zidal počasi, nikoli pa se ni sponjal. Pri gradnji so mu veliko pomagali ljudje.

V življenju se mu je zgodilo že marsikaj. Tri leta je preživel na Dobu, ker je ubil ženinega brata. "Vendar ne brez razloga; če človek pride tako daleč, mora imeti razlog. Ker me ni maral in ker je pretepal inustrahoval ženo ter otroke, sem moral nekaj storiti. Sicer pa mi je v pogovoru nekoč, ko sva pila v gostilni, dejal: žveš, Polde, eden bo moral iti, ali ti ali jaz." In tako se je zgodilo, pripoveduje Mikec. Pravi, da mu ljudje tega niso zamerili, saj so ženi-nega brata poznali kot velikega nasilneža.

Pred Dobom in po njem je delal pri raznih podjetjih, največ kot delavec pri zidarjih. Danes ni nikjer zaposlen, zato pomaga ljudem in včasih zasluži kak dinar. Malo živi v Škrljevem, malo pri svoji ženi na Rakovniku, kjer je tudi prijavljen. "Težko je biti pritepenec, še posebej, če si možak, zato sem si pred sedmimi leti v bližini domačije, kjer sem se rodil, postavil hišico, ki mi jo sedaj hočejo podreti. Vendar mislim, da bi lahko še kako prišla prav enemu izmed mojih treh otrok," pravi Polde.

V petek, ko so pričakovali rušenje, se je okrog hiške zbralo veliko ljudi. Nosili so transparente z napisi: Pozor! Smrtno nevarno, grad se podira, hišica pa ne! Slovenija v ruševinah? Jazbinšek podri Revoz, pridi v Škrljevo! Pustite žulje revežev! "Dokler bom imel tako veliko podporo ljudi, mi hiše ne bodo podrli. Ljudje vedo, da bo jutri lahko na vrsti kdo drug," je še dodal Polde, ki mu ni prav, da se je država spravila najprej na reveže.

Urbanistični inšpektor iz Uprave inšpekcijskih služb v Novem mestu Janez Zeleznik, ki je Leopoldu Mikcu napisal tudi sklep o dovolitvi izvršbe, je povedal, da je to nesporno črna gradnja. Prva

ustavitvena odločba je bila izdana 28. februarja pred tremi leti, ker je z gradnjo nadaljeval, je bila 11. maja izdana odstavljena odločba. Po uveljavitvi novega zakona letos aprila so lahko lastniki črnih gradenj na občinah prijavili te gradnje in zanje vplačali depozite. Vendar Leopold Mikec tega ni storil. Ker objekta v velikosti 4,90 x 3,70 m, razširjenega v prtilični etaži na velikosti 6 x 5,90 m, ni odstranil, je v določbi pisalo, da bo na podlagi 278. člena Zakona o splošnem upravnem postopku to opravilo na njegove stroške pooblaščen podjetje, in sicer 15. oktobra ob 8. uri. Vendar do rušenja tega dne ni prišlo, saj občina za to ni zagotovila izvajalca. Pravzaprav pa je po novem zakonu pristojnost za odstranitev prešla na republiko, ki pa za to še nima izvajalca.

Kako se bodo stvari razpletle, nam ni znal povedati niti urbanistični inšpektor. "To, kar od mene zahtevajo služba in zakoni, sem naredil," je dodal. Red je seveda potrebno narediti tudi na tem področju, kako se ga lotiti, da ne bi povzročili še več problemov, pa tudi ni zanemarljivo vprašanje.

J. DORNIŽ

GRADNJA, KIJI GROZI RUŠENJE - Leopold Mikec si je začel postavljati hiško ob vznožju gradu Škrljevo pred sedmimi leti, sedaj, ko v njej živi, pa jo je treba podreti. Je to res najboljša rešitev? (Foto: J. Dornič)

Mateji Tomič kros Dela

Uspešen nastop Dolenjcev in Posavcev

SLOVENSKA BISTRICA - Na finalnem tekmovanju v krosu za 28. pokal Dela je za 41 občinških reprezentanc nastopilo 1.100 tekačev iz vse Slovenije, po nepopolnih podatkih pa se je kvalifikacijskih tekmovanj udeležilo preko 100.000 slovenskih atletov in atletinj. Najbolj številna je bila udeležba med najmlajšimi kategorijami, zato je zmaga Novomeščanke Mateje Tomič med pionirkami B še posebno odmeven uspeh.

Po tekmovanju je Tomičeva dejala, da se je uspešno zrinila v ospredje po gneči na startu, potem pa vse do cilja ni imela resne tekme. V njeni kategoriji se je izkazala še Trebanjka Lokarjeva s 4. mestom. Trebnje je bilo ekipno drugo in Novo mesto tretje.

V najmlajši skupini (pionirke A - letnik 1981) je bila Sevnčanica Radiškova druga in Krčanka Povhetova tretja. Sevnčanica Košarjeva je bila pri starejših deklicah B druga. Pri mlajših deklicah A je bil Novomeščan Pleskovič četrta in ekipa Novega mesta druga. Pri mlajših deklicah B je bil Novomeščan Vrtačič tretji, pri starejših deklicah A Sevnčan Horjak tretji, pri mlajših mladincih je bil Sevnčan Grozdjek drugi. Novomeščan Tomič četrta in Novo mesto ekipno drugo. Pri članicah je tokrat manjkala državna reprezentantka Novomeščanka Mateja Udovč, ki bi glede na svoje letošnje rezultate morala zmagati.

Zmaga in poraz Novotehne

S 6:1 premagali Melamin in z 1:6 izgubili z Olimpijo

NOVO MESTO - Namiznoteniški igralci Novotehne so v preteklem tednu odigrali dve srečanju prve slovenske lige. Visoka zmaga v prvem in hud poraz v drugem dokazujeta, da so razlike med moštvi v prvi slovenski namiznoteniški ligi velike in da je za začetku prvenstva znano, kateri klubi se bodo borili za vrh in kateri za rep prvenstvene lestvice.

V sredo so v srečanju drugega kroga v Kočevju s presenetljivo visokim izidom 6:1 premagali Melamin. Horvat je z 2:0 premagal Murna in Pogorelca, Hribar z 2:0 Špeliča in z 2:1 Murna, Kralj pa je premagal Lesarja z 2:0 in izgubil s Špeličem z 1:2. V igri dvojice sta Hribar in Kočevar z 2:0 premagala Murna in Lesarja.

V tretjem krogu je v nedeljo igrala Novotehna doma proti Olimpiji. Srečanje se je začelo uspešno za Novomeščane, saj je v prvem dvoboju Marjan Hribar z 2:0 premagal Škafarja. V nadaljevanju so odlični ljubljanci Ignjatovič, Lasan in Škafar zaigrali veliko bolje in niso Novomeščanom prepustili niti enega niza več.

TEK PO ULICAH "SLOVENSkih BENETK"

KOSTANJEVICA NA KRKI - Športno društvo Partizan iz Kostanjevice na Krki pripravlja že 13. množični tek po ulicah dolenjskih Benetk. Prireditel bo v petek, 22. oktobra, ob 15.40. Cicibani se bodo pomerili na 400-metrski progi, pionirji bodo tekli 800 m in mladinci 1.600 m.

Na 13. turnirju za veliko nagrado Optimizma, ki ga je pripravil šahovski klub Novo mesto, je med 38 šahisti iz cele Slovenije zmagal Leon Mazi iz Kranja, drugo in tretje mesto sta zasedla ljubljancina Igor in Jurk Jelen. Najbolje uvrščeni šahisti domačega kluba je bil Žužemberčan Iztok Muhič, na šestem mestu, Emil Luzar je bil osmi, Ivica Milič dvanajsti, Stefan Ščap štirinajsti in Krčan Ivan Levičar petnajsti. (Foto: I. V.)

Filip zadnjič mladinski prvak

Branko Filip zmagal na državnem prvenstvu v kronometru - Marko Baloh bronast med člani - Po naporni sezoni bodo klesarji Krke nekaj časa počivali

ATOMSKE TOPLICE - Državno prvenstvo v posamičnem kronometru v Atomskih Toplicah je bilo še zadnje dejanje letošnje kolesarske sezone. Tudi tokrat Novomeščani niso ostali brez naslova prvaka. V najtežji preizkušnji kolesarjev, kjer se tekmovalci borijo le z uro in samo s sabo, je čast Krke po neuspehu članov rešil odlični starejši mladinec Branko Filip, ki je z zmago še zadnjič razveselil trenerja Jagodica.

Člansko moštvo Krke je že daleč od vrhunske forme, ki jo je njihov trener, izvrstni bolgarski strokovnjak dr. Kamen Stančev, načrtoval za najpomembnejša tekmovanja ob poletnem višku sezone. In ker kolesarji pač niso stroji, jim je sedaj že dovolil počitek. Trenirajo le še individualno, na dan pa prevozijo le okoli 50 km. Kljub slabši pripravljenosti tudi člani niso ostali brez medalje. Priboril si jo je Marko Baloh, ki je na 42 km dolgi progi za zmagovalcem Sašom Svbnim iz Ljubljane zaostal le 19 sekund. Utrujen Gorazd Štangelj, ki

Derbi brez zadetkov

Finali: Avto Bum 0:0

PIRAN - Nogometiški kočevskega Avto Buma že četrta letošnja prvenstva v gosteh niso zadeli mreže. Kljub temu je neodločen izid srečanja za drugouvrščenim moštvo uspeh, ki je Kočevje še za korak približal napredovanju v prvo ligo. Srečanje v Piranu je bilo kljub temu, da gledalci niso videli zadetkov, kakovostno in zanimivo, kot se spodobijo za tekmo med najboljšima ekipama druge lige. V naslednjem krogu bodo imeli kočevski strelci lepo priložnost za strelske vaje, saj bodo doma igrali z najslabšo enajsterico v ligi, Loko iz Medvod. Priložnosti za izboljšanje razlike zadetkih ne smejo izpustiti iz rok, čeprav so letos dali največ (16) in prejeli najmanj (1) golov v ligi. M. G.

ŽALEC: NOVO MESTO 26:18

ŽALEC - Novomeške rokometiške so tudi v drugem krogu prvenstva v beli skupini prve slovenske lige v Žalcu doživele hud poraz. Žalčanke so bile z dvema odličnima tujkama v ekipi pač prehude nasprotnice Novomeščankam in so si že v prvem polčasu zagotovile odločilno prednost štirih zadetkov (14:10), ki so jo v drugem dele igre še podvojile. Tokrat v novomeški ekipi nista igrali poškodovani Slavka Turk in Vanja Klobučar, daleč najboljša strelka je bila Mojca Derčar z 11 zadetki, izkazala pa se je tudi vratarka Damjana Dermaš. Rokometiške Novega mesta bodo s petimi članicami in petimi pionirkami na igrišču ter prazni klubski blagajni težko igrali in že po dveh krogih prvenstva je jasno, da jim preostaja le ogorčen boj za obstanek. V soboto igrajo doma s Kranjčankami.

OBČNI ZBOR KOLESARJEV OREHOVICE

OREHOVICA - Pred kratkim ustanovljeno kolesarsko društvo Orehovica bo to soboto ob 18. uri pripravilo občni zbor v prostorih gasilskega doma. Orehovčani se so letos izkazali pri organizaciji dirke po Sloveniji in še treh večjih kolesarskih prireditvah.

BOLJE V GOSTEH KOT DOMA

NOVO MESTO - Košarkarji Novega mesta 92 so prejšnjo sredo na domačem parketu izgubili z moštvo Didakte iz Radovljice s 108:98. Gostje so Novomeščanom vsilili izredno hitro igro, ki je že nekoliko ostareli domačini niso zmogli. Čeprav so se Novomeščani večkrat povsem približali gostom, jim je za preobrat zmanjkalo moči in sreče. Največ točk za domače je dosegel Bajc (32). Povsem drugače je bilo na sobotnem gostovanju v Ljubljani pri Črnučah, ko so košarkarji Novega mesta 92 že v prvem polčasu vodili z 20 točkami razlike in srečanje dobili z 93:80. Tudi tokrat je bil njspešnejši Bajc, ki je spet dosegel 32 točk, izkazal pa se je tudi mladinec Červ, ki je k zmagi prispeval 16 točk. V soboto bodo Novomeščani ob 20. uri igrali doma z vodilno Odejo.

bi sredi sezone na tem tekmovanju zanesljivo zmagal, se je tokrat moral zadovoljiti s 5. mestom in zaostankom 56 sekund, Sandi Papež pa je bil 8.

ZMAGA SEVNIČANOV V HRASTNIKU

SEVNICA - Sevnški rokometiški, ki igrajo v zahodni skupini druge državne lige, so v soboto v Hrastniku premagali moštvo TKI z izidom 21:15. Sevnčanici so bili ves čas srečanja boljše; prvi polčas so dobili z 10:7, razliko pa so podvojili že sredi drugega dela igre, ko so vodili s 16:10. Največ zadetkov za Sevnico so dosegli: Simončič 8, Bešljigaj 7 in Ramtah 3. Naslednje tekmo bodo igrali 30. oktobra ob 19. uri z Murško Soboto v Radečah, ker doma nimajo ustrezne dvorane. Sevnško ekipo uspešno vodi trener državne reprezentance Tone Tiselj, ki bo v kratkem vodil slovensko moštvo na kvalifikacijskem srečanju za nastop na svetovnem prvenstvu z Norveško.

Poraz Pionirja na začetku

Zmaga nad Fužinarjem v pokalu in poraz z Olimpijo v prvem krogu prvenstva

NOVO MESTO - Odbojkarjem novomeškega Pionirja se močno pozna, da so na začetku sezone še neugrani. V četrtek so se v prvi tekmi slovenskega pokala doma pomerili z močno pomlajeno ekipo ravenskega Fužinarja. Novomeščani so bili za razred boljše nasprotni, kar sta pokazala prva dva niza, ki ju je Pionir dobil s 15:5 in 15:4. Razmerje v uspešnosti na igrišču se je postavilo na glavo v tretjem nizu, ki ga je izredno dobro uigrana ekipa Fužinarja dobila s 15:9. Tudi v četrtem nizu se Pionirjevi odbojkarji niso znašli najbolje. Ko se je pri izidu 12:12 poškodoval najboljši domači igralec Petkovič, je že kazalo, da Pionir lahko tekmo izgubi. Petkoviča je potem zamenjal mladi Samo Gotenc, to in tudi nekaj sreče je pripomoglo k temu, da je Novomeščanom le uspelo doseči 15 točk, in zmaga je ostala doma.

Manj sreče so imeli novomeški odbojkarji na tekmi prvega kroga državnega prvenstva, ko so v Ljubljani izgubili z Olimpijo z 1:3. Ljubljanci so izkoristili neugranost novomeškega moštva in predvsem z odličnim blokiranjem njihovih napadov in učinkovitim kombiniranjem v zadnjem nizu odločili pomemben dvoboj v svojo korist. Obe moštvi namreč merita v sam vrh, zato je vsaka zmaga v medsebojnih srečanjih še kako pomembna. Škoda, da se oba

AKRIPOL: GROSUPLJE 21:21

TREBNJE - Rokometiški trebanjskega Akripola so v 3. krogu druge državne lige osvojili prvo točko na prvenstvu. Po prvem polčasu Trebanjecem ni kazalo najbolje, saj so gostje po zaslugi odličnega vratarja vodili z 11:8. V drugem delu igre so domači rokometiški le zadržali boljše in štiri minute pred koncem srečanja že vodili z 21:19, potem pa kot da so se ustrašili prve zmage naredili nekaj napak, kar so Grosupeljanci izkoristili in 20 sekund pred koncem izenačili. Največ zadetkov za Akripol so dosegli Strajnar 6, Kotar 4 in Zarabec 4.

JULJEVA DIRKA

OTOK PRI METLIKI - Komaj dvanajstletni Julij Brinc z Otoka pri Metliki se je lotil organizacije kolesarskega tekmovanja s kolesi BMX na katerem je nastopilo trinajst mladih kolesarjev, med njimi tudi ena deklica - Ana Berčič. Julij Brinc je na svoji dirki zmagal, drugi je bil Igor Jaklič in tretji Stanko Križan.

RAVBAR ZMAGAL NA LISCI

SEVNICA - Letošnji kolesarski državni prvak v gorski vožnji Bogdan Ravbar, član novomeške Krke, je bil premočan tudi za vse nasprotnike na dirki Skok na Lisco, ki so jo pod pokroviteljstvom firme Kolo in ob pomoči Sevnčanov pripravili člani kolesarskega društva Savaprojekt iz Krškega. Ravbar je prikolosal na cilj s prednostjo desetih sekund pred Premužičem iz ljubljanskega Roga. Med mlajšimi mladinci je zmagal Martin Derganc (Krka), med starejšimi mladinci Matej Grmek (Sivi Čaven), med pionirji Gregor Šušmelj (Sivi Čaven), med rekreativci do 30 let Brežičan Borut Tamše in med rekreativci nad 30 let Darko Bajc (Sivi Čaven).

Pri mlajših mladincih odličnemu Novomeščanu Martinu Dergancu niso dovolili tekmovali zaradi posebnega kolesa za kronometer, ki je za mlajše mladince prepovedan, zato so za Krko vozili tudi pionirji. Mitja Aš je bil osmi, Andrej Filip deveti in zmagovalec

• Novomeščan Gorazd Štangelj, najboljši slovenski kolesar, je po državnem prvenstvu v posamičnem kronometru za Dolenjski list povedal: "Po izredno naporni sezoni imamo že vsi kolesarjenja preko glave, mnogi pa so že nekaj časa na 'počitnicah'. To državno prvenstvo bi moralo biti že aprila, a so ga prestavili. Tako pozen termin je posledica neresnosti nekaterih v kolesarski organizaciji, in vrstni red ne kaže realnega razmerja v kakovosti posameznih tekmovalcev. Drugo leto bo bolje."

pionirskega pokala Frutabela, Peter Ribič, šestnajsti.

Na državnem prvenstvu so nastopili tudi kolesarji Save Projekta iz Krškega. Jaoč Zupanc je bil pri članih šestnajsti, Tomaž Malik pri starejših mladincih dvanajsti in Damjan Grmek pri mlajših mladincih sedemnajsti.

Pretekel je vso Slovenijo

Dušan Mravlje je 250-kilometrski tek končal na Dolenjskem - Slavje v Dobovi - Podvig mladih triatloncev

NOVO MESTO - Znani slovenski ultramaratonca Dušan Mravlje je tudi tokrat uresničil svoj načrt in v 24 urah pretekel Slovenijo. V petek je ob 16. uri štartal izpod planiške velikanke, v soboto zjutraj pa ga je že sprejela s soncem obsijana Dolenjska. Zal je tekaško karavano na Loki sprejelo zelo malo Novomeščanov, pa še tisti, ki so bili v soboto zjutraj tam, so na Loko prišli po službeni dolžnosti - novinarji, gostinci in manekiniki Laboda. Od novomeških športnikov so se organizirano priključili Mravljetu le atleti Tilie, druge pa take vrste reklama očitno ne zanima, izjema so lahko le klubi, ki so imeli ta dan tekmovanja.

Poleg Mravljeta so bili veliki junaki njegovega podviga mladi novomeški triatlonci. Priključili so se mu na lastno pest, skoraj brez vednosti staršev. 9-letna Jerca Fajdiga in 10-letna Jasna Parapot sta tekli z njim do Malega Slatnika, 12-letni Tomaž Parapot je tekel vse do Gradišča, največ vzdržljivosti in železne volje pa je zmozel komaj 10-letni bodoči triatlonski šampion Luka Marin, ki je Mravljetu spremljal vse do Šentjerneja.

Veliko več ljudi je sprejelo ultramaratonca v Kostanjevici, za Posavce pa je njegov prihod pomenil pravi spektakel. Slavje se je začelo že takoj za Brežicami. Najprej se mu je pridružil ravnatelj šole s svojimi učenci. Nato so Mravljeta izkoristili krajevni veljaki, da je odprl cestni odsek med Mostecem in Seli. Pred zgradbo AFP-ja so se mu pridružili še novi tekači, med njimi smučarski as Franci Petek. V Dobovi so zmagovalcu 250 kilometrov dolgega teka priredili veličasten sprejem z godbo, Mravljetu pa so stisnili roko tudi pomem-

• Sponzorji sprejema Dušana Mravljeta na Loki so bili: Labod, Studio D, Gostišče Loka, Avto-galanterija, Diskoteka Pacifk, Tabakum, Alpsport, SPM Trade, Novoteks Tkanina in Dolenjski list.

bni občinski možje, od župana Teodorja Oršaniča in predsednika izvršnega sveta Cirila Kolešnika pa do najpomembnejših brežiških gospodarstvenikov.

I. V.

Prvi večji postanek na Dolenjskem je imel Dušan Mravlje v Novem mestu, kjer so ga od Bršljina do Loke in po koncertu Andreja Siferja še do Zabje vasi spremljali atleti novomeške Tilie, štirje mladi triatlonci ter nekdanji državni prvak in rekorder v plavanju s plavutmi Toni Strniša, ki je z Mravljetom tekel vse do Kostanjevice. (Foto: I. Vidmar)

Noga Jeliću in Arnautoviću

Po osmem porazu sta morala tujca Krko Novoterm zapustiti

BELTINCI - Nogometiški Krke Novoterm so v Beltincih po pričakovanju doživeli še osmi letošnji poraz. Tokrat jih je s 3:0 premagalo moštvo Potrošnika, zasluge za zadnji zadetek pa je imel tudi bivši član novomeške enaj-

sterice Kosič. Čeprav Novomeščani v Beltincih niso igrali podrejene vloge, se je spet ponovila stara zgodba letošnjega prvenstva. Njihovi napadi so se končali že pred šestnajstmetrskim prostorom, nasprotnik pa je s pobeži novomeški obrambi poceni polnil mrežo. Nogometiški Krke Novoterm so v devetih krogih prvenstva dosegli le tri zadetke in so povsem zaslužno na zadnjem, šestnajstem mestu: za štirinajstim, Rudarjem, s katerim igrajo doma v nedeljo, pa zaostajajo 3 točke.

Kriza, ki jo preživlja novomeški prvligaš, je vse globlja, zato se je uprava odločila, da odslovi "kupljena" nogometiška Jeliću in Arnautoviću, ki v prvih osmih krogih nista pokazala tistega, kar so v Novem mestu od njih pričakovali pred prvenstvom. Boljšo zamenjavo zanju bodo lahko pridobili šele v prestopnem roku po končanem prvem delu prvenstva, do takrat pa jih čaka še šest težkih tekem z nasprotniki s spodnjega dela lestvice, s katerimi bi morali iztržiti vsaj nekaj točk.

KRČANI PREMAGALI OLIMPIJO

LESKOVEC - Košarkarji krškega Interierja imajo po šestih krogih tekmovanja v rdeči skupini prve slovenske košarkarske lige polovičen izkupiček: tri zmage in tri poraze. Zadnje zmago so dosegli v soboto na domačem igrišču, ko so z 79:64 premagali mlado moštvo slovitega Smelta Olimpije, ki je tako še vedno brez zmage na zadnjem mestu prvenstvene lestvice. V prvem polčasu sta obe moštvi igrali slabo, nerazporejeni so bili tudi strelci, zato se je prvi del igre končal z nizkim izidom 34:32 za Krčane. V nadaljevanju so domači košarkarji zaigrali boljše, preskakali nekaj podaj gostov in s protinapadi povečali razliko na 20 točk. Največ točk za domače so dosegli: Krošel 16, Rusič 14, Leskovar 13, Krajcar 12 in Lučev 10.

ORIENTACIJA IN POHOD

BREŽICE - Športna zveza in planinsko društvo Brežice vabita v nedeljo, 24. oktobra, vse ljubitelje narave in pohodništva na XVII. pohod po poteh brežiške čete. Zbor vseh udeležencev pohoda in tekmovalcev v Orientaciji bo v Sromljah med 8. in 9. uri. Organizator bo udeležencem priredil omočil poseben avtobusni prevoz, in sicer ob 8. uri izpred brežiške gimnazije in z železniške postaje v Dobovi ter ob 7.45 z železniške postaje Brežice.

Novomeščanke niso izgubile tekme v petem nizu, ampak v prvih dveh, ko so ju zaradi nezaupanja v lastno moč preveč lahko prepustile odlični ekipi Avtohitu. Kljub porazu zdaj novomeške odbojkarice vedo, da se jim ni treba ustrašiti nobene prvotigaške ekipe in da s tako borbeno igro, kot so jo pokazale v soboto, premagajo vsakogar. (Foto: I. Vidmar)

Klonile na pragu prve zmage

Po hudi začetni tremi so se novomeške odbojkarice razigrale, a po dramatičnem petem nizu le izgubile

NOVO MESTO - Odbojkarice Novega mesta so kot novinke v prvi državni odbojkarški ligi kljub nesrečnemu porazu z blejskim Avtohitom, ki je zadnja leta ena izmed najboljših starih slovenskih ekip, dokazale, da resnično sodijo v elitno skupino ženske odbojke in da bodo že letos tudi za najboljše ekipe še kako trd oreh.

Uvodno srečanje z odbojkaricami Avtohitu z Bleda so Novomeščanke začele s strahom, kot da ne verjamejo, da so izkušnim blejskim prvotigašicam lahko povsem enakovredne nasprotnice. Prvi niz se je končal hitro z gladko zmago gostij s 15:4. V drugem nizu so se Novomeščanke že otrele začetne treme, zaigrale učinkoviteje ter se gostjam približale na vsega 3 točke. Čeprav je le malokdo verjel, da lahko Novomeščanke tekmo na koncu dobijo, se je v tretjem nizu pokazalo, koliko domače odbojkarice res veljajo. Z

odličnim sprejemom servisa, uspešnim blokom in nezaustavljivim napadom Jane Vernig so povsem nadigrale Blejke in izid izenačile na 2:2, v tretjem nizu so gostjam dovolile doseči 7 in v četrtem 8 točk. V odločilnem petem nizu, kjer se točkujeta tudi menjave, so se Novomeščanke borile kot levine in vodstvo povečevale vse do 12:5. Takrat pa se je začela prava drama, ki je tako igralke kot tudi vse vse bolj številne gledalce na tribuni spravljala ob živce. V trenutku, ko so že vsi videli zmago domače vrste, so odbojkarice Novega mesta začele igrati nevzorno in Blejke so njihovo neubranost izkoristile ter izenačile na 14:14. V nadaljevanju so boj za prednost odločilnih dveh točk dobile Gorenjke, ki so v končnici le ohranile bolj mirne živce. V drugem krogu igrajo Novomeščanke v soboto, 30. oktobra, ob 17. uri ponovno doma z ekipo Cimos Koper.

Več kot otrok velja dober avto

Upadanje rodnosti ni le naša značilnost. Z njo se srečujejo tudi sosednje države; Avstrija, Madžarska, predvsem pa zahodne, razvite države. Demografi pravijo, da se je število rojstev pri nas začelo zmanjševati že pred 1. svetovno vojno ter da rodnost že med obema vojnoma ni zagotavljala nadomeščanja generacij. V Sloveniji je v sedemdesetih in osemdesetih letih prebivalstvo počasi naraščalo predvsem zaradi priseljavanja iz južnih republik nekdanje Jugoslavije. Sedaj se je ta tok ustavil in rodnost je lani znašala le še 1,35 otroka na žensko. Za dolgoročno obnavljanje prebivalstva pa bi potrebovali 2,15 otroka.

Je ob teh podatkih treba biti plat zvana? Bomo sedaj, ko smo si po toliko stoletjih priborili samostojnost, kot narod izumrli? Strokovnjaki na ta vprašanja reagirajo različno. Nekateri pravijo, da je pri tem vsak preplah odveč, zopet drugi pa pravijo, da bi se ob teh podatkih Slovenci morali zamisliti. Matematik dr. Drago Čepar je na Delovi okrogli mizi letos poletni na to dejal: "Ali kaže podatke o rodnosti dramatizirati ali ne, je odvisno od tega, koliko je posamezniku do tega, da kot narod, kot specifična kulturna entiteta obstanemo, imamo prihodnost." Če nam ni do tega, potem so tudi vsi strahovi odveč. Ne prizadeva pa nas le manjša rodnost, v sam evropski vrh sodimo tudi po številu samomorov, po številu prometnih nesreč, po številu alkoholikov, vse več naše mladine pa se udaja mamilom. Po vsem tem sodimo med samodestruktivne narode, poleg tega nam pada še rodnost, ki pa je ne bomo mogli zajeziti le z univerzalnimi otroškimi dodatki ali s pravico do nadomestila v času porodniške za vse, zaposlene in nezaposlene ženske. Temeljitej se bomo morali vprašati, zakaj je prišlo do tega in kaj lahko storimo. Zavedati pa se moramo, da z nobenim ukrepom socialne politike ne bomo mogli spodbuditi rodnosti čez noč. Družba se namreč spreminja počasi.

Padec rodnosti že v 19. stoletju

Podatke o gibanju prebivalstva imamo od srede 18. stoletja dalje. Zgodovinarji pravijo, da se sredi 19. st. pojavi prvo obdobje stagnacije kot posledica industrializacije in urbanizacije. Ker je slovenski prostor ekonomsko zaostajal za deželami spodnje in zgornje Avstrije in nemške Štajerske, je bila rodnost v tem času v Sloveniji visoka. Temu pa je sledilo veliko izseljevanje Slovencev v Ameriko, saj se je v tem času izselilo okrog 310 tisoč ljudi. Rodnost je padla tudi takoj po prvi svetovni vojni tudi na račun še vedno velikega izseljevanja zlasti z območij, ki so z rapalsko pogodbo pripadla Italiji. Po nekaterih podatkih naj bi se takrat s teh območij izselilo 20 do 70 tisoč ljudi, prav ti ljudje pa predstavljajo jedro emigracije v Argentini. Že v tem času je bil na Slovenskem razmeroma velik delež zaposlenih žensk, ki je prav gotovo eden od dejavnikov, ki zmanjšuje rodost. Zanimivo je tudi, da so meščanske družine že nekje od leta 1870 imele povprečno po štiri člane. Razlike med podeželjem in mestom pa se še vedno ohranjajo. Kmetje imajo še vedno največjo rodnost in so v bistvu edini, ki še zagotavljajo obnavljanje svojega stanu. Te razlike pa vendarle niso zaradi razlike med socialnimi stanovi, ampak ker imajo ljudje na podeželju drugačne možnosti za to, da se ukvarjajo z otroki.

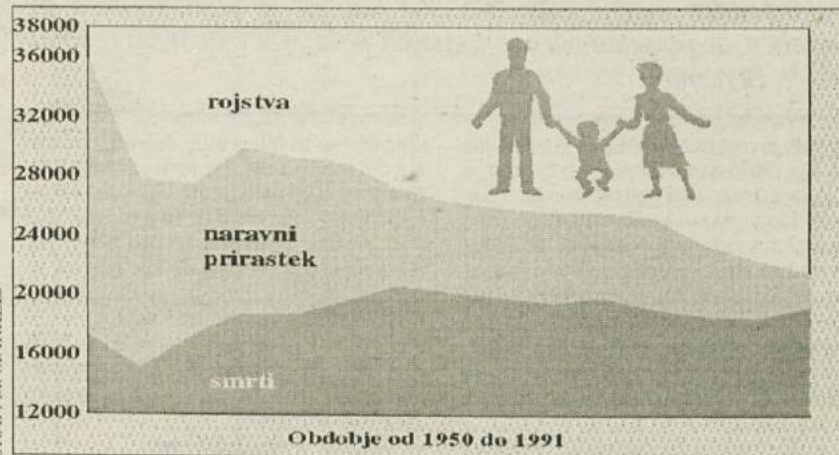
Kdaj bomo vrednotili delo v družini?

Kako spodbuditi večjo rodnost, ko pa v časopisih in na televiziji iz dneva v dan vidimo slike in vesti o nasilju med ljudmi, o tem, da je na zemlji preveč ljudi? Tudi učbeniki, tako v osnovnih kot v srednjih šolah, govorijo o rasti prebivalstva, ki gre od leta 1975 v neskončnost. Pri tem, ko mlade strašimo o grozljivem svetovnem povprečju, pa ne povemo, da smo iz dneva v dan starejši narod, ki kmalu ne bo imel dovolj otrok, da bi nas preživljali. Nekateri pravijo, da ni dolžnost otrok, da nas

zaskrbli, kajti tudi evropskim državam rodnost pada, pa imajo kljub temu vsak dan več prebivalstva, seveda na račun tujcev. Zato pravijo, da bi morali tudi mi imigracijske tokove ustvarjalno izrabiti, kajti čiste ga naroda v Evropi ni več. Bomo potem še obstajali Slovenci kot posebna kulturna entiteta?

Raziskave Slovenskega javnega mnenja kažejo, da se naši ljudje ne odločajo za več otrok, ker jih je strah negotovosti. Kar 59 odst. ljudi je odgovorilo, da je danes težje preživljati otroke kot pred leti. Takšnemu razpoloženju pa verjetno ni kriva le gospodarska recesija, ampak tudi negotovost, ki jo prinašajo družbene spremembe. Zato po vsej verjetnosti direktni ukrepi demografske politike ne bi kaj dosti zalegli. Kaj storiti?

S toliko in toliko denarja za vsakega otroka rodnost se ne bo porastla; če bi bile te stvari tako preproste, bi jih v bogatejših državah že zdavnaj rešili. Potrebno bo nekaj več. Na Norveškem so letos na primer uveljavili zakon, da paru, ki je ali ni formalno poročen, odvzamejo otroški dodatek, če vsaj šest tednov porodniškega dopusta ne vzame tudi oče. Na ta način bi radi spodbudili drugačno delitev dela v družini in vključili v vzgojo tudi očete, ne le matere. Veliko lažje je zagotoviti materialno pomoč, težje pa je delovni čas prilagoditi staršem, da bi npr. imeli možnost krajšega

Graf prikazuje padanje števila živorojenih otrok za obdobje od leta 1950 do 1991 in za primerjavo še število umrlih ljudi v tem času. Razlika med rojenimi in umrliimi je naravni prirastek. Iz grafa se lepo vidi, da se nevarno zmanjšuje.

delavnika. Skandinavci so torej pričeli vrednotiti delo v družini, s tem ko so začeli spodbujati delitev dela med starši. Pri nas delo v družini še vedno ni vrednoteno, kaj šele moralno podprto. Žena, ki se posveti družini je tako rekoč sužnja možu in stroj za rojevanje. Delo v družini pri nas ni niti družbena vrednota, kaj šele da bi bilo materialno nagrajevano. Tudi Avstrijci, ki imajo prav tako majhno rodnost, poskušajo spodbuditi rojevanje otrok, npr.: da materi za vsakega otroka pripišejo štiri leta delovne

dobe. Pri nas smo še daleč od tega, saj ni veliko odmikamo že predlagani univerzalni otroški dodatek, ki s priznanjem dela v družini nima še nič skupnega.

Na žalost smo vse bolj potrošniška družba, kjer veliko več kot otrok velja dober avtomobil. Ali, kot je nedolgo tega v eni izmed sobotnih prilog zapisal Brane Građišnik: "Otroci, ki so bili nekoč naložba, so se tako spremenili zgolj še v sekundarni statusni simbol (primat ima clio)."

JOŽICA DORNIŽ

naš pogovor: dr. lavo morela

Zdravstvo ni samopostrežba

Slovensko zdravstvo je v resnih škripcih, nekaj zaradi splošne gospodarske krize, nekaj zaradi nedorečenih stvari v novi zakonodaji, nekaj težav je podedovanih, nekaj na novo pridobljenih. V primežu med ekonomsko logiko in medicinsko etiko išče srednjo pot, ki pa pomeni za bolnike tudi omejevanje nekaterih pravic.

Pred letom in pol je Slovenija sprejela novo zakonodajo za področje zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja. Najpomembnejša novost je bila nedvomno ta, da se je opustil sistem nacionalnega zdravstvenega varstva, ko je lahko vsakdo skoraj neomejeno uveljavljal zahteve do zdravstvenih storitev in nekaterih drugih pravic. Ljudem je zlezlo pod kožo, da jim grede te pravice kar same po sebi, ne glede na to, ali jih je družba sploh zmožna zagotoviti. Z uveljavitvijo sistema zdravstvenega zavarovanja se razmere spreminjajo, saj poslej lahko uveljavlja zahteve do zdravstvenih storitev le tisti, ki je zdravstveno zavarovan, potrebno pa je del stroškov plačati v obliki participacije tudi iz lastnega žepa ali pa se dodatno prostovoljno zavarovati. Zakon določa, da je osnovno zavarovanje obvezno, prepušča pa podzakonskim predpisom obseg pravic in obveznosti iz tega zavarovanja. Nosilec izvajanja pravic iz obveznega zavarovanja je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS).

Med njim, bolnišnicami in zdravstvenimi ustanovami pa je prišlo do napetosti in nesporazumov, saj se vse bolj jasno izkaže, da bo treba obseg pravic in obveznosti natančneje določiti. Dogaja se, da Zavod noče pokriti zdravstvenim zavodom vseh stroškov, ki so nastali pri uveljavljanju pravic iz obveznega in dodatnega zdravstvenega varstva, če so v bolnišnicah in drugih zavodih prekoračili začrtane programe. Programi so, kakor koli jih že jemljemo, predvsem na papirju, medtem ko življenje ubira svoja pota. O tem in o ugotovitvah nedavnega posvetovanja, ki je potekalo na Bledu, smo se pogovarjali z vodjo kirurškega oddelka novomeške bolnišnice dr. Lavom Morelom.

- Novomeška bolnišnica se je podobno kot mnoge druge slovenske znašla v nezavidljivem položaju, ko ne dobi plačanih vseh stroškov, ki jih ima z zdravljenjem in oskrbo bolnikov. Kaj se je zgodilo?

"Z novim sistemom urejanja zdravstvenega varstva pri nas se je uveljavilo zdravstveno zavarovanje, to pa pomeni, da ni več tako kot prej, ko so bili vsi, od upo-

kojenca do kmeta, na nek način zavarovani, stroške pa je krila v celoti družba po načelih solidarnosti in vzajemnosti. Zdaj zdravstvena zavarovalnica z bolnišnicami in drugimi zdravstvenimi ustanovami sklepa pogodbe. Te pogodbe so sklenjene pod nekakšnim diktatom, ko ni več pomembno, koliko si imel storitev, koliko je bilo v bolnišnici opravljenih oskrbnih dni, marveč je pomembno, koliko se je izpolnil program, ki ga je zdravstvena zavarovalnica odkupila. To ni življenjsko. Poglejmo, kaj se je denimo dogodilo lani zadnje tri mesece! V javnost je pricurljala vest, da bo treba zdravstvo v celoti plačevati, in posledica je bila, da je prišlo do groznega priliva v bolnišnico, češ opravimo, kar se da, dokler je še zastoj. Naša bolnišnica je vse paciente sprejela in obdelala. Na koncu, ko smo potegnili črto, pa smo ugotovili, da 15 odst. računov ni bilo plačanih. Plačati bi jih morala zdravstvena zavarovalnica, a jih ni."

- Ni bilo denarja?

"Denarja je bilo kot peska, še preveč, saj so ga posojali, vendar ga niso hoteli dati, češ da je zdravstvena zavarovalnica imela pogodbo samo za toliko in toliko storitev in stroškov. Ko smo za letošnje leto želeli program ustrezno izravnati, ZZZS ni pristala na to. Ob vsem tem pa je ta aparat razkošno in neracionalno opremljen ter veliko stane. Po nekaterih podatkih stane toliko kot celotni letni stroški Onkološkega inštituta. Prve tri mesece tega leta se je pokazalo še nekaj. Uvedeno je bilo prostovoljno zdravstveno zavarovanje, ki za nekatere zavarovance odpravlja plačevanje neposredne participacije. Ljudje so ga sprejeli kot vabilo: Izvolite gospoda, zdravstvene police so odprte, pridite in si postrezite! In imeli smo 30 odst. pacientov več kot prej, ko je bila še participacija. Kaj bomo naredili, ko bomo izpolnili program, se pravi porabili denar, kolikor nam ga po njem gre? Naj torej, če bomo hoteli ekonomsko eksistirati, v takem primeru zdravstvene storitve zaračunavamo bolnikom, oni pa naj potem prek sodišča iztožijo denar od ZZZS? Ima to sploh kakšen smisel?"

- Je tako samo v vaši bolnišnici ali se podobno dogaja tudi drugod po Sloveniji?

In kako kaže letos z uresničevanjem programa?

"Tak trend je opazen v vsej Sloveniji. Po domače povedano, to je nesmotnost, ki nima meje. Lahko se denimo dogodi, da bomo letos že v tri četrta opravili program za vse leto. In kaj naj storimo potem? Naj nehamo delati? Ali naj ponovno naredimo tako kot za lani, ko smo pokrili 15 odst. lanskih neplačanih računov in iz lastnega žepa plačali del oskrbe pacientov in sredstva?"

- So programi torej nerealni ali gre morda za potratnost in nesmotnost?

"Lepo je bilo zamišljeno, naj bi novi sistem zdravstvenega zavarovanja racionaliziral službo. Vendar velja ta znaj bi trikrat podčrtati. Tudi pri izhodišču zdravstvene zavarovalnice, naj bi 80 odst. patologije uredil splošni zdravnik, se pravi, naj bi pregledal ljudi, predpisal zdravila, oskrbel in ozdravil različne bolezni, velja znaj bi trikrat podčrtati. Za temi stališči sicer stojijo tako ekonomski kot tudi strokovni razlogi, a dogaja se drugače. Ljudje so se razvabili, navajeni so k splošnemu zdravniku priti kar z listkom, češ hočem ta in ta zdravila, ali zahtevajo kar napotnico za ta in ta specialni pregled. To se mora nehati! Ne more si vendar kdorkoli lastiti kompetence splošnega zdravnika. Ta je res revež, saj je pod pritiskom pacientov, ki so si ga izbrali, pod pritiskom javnosti in tiska, nahaja se med težkimi mlinskimi kamni, ob vsem tem pa naj bo briljanten."

- Red naj bi naredil novi pravilnik o pravicah in obveznostih iz obveznega zdravstvenega zavarovanja in postopkih za njihovo uresničitev, ki je zdaj v obravnavi. O njem ste se pogovarjali tudi na nedavnem posvetu na Bledu. Je bilo nanj veliko pripomb?

"Na posvetu smo zdravniki in drugi strokovnjaki ter predstavniki zainteresiranih iz vse Slovenije govorili predvsem o pomanjkljivosti osnutka tega pravilnika, ki ga je pripravila ZZZS. Nanj je bilo ogromno pripomb tako s strani invalidskih organizacij kot zdravnikov in drugih strokovnjakov. Gre namreč za razčiščevanje občutljivih in za ljudi zelo pomembnih stvari. Pravilnik naj bi postal kodeks pravic in postopkov iz obveznega zavarovanja in z njim je povezana tudi vsa problematika, o kateri je prej tekkel pogovor. Posebna komisija bo opravila redakcijo vseh pripomb in jih uvedla v prečiščen predlog, ki ga bo nato sprejela skupščina ZZZS."

- V Sloveniji smo navajeni na visoko raven zdravstvenega varstva in smo se zaradi tega pogosto obnašali neracionalno.

Dr. Lavo Morela

Bodo dosedanje pravice po novem pravilniku bolj omejene?

"Seveda bo šlo za določeno krčenje pravic, vendar tako, da bo ob zagotovljenih minimalnih standardih in pravicah zagotovljeno preprečevanje bolezni oziroma pravočasno, strokovno ustrezno ter za zavarovance in plačnika sprejemljivo zdravljenje. Pravilnik bo porazdelil pravice in določil, kaj ima zavarovavec dobiti kot preventivo in kaj v primeru bolezni, ko je merodajen njegov splošni zdravnik, ki odloča kako in kaj. Upoštevala naj bi se tudi načela racionalnosti v postopkih."

- Pravilnik bo torej zahteval tudi več redovnih bolnišniških pregledov?

"Ljudje si ne predstavljajo, da je zdaj v tem pogledu zares drugače. Zdravstveni administrativci mora dobiti podatke, kdo išče zdravstveno pomoč, ali je obvezno zdravstveno zavarovan, ali je prostovoljno zdravstveno zavarovan, katera zavarovalnica v tem primeru plačuje zanj participacijo in podobno. Bolnik mora torej imeti pri sebi vse ustrezne dokumente, od napotnice, ki je za nas plačilno sredstvo, do osebne izkaznice in zdravstvene knjižice, ali pa bo moral imeti denar za plačilo storitev. Nekaj je seveda nujna medicinska pomoč, ko se te zadeve ureja kasneje, vendar vse poškodbe niso take. To je treba vedeti. Zdravstvena služba ne more delati zastoj!"

MILAN MARKELJ

Za pod zob, na glavo in na rano

Letos polhov sicer ni veliko, ker je bila jesen predeževna, a polharje je stara strast vseeno zagrabila. Za kaj vse je polh koristen in uporaben, ve povedati eden najstarejših polharjev v Loškem potoku France Benčina.

Polh je prastara žival naših gozdov. Pri nas žive štiri vrste polhov, najbolj poznan pa je seveda navadni polh, ki je cenjen zlasti na Dolenjskem in Notranjskem. Živi predvsem v mešanih gozdovih, tam kjer prevladuje starejše bukovo drevje in kjer rade lešniki in podobni gozdni plodovi. Med naravoslovci je znan pod imenom Glis glis. Je glodalec veвериče velikosti. Število polhov je izključno odvisno od letine žira in lešnikov. Če je narava radodarna, pravimo, da je poljske leto.

Poljske meso, krzno in mast so cenjeni že stoletja, torej veliko prej, ko je Valvasor v svoji Slavi vojvodine Kranjske napisal, da je polh gozdna podgana, in celo verjel, da polhe varuje in na pašo goni sam vrug. Danes vemo, da polh nima nič skupnega s podgano, nasprotno, polh je izredno radoživa in prijazna živalca. Mnogi jih goje doma v kletkah za zabavo. A gorje, če živali pobegnejo po hiši in se celo razmnože. Potem imamo res vruga v hiši.

Se pred dobrim stoletjem je poljske meso pomenilo preživetje za prenekatero družino. Da se je meso ohranilo, so ga navadno nasolili ali presušili, nekaj cvenka pa so prinesle tudi lepe kožice. Od srede septembra pa vse do prvih zimskih dni so polharji,

običajno so to bili gozdni delavci, opustili vsa dela in se posvetili lovu. Ti sekači in tesarji so si že med letom ogledali, kje so nastanjene večje družine, tudi ostanki žira pod zreli bukovi so bili zanesljiv barometer, kje bo uspešen lov. Kajpak so taka poznavanja ljubosumno čuvali pred nezazelenimi ušesi. Najbrže vsak ni mogel biti polhar. V ribniškem urbarju iz leta 1570 natančno piše, da mora vsak lovec gosposki oddati osem rejenih polhov, nič pa ne piše, ali mrtve ali žive.

Polharske noči

Starih, prekaljenih polharjev je vse manj. Več je športnih lovec, ki pa kmalu spoznajo, da brez znanja in izkušenj ni ulova. Predvsem si mora dober polhar sam narediti pasti, ki jim v Loškem potoku pravijo "semojstern", ki je lahko enojen ali dvojen, z močno vzmetjo, na katero lovec pritrdi trdo hruško ali kak drug dišeč sadež. Pravijo, da se najbolje lovi, če so pasti premazane z dobro slivovko, ki pa največkrat konča kot notranja maža polharja samega. Polhar natakne past na dolgo leskovo vejo in jo postavi najraje tam, kjer skupaj raste bukev in smreka. Tam, pravijo, so najboljša lovišča, mora pa nastave postaviti še za dne in si dobro zapomniti teren, da jih najde v

temni noči. Stari polharji vedo za "dupla", to so stara in votla bukova drevesa, kjer največkrat gnezdi cela kolonija. Polhar zamaši z mahom zgornje luknje, da polhi ne pobegnejo, v spodnjo pa vtakne tlečo gobo. Dim prežene poljsko družino dobesedno v lovčev malho. Tako je možno ujeti najlepše živali, lovec pa takega načina lova ne prizna javno.

Včasih večje skupine priredijo prave veselice, kjer ne manjka mesnih dobrot in zlahke kapljice, pa še s harmoniko se kdo najde. Ob takih večjih prireditvah so razpisane tudi nagrade. Sicer pa ne gre toliko

France Benčina, zadovoljen s plenom.

za nagrade kot za polharsko čast, kdo bo pred komisijo prinesel največjo žival. Polharska družina, ki včasih šteje več sto pripadnikov obeh spolov, namreč zvečer izvoli ocenjevalno komisijo. Zlasti predsednik mora biti častitljiv, ugleden in sila natančen mož.

Nekako pred polnočjo se začne ocenjevanje z vso možno tehtnično in znanstveno natančnostjo. Vsak prijavi eno živalco. Potem sledi ocenjevanje. Polha najprej do grama natančno stehajo in vpišejo v poseben formular, z metrom ga natančno izmerijo od smrčka do konca repa, izmeri se tudi razpon zadnjih in prednjih nog, za točke pa je pomembna tudi barva dlake. Izmeri se še dolžina levih in desnih brk, nekaj točk pa navrže spol. Vso ceremonijo spremlja horukarsko vzklikanje množice, odobravanja ali negodovanja. Zlasti kočljivo je ocenjevanje velikih živali v slabi letini in velikokrat pade pripomba, češ tale polh je še lanski in je zimo in poletje prespal v zamrzovalniku. Ulovljeni polhi potem končajo na ražnju ali v pekaču, nikomur ne pride na misel, da bi to utegnili bitij podgana.

Cez Franceta ga ni

Glavni potoški polhar je Benčinov France. France je zakoračil že v osmo desetletje, pa je še vedno dejaven polhar,

naše korenine

Ko je šlo Francu zares za nohte

Franc Somrak iz Novega mesta

Franc delal vse do februarja enainširidesetega, ko se je pri železnici zaposlil kot progovni delavec. Ravno ko bi moral iti naprej v šole, pa se je pričela vojna in sanj o napredovanju pri železnici je bilo konec.

Franc je najprej delal na terenu kot obveščevalec in je imel svojega zaupnika tudi v italijanski mreži, potem, ko so postala tla pod nogami prevroča, pa se je umaknil v Gubčev brigado. Pozneje je bil spet poslan na teren kot sekretar mirmopeškega rajona. "Rad sem delal z ljudmi, nikogar, tudi če sem vedel, da imajo svoje na drugi strani, nisem zaničeval ali mu grozil. 'Dobro dan, mamca,' sem dejal, 'je vaša sin še v mestu? Naj se kaj javi pri meni, pa se bova dogovorila, kako bo prišel ven k nam. Bom že uredil, da mu ne bo treba nositi puške,' sem dejal in pri svojem delu sem imel uspeh. Vedno sem se zavedal, da je bolje delati s pametjo, ne pa na vsak način izkazovati pogum in moč. Mnogo takih, ki so to med vojno počeli, je po nepotrebnem padlo. A ker je moje politično delo na ta način imelo velik uspeh, je bila na mojo glavo razpisana nagrada."

In prav zaradi tiste nagrade in zaradi informacij, ki so jih od Franca hoteli dobiti, ga takrat domobranci niso počili, ampak so ga hoteli dobiti živega v roke. Pričela se je taktika zavlačevanja, v kateri je vsaka stran hotela pridobiti prednost. Domobranci so ga klicali po imenu, ga zdaj rotili, naj se vda, zdaj preklinjali njega in vso rdečo sodrgo. Tudi Francu je ta taktika ustrezala. Odgovarjal in zmerjal jih je nazaj, pri tem pa skušal pridobiti čas, saj slabše, kot je že bilo, ne bi moglo biti. Razplet je po dolgih minutah prišel. Eden od domobrancev je besedno vojno izkoristil za to, da se je splazil Francu za hrbet, od koder bi lažje planil nanj. Franc je to opazil, premaknil puško in že je počilo. V desni roki je začutil bolečino in še tisti trenutek planil kot ranjena zver proti najbližjemu kritju. Vse se je odvijalo tako hitro, da ostali domobranci niso utegnili dobro meriti, in krogle so svigale okoli njega, ne da bi ga zadele. Čeprav je bil dostikrat med vojno v nevarnem položaju, je bila to največja sreča, ki jo je v življenju doživel.

Kolikor toliko dobro so jo odnesli tudi ostali Somrakovi fantje, ki so bili v partizanah ali so drugače sodelovali z njimi, smrt je doletela le Jožeta, ki so ga, ko se je oglasil doma, ujeli in poslali v Mauthausen. Stanko je bil ujet že ob razpadu kraljeve vojske in je vojno preživel v ujetništvu. Delo pri izgradnji nove oblasti je nadaljeval tudi po vojni, a kot pravi, je tako kot med vojno tudi potem miril vročekrvneže, zlasti ko je šlo za obvezno oddajo in druge nepopularne stvari. "Le če boš s človekom prijazen in se boš z njim pogovoril, te bo ta skušal razumeti," pravi Franc.

TONE JAKŠE

na kraju samem: henčkov dom ponoči

Kako nevarne so ruske »veverice«

"Raziskovalna" novinarska ekipa je šla po sledi klica dežurnemu novinarju in si ogledala, kaj se ponoči dogaja v Henčkovem domu. Prepričala se je, da slovite ruske "veverice", kot pravijo tamkajšnjim slačipuncam, ne bodo dolenjskih možakarjev grob.

Prejšnji četrtek se je našemu dežurnemu novinarju oglasila ogorčena Novomeščanka in potožila, da jo hudo moti "ruski kupleraj" v nekdanjem Henčkovem domu na Dobravi, kot se je izrazila. Povedala je, da tja po deveti uri zvečer romajo mladi in starejši moški občudovat ruske "veverice", se pravi mlada dekleta, ki da so pripravna tudi za kaj več kot samo za vidne naslade. Menda tja zahajajo tudi družinski poglavari in se tam znebojo fičnikov, ki bi jih družina še kako potrebovala. "Kaj nam je na Dolenjskem treba te sramote?! Je Henčku res vseeno, kakšen sloves zdaj uživa njegovo ime?" se je v joku spraševala obupana Novomeščanka.

Pa smo se to vprašali tudi mi in jo v soboto ob 11. uri ponoči mahnil v ta pred dobrimi štirinajstimi dnevi ponovno odprt lokal. Malce smo se bali, da bodo prepoznali novinarja Dolenjskega lista in mu morda preprečili obisk najnovejše hiše slasti, zato smo se skrbno pripravili. No, težav ni bilo, bilo pa je zabavno in zanimivo.

Po makadamski poti in skozi teman bukov gozd smo prispeli na Dobravo. Že več sto metrov pred Henčkovim domom smo po velikem številu parkiranih avtomobilov videli, da je naš cilj blizu. Avtov je bilo še več kot v petek dopoldne na novomeškem Glavnem trgu. Ko smo iskali parkirni prostor, smo na hitro pogledali tudi, kakšni avtomobili so parkirani, da bi dobili prvi vtis o klienteli Henčkovega doma, vendar smo zaman iskali avtomobile dragih znamk; največ je bilo fičkov, stoenk in jugov starejših letnikov. Brez pravega reda so bili postavljeni vse prek, da smo imeli občutek, kot da so vsi obiskovalci naenkrat prišli in da bodo družno tudi odšli. Prihajali pa so še drug za drugim. Takoj smo seveda ugotovili, da je v zgodovini Henčkovega doma, ko so se drug za drugim menjavali najemniki in obupavali zaradi premajhnega obiska, eden le našel pravo formulo, kako ljudi privabiti na lepo razgledno točko. Ni ponudil lepega razgleda po dolenjski pokrajini s terase, marveč nočne razgled znotraj lokala.

Slačenje na obroke

Henčkov dom je bil napol v temi, le soj skozi rožnate zavese je dal slutiti, da se znotraj nekaj dogaja. Vstopili smo. Pričakovali smo vstopnino, pa je ni bilo.

Zadimljen prostor, v katerem je tudi točilna miza, je bil do zadnjega kotečka zapoljen s samimi možiki. Poslovnežev in drugih imovitejših ljudi s kravatami med njimi ni bilo videti. Dobili smo občutek, da za mizami žlevi pivo in kramlja tretja izmena delavcev kakega velikega industrijskega podjetja. Sredi sobe sta ob bobneči glasbi utripala reflektorja, v kotu pa je bil postavljen rdeč odrček, okoli katerega so utripale lučke. Prostora ni bilo niti toliko, da bi pošteno stopil na obe nogi, kljub temu pa je bila sosednja soba, iz katere se na odrček ne vidi, popolnoma prazna. Naša izvidniška četvorka je sedla prav v to sobo. Pri natakranju smo se pozanimali, kdaj je na vrsti "tisto", in dobili odgovor, da smo prvo prikazovanje že zamudili, da pa bo nastopov še dovolj.

Nekaj minut pred polnočjo je glasba začela igrati glasneje. Na odru se je pojavila "veverica". Videti je bila polnoletna. Če ji je morda manjkalo kakšno leto, je pa zato kilogramov imela preveč in še nekaj celulitisa za nameček, predvsem pa je bilo očitno, da razkazovalnega plesa ne obvlada najbolje. Po nekaj minutah, ko je s sebe odvrгла prozorno haljo, ohranila pa najintimnejše dele zakrite, je odšla z odra. Gledalci se niso hudovali, saj pravzaprav ni bilo zakritega skoraj nič, upali pa so tudi, da bo naslednja "veverica" bolj odločna in bo odvrгла vsaj modrček.

Ob naslednjem nastopu ob pol enih ponoči smo opazili, da poleg plesalke na odrčku ena od "veveric" pleše tudi na balkonu, kjer je pet miz za posebne goste. V tem nastopu je Rusinja, kot je bilo pričakovati, odvrгла s sebe tudi modrček. Ni čudno, da možakarjev ni domov cele noči, ko takole čakajo, da se "veverice" do konca razgalijo.

Petnajst minut pred eno ponoči se je končno lahko videlo vse, kar imajo "veverice" pokazati. Ob gromkem ploskanju je plesalka odvrгла ves tekstil s sebe, nekajkrat pomigala, pobrala cunjice in stekla mimo gledalcev na hodnik v prvem nadstropju.

Posel je posel

Po tem dejanju je nekaj možakarjev že vstalo, da gredo domov, pa jim novi najemnik Henčkovega doma Ferdo Kobe, ki se ga mnogi spominjajo kot soferja pri Revo-

zu, tega ni dovolil. Ne da bi jih zaklenil ali prisilil k sedenju, ne, le nove slačipunce je poslal na oder in možakarji so hitro posedli. Tako je bilo vedno, kadar je kazalo, da se bodo gostje začeli pobirati domov. Približno ob dveh zjutraj so Rusinje zaplesale z izbranimi gosti, slačenja pa je bilo do treh zjutraj še nekaj.

Gospod Kobe je nekajkrat pristopil tudi k naši mizi. Nismo ga sicer spraševali po podrobnostih, a je odločno povedal, da o kakšnem seksanju za denar ni govora. Punce, ki se slačijo na Dobravi, se menjajo vsak teden. Zaradi prevelikega obiska pa že razmišlja o tem, da bi vpeljal vstopnino. Na koncu lahko zapišemo, da so se dolenjski možakarji ob pogledu na telesna bogastva ruskih "veveric" kar dostojno obnašali, torej povsem drugače kot dolenjsko ženstvo, ki se je zapletalo v skupinsko uživanje ob štrlinah italijanskih slačifantov v Klubu diskoteke na Otočcu.

Henček Burkat je na naše vprašanje, zakaj se je odločil, da da lokal ponovno v najem, povedal, da se s svojimi sinovi posveča le glasbi, gostinstvo pa da ga ne zanima. Vedel je, da bo v lokalno nočni klub, vendar "veverice" in ostalo pač ni njegov problem. "Posel je posel," pravi Henček.

JANEZ PAVLIN

Na skrivoma narejeni posnetki ruskih "veveric" med nastopom.

NAGRADA V GRADAC IN DOLENJSKE TOPLICE

Žreb je izmed reševalcev 40. nagradne križanke izbral RUDJA PAVLINIČA iz Gradca in JANEZA AVGUŠTINA iz Dolenjskih Toplic. Pavliniču je pripadla denarna nagrada 3.000 tolarjev (sporoči naj nam številko tekočega računa ali bančne knjižice in EMŠO), Avguštin pa bo prejel knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnje križanko in rešitev pošljite najkasneje do 2. novembra na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 42. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 40. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 40. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: VISA, LUKS, RAZTRGANCI, IN MEMORIAM, BOLID, OLA, MATEJ BOR, OSA, AAK, PT, VOLITVE, SMER, ROA, SAM, SAONA, ALVIN, NIKOLAIS, TITTO, JLA, ARKA, ATIS, EEL, TEST.

prgišče misli

Ženske se predajajo le odločnim moškim, ki jih navdajajo z gotovostjo, po kateri hrepenijo, da bi se lahko soočile z življenjem.
G.G. MARQUEZ

Ženske veliko rajši ubogajo, kakor ukazujejo, čeprav je videti, da tega niti same ne vedo.

A. MUNTHER

Strokovnjak, ki ima nizko splošno izobrazbo, je tudi v svoji stroki sposoben reševati samo enostavna vprašanja vsakodnevne rutine, ni pa sposoben za problemsko razreševalne procese.

F. BUČAR

Ženska pamet čudna je uganka.

P. P. NJEGOŠ

NAGRADNA KRIŽANKA

42

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	PRESTOLNICA JUŽN. AFR. UNIJE	KOVINSKI LISTIC	JEZERO NA FINSKEM	BRIT. OTOK V IRSKEM MORJU	JEZIKOVNA POSEB- NOST ARABŠČI- NE	AVTOR: JOŽE UDIR	VRSTA ANTILOPE	ČVRSTO TELO, KI VDRŽE V TKIVO	KOS POHISTVA	
NARAŠČA- NJE GLADINE MORSKE VODE						POPEVKAR PESTNER				
RANOCEL- NIK						ALKOHOL- NA PIJACA LOCANJA				
SEVANJE										
KATRAN RODOLJUB				KOVINA FR. SLIKAR CAMILLE						
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	REKA V SLAVONIJI	ABRAHA- MOVA ZENA NOVA GVINEJA		ORG. ZDRUŽE- NIH NARODOV KAL				SKUPEK CELIC V TELESU	OBREDNA OPRAVA	AZJSKO DVOKO- LESNO VOZILO
SLIKARSKA GALERIJA V FIRENCAH				USTVARJA LEC						
VRSTA PAPIGE				FIZIK SVETLOBNI POJAV DEL HEM- OGLOBINA			ZIVILJ TEKOČINA STARA DOLJ MERA			
EKSOTIČNI SADEŽ			NOVOGO- RISKA IGRALNICA AVT. OZN. VERONE			VRSTA TROBILA ROOSE- VELT FRANKLIN				
VODNA ZIVAL (BOŽJA ZABICA)						PALICA Z ZAREZAMI				
PREKLET- STVO						LADJEVJE				

praktični
praktični
praktični

Brezrokavniki

Letos so zelo modni brezrokavniki. Lahko se odločite za kvačkane, bodisi da skvačkate mrežo in vanjo vpeljete barvne svilene, usnjene ali iz pisanega blaga narezane trakove. Nič manj modni niso brezrokavniki, sestavljeni iz pisanih ali enobarvnih kvadratov ali krogov. Lahko pa si naredite brezrokavnike tudi iz jopičev, plaščev, blazerjev, in sicer tako, da jim preprosto odrežete rokave in zarobite robove. Tako lahko iz starih, a še uporabnih oblačil naredite nekaj povsem novega. Takšni brezrokavniki so primerni za različne priložnosti, saj so eni športni, drugi hipijevski, spet tretji elegantni. To je odvisno od modela, za katerega se odločite. Vseeno pa vam svetujemo, da dobro premislite, preden se odločite "prekrojiti" oblačilo z rokavi, da vam ne bo pozneje žal.

Elektrosmog

Elektrosmog imenujemo gosto posejana polja električnega sevanja, nastaja pa zaradi lahkomiščno uporabljenih domačih strojev in naprav. Elektrosmog sicer ne povzroča bolezni, če pa ste mu pogosto izpostavljeni, občutite posledice sevanja. Dovzetnejši ste za stres, ste živčni in vas pogosteje muči migrena. Zato občutljivim ljudem zdravniki priporočajo, naj v stanovanju nimajo stikal za uravnavanje jakosti električne razsvetljave, saj v okolici širijo elektrosmog. Priporočljivo je, da si lase sušite s sušilnikom le, ko zares ne gre drugače, pri britju pa se odločite za klasično mokro britje s peno. Radijska budilka naj ne stoji preblizu posteljnega vzgljaja. Čim manj se zadržujte v bližini vodov visoke napetosti. Nasprotno pa so vsi pomisleki v zvezi s prenosnimi telefoni odveč. Ti telefoni zdravju niso nevarni.

Makaroni s špinačo

Za 5 oseb potrebujemo: 250 g makaronov, 1 žličko soli, 3 žlice olja, 900 g zamrznjene špinače, 300 g mešanega mletega mesa, maščobo za pekač, 2 žlički mlete sladke paprike, 1/4 litra mleka, 2 jajci, 70 g paradižnikove mezge, 50 g nastrganega parmezana, poper, 1 žlico drobtin. Testenine kuhamo v slani vodi 8 minut, potem makarone ocedimo in jim prilijemo olje, da se ne sprimejo. Špinačo odtajamo in jo ocedimo. Mleto meso začnimo in ga zmešamo med špinačo. Namastimo pekač, v katerega damo polovico makaronov. Na makarone naložimo mleto meso s špinačo, pokrijemo pa z drugo polovico makaronov. Razžvrkljamo mleko, jajci, paradižnikovo mezgo in 40 g parmezana. Preljemo čez makarone. Ostali parmezan zmešamo z drobtinami in potresemo po makaronih. Na makarone damo nekaj koščkov masla. Pečemo pri 200 stopinjah približno 50 minut.

Klet uničuje krompir

Življenje v blokih pa tudi v zasebnih hišah s centralno kurjavo je marsikaj postavilo na glavo. Ali se sploh splača kupiti krompir za ozimnico, če je zgodaj spomladi ves uvel in komajda še uporaben? Idealna temperatura za skladiščenje krompirja je 4 do 7 stopinj, če je hladneje, postaja slaček, če je topleje, pa opazno izgublja težo. Krompir se tudi ne sme skladiščiti v svetlem prostoru, ker postane zelen in strupen, pa tudi ne v prevlažni kleti, ker se začne razmnoževati glivične bolezni. Za marsikoga, ki stanuje v bloku ali ima presušeno klet, bo najbolje krompir kupovati sproti. V vsakem primeru je treba uskladiščen krompir posuti z živim apnom, proti kaljenju pa ga je mogoče varovati s pripravkom tuberit. In še to: najprimernejše sorte so: dezire, sante, kenebek, cvetnik in tone.

Zima je pred durmi

Zima do avtomobila ni prijazna, zato pa mora biti do njega, če ga hoče s pridom uporabljati tudi pozimi, prijazen njegov lastnik. Resje, mraz letos še ni pokazal svojih zob, a ko bo, bo živo srebro skočilo precej pod ničlo in takrat se bo ponovila stara slika, ki smo je že dolgo vajeni. Pred stanovanjskimi bloki bomo zjutraj poslušali pojenjajoč pesem avtomobilskih zaganjačev in preklinjanje voznikov, ki jim motor ne vžge. Če hočemo parkirati avtomobil tudi v zimskem času pod milim nebom, se moramo na to že sedaj pripraviti. Čas je, da zlasti tisti s starejšimi avtomobili obiščeemo avtoelektričarja, da nam nastavi vžig, očisti ali zamenja svečke, kontrolira akumulator in njegovo polnjenje, skratka, opravi vse potrebno za nemoten zimski start vozila ter varno vožnjo v zimskih razmerah, ko bo svetlobe vse manj in bodo morala vsa svetla na avtomobilu delati brezhibno.

Dinozavri na istrskih tleh

Ta čas, ko tudi pri nas vabijo pred filmska platna Spielbergovi dinozavri in si film Jurski park podobno kot drugod po svetu z zanimanjem ogleduje staro in mlado, je pravi trenutek, da zapišemo zanimivost, povezano z dinozavri in z nami. Ti davno izumrli plazilci niso živeli le na zahodu in v Afriki, se pravi na območjih, kjer so v zadnjih dvesto letih odkrili največ njihovih fosilnih ostankov, marveč so se klatili tudi po naših tleh. Tako lahko sklepamo po presenetljivem odkritju fosilov dinozavrov v Istri.

V zalivu na zahodni obali Istre (natančno mesto pred javnostjo na željo paleontologov še prikrivajo, da ne bi prišlo do divjega iskanja in ropanja dragocenih ostankov) so našli fosilne ostanke dinozavrovega okostja. Za najdbo 115 milijonov let starih ostankov, ki so izjemnega pomena za evropsko paleontologijo, je najbolj zaslužen speleolog Dario Boscarolli iz Tržiča. Boscarolli je strasten potapljač in na enem od potapljanj v nekem istrskem zalivu je na morskem dnu zagledal kamnite oblike, ki so se po barvi razlikovale od okolice. Nekaj jih je potegnil na površje in odnesel s seboj v Tržič, kjer jih je potem oddal na tamkajšnji inštitut. Strokovnjak inštituta je presenečeno ugotovil, da gre za fosilne ostanke vretenc dinozavra. Ni sicer še mogel povedati, za katero vrsto teh izumrlih plazilcev gre, domneva pa, da gre verjetno za rastlinojedega brahiozavra, torej eno največjih živali, kar jih je kdaj koli živel na svetu. Brahiozavri so dosegali do 77 ton telesne teže. Izumrlega plazilca v teži prekaša samo sinji kit, na kopnem pa prav nobena druga žival.

Na najdišče je takoj po obvestilu prišla tudi hrvaška ekipa znanstvenikov. Po pregledu terena so ugotovili, da so najbrž na sledi večjemu najdišču, ki ga bodo preiskali v nadaljnjih treh do petih letih, kot so pojasnili na nedavni oddaji zagrebške televizije. Raziskav se bodo lotili v sodelovanju z italijanskimi geologi, paleontologi in drugimi strokovnjaki.

Po mnenju mag. Djura Benčka iz Zagreba naj bi šlo za ostanke pokola med dinozavri. Rastlinojede dinozavre naj bi napadli mesojedi plazilci in jih pokončali. Od tod zamisel, da so v Istri odkrili "pokopališče" dinozavrov.

Da so po istrskih tleh pred 100 milijoni leti hodili dinozavri, pravzaprav ni novost. Pred 70 leti so na Brionih odkrili okamenele sledove, ki so jih paleontologi opisali dinozavrom, kasneje so na podobne okamenele sledove našli tudi na otočku

najstarejši fosili afriških dinozavrov.

V času, iz katerega izvirajo istrske najdbe, se je nadelcina Pangea že razcepila na dva dela, Evrazija je potovala proti severu, Godwana (današnje Afrika, Južna Amerika, Indija, Antarktika in Avstralija) pa proti jugu. Med obema ogromnima celinama se je širilo morje, vendar je bila med evrazijskimi in godwanskimi tlemi še kopna pot in živalstvo se je lahko razširjalo z ene na drugo. Dinozavri so v tem obdobju svoj razcvet že prešli, bližal se je čas njihovega zatona. V 100 milijonih let, kolikor dolgo so bili do takrat na svetu, so se razvili v vse mogoče vrste in oblike, obvladali so kopno in vode, njihovi bratrance pterozavri tudi nebo. Nekateri dinozavri so dosegali gigantske velikosti, drugi niso bili nič večji od današnjega piščanca, nekateri so bili mrzlokrvni, torej pravi dremavi plazilci, drugi so bili najverjetneje toplokrvni, gibčni in hitri plenilci. Bili so med najbolj številnimi takrat bivajočimi živalskimi vrstami. Poteh

pa je prišlo do za zdaj še skrivnostne katastrofe, ki je pometla s "strašnimi kuščarji", kar pomeni besedna skovanka dinozaver. Pred kakimi 65 leti je prišlo do množičnega izumrtja živalskih in rastlinskih vrst, med njimi tudi dinozavrov. Ali je izumrtje povzročil padec velikanskega meteorita na Zemljo, velika sprememba podnebnih razmer zaradi nagiba zemeljske osi ali kaj drugega, se zanesljivo ne ve. Vsekakor dinozavrov od takrat ni več na svetu. Kljub temu so danes med najbolj priljubljenimi stvori, k sreči le na filmskih platnih, v stripih in knjigah.

MILAN MARKELJ

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Bolečina v križu

Klasično hernijo diska ugotovimo na podlagi kliničnega pregleda. Običajni rentgenski pregled napravimo v glavnem zato, da izključimo druga obolenja, ker se hernija ne vidi na običajnem rentgenskem posnetku. Bolj zanesljiva rentgenska diagnostika se doseže z uporabo specialnih kontrastnih sredstev. Taka načina slikanja sta mielografija in diskografija, vendar te preiskave napravimo samo tedaj, če mislimo na operativno zdravljenje. Nekaj jasnosti nam da tudi elektromiografija (ki registrira električne aktivnosti v mišici) in jo moramo večkrat ponovljati, da dobimo odgovor o poteku obolenja, zlasti pa o usodi bolnika glede ozdravljenja. Pokaže nam uspeh ali neuspeh dotedanje terapije, včasih mnogo prej, kot to pokažejo ostali znaki.

Zdravljenje bolečine v križu

Težko je najti obolenje, kot je bolečina v križu in išijas, kjer se uporabljajo tako različne oblike zdravljenja. Enotne sheme zdravljenja namreč ni!

Vsak bolnik, ki ima bolečine v križu (ne glede na vzrok!), mora počivati vsaj v začetni - akutni - fazi obolenja. Dolžina počitka je v glavnem odvisna od težavnosti stopnje in od vzroka. Znano je, da preko 60 odstotkov telesne teže pritiska na četrto in peto ledveno vretence. Če pride do okvare diska ter do pritiska na živčno korenino, bosta stanje in hoja brez dvoma povečala draženje teh struktur in s tem tudi povečala težave. Tudi sedenje ni priporočljivo, temveč samo razbremenitev v ležečem položaju. Trdo ležišče je zelo pomembno, ven-

dar pri tem ne mislimo ležanja na deski, kot radi razumejo bolniki. Strokovnjaki priporočajo žimnice brez vzmeti, volno, žimo ali gumiran material. Sicer ni bistvenega pomena, kakšen je material, le da je podlaga zadosti trda. Jogi vzmetnica je dovolj trda podlaga. Če ni drugega na voljo, zastoduje, da damo žimnico s postelje na trda tla ter ležimo na tem.

Kdaj je treba ležati?

Predvsem v začetku, ko so bolečine zelo hude. Pri kroničnem poteku bolečin v križu pa ležimo le občasno, tako da imamo kratka obdobja razbremenitve. Prav tako je ležanje potrebno v vseh kroničnih stanjih, ko nastopi nenadno poslabšanje.

Potrebna je popolna razbremenitev. Lega naj bo taka, da bolniku najbolj ustreza. Večini ustreza ležanje na hrbtu s pokrčenimi koleno in kolki. Ležanje na trdi, ravni podlagi brez blazin poudarja ledveno vbočenost in je zato manj priporočljivo. Zato podložimo pod glavo blazino in rahlo pokrčimo kolena. Večjo blazino damo pod glavo samo v času hranjenja! Bolniku le redko ustreza ležanje z ledveno ubočenostjo, z iztegnjenimi nogami in z blazino pod križem.

Če so težave zelo močne, svetujemo, naj bolnik ne vstaja iz postelje. Le za opravljanje toaleta naj vstane, bolje, kot da se muči v postelji, zlasti za veliko potrebo. Dvigljeno vzglavje omogoča bolniku branje, gledanje televizije oziroma komuniciranje z obiskovalci in tako lažje prenaša ležanje. Tudi ležanje postrani, s pokrčenimi koleno in kolki, je priporočljivo.

Ali naj bolnik obdobje ležanja preživi v bolnišnici ali doma, je odvisno od bolnika samega, deloma pa tudi od razmer doma. Večina bolnikov si želi zdravljenja doma, vendar je strogo ležanje težje doseči doma kot v bolnišnici, ker bolnik doma vstaja zaradi nujnih in manj nujnih opravil. Ležanje v bolnici na pravilno grajeni postelji je bolj priporočljivo, vsaj dokler ne minejo hujši znaki. Bolniki, ki pa imajo dobre pogoje za domačo oskrbo, lahko ležijo tudi doma. (Se nadaljuje)

Presahnil je samoprispevek, "kvas" napredka

Ob negotovi lokalni samoupravi vse čaka in propada

LOŠKI POTOK - Stalni prilivi denarja iz samoprispevka so letos presahnil. Od glavnega projekta, ki naj bi se financiral iz samoprispevka, telefonije, ni ostalo nič. Nič se ne upa napovedati, kako in s čim izpeljati tudi nekatere manjše naložbe, ki so bile predvidene za tekoče leto. Nujna so nekatera vzdrževalna dela na lokalnih in vaških cestah, ki so izključno v pristojnosti krajevnih skupnosti. Asfaltna prevleka ne vzdržijo več vse večjega in težjega tovora, saj so bile zgrajene na stari podlagi nekdanjih kolovozov. Večje poškodbe so zlasti na cesti Hrib - Retje in na vzporedni, ki še vedno nima zaščitnega sloja in urejenih muld in odtokov. Trenutno KS razpolaga z nekaj deset tisočaki, ki jih bodo porabili za nekaj deset metrov asfalta v vasi Hrib in nujno kranje lukenj in udorov.

Poseben problem pomeni regionalna cesta, ki teče po sredini vasi Travnik, promet po njej pa je še povečan, odkar vodi neposredno na mejni prehod Podplanina. Cesta, preozka in ovinkasta, ne ustreza nobenemu standardu, je pa izredno nevarna za prebivalce in voznike. Tu pa je krajevna skupnost nemočna. Enako je na cesti Loški potok - Nova vas, ki je še vedno makadamska, slabo in samo občasno vzdrževana, zaradi zaračunanosti pa nepregledna in nevarna.

Tudi napovedana ureditev čistilne naprave za vodovod kasni, čemur pa je bilo krivo predvsem vreme, skrajno nedosten teren in visoke vode, ki niso dovoljevale prenosa klorinacije, ki bo v bodoče vgrajena na razdelilno-čistilni postaji.

Tako vodstvo KS z dvomi gleda v prihodnost, posebej, ker se napoveduje drugačna, negotova lokalna preureditev.

ALBIN KOŠMERL

● Osamljenost v množici, ki se te izogiba, je hujska kakor samotna celica. (Kozak)

● Afere so kot povečana telesna temperatura; kažejo, da se nekaj dogaja. (Bizjak)

● Uničenje utopij v našem stoletju je bilo koristno. Minili so časi ideoloških prisilnih jopičev in zatiranje človeških ter nacionalnih posebnosti. Potrebujemo pragmatično skepsno, kakršno je učil že Montaigne, in svobodni pluralizem, kakršnega je imel v mislih že Herder: spoštovanje posebnosti različnih narodov in strpnost do manjšin znotraj posameznih družbenih okolij. (Isaiah Berlin)

Dogodki, ki niso nikjer opisani

Ob mnogih polstoletnih jubilejih naj spomnim še na dogodek, ki smo ga doživeli prebivalci Trstenika in okolice in ki ni opisan niti v Hudalesovi knjigi

Ob mnogih obletnicah dogodkov pred 50 leti naj se spomnimo še prebivalci vasi Trstenik in Straže z njenimi zaselki dogodkov dne 26. oktobra 1943.

Ze dopoldne tega dne so se začele zbirati partizanske brigade na Veseli gori in v njeni okolici. Partizani so rekli, da bo prišlo nekaj Nemcev, da pa jih bodo oni nagnali. Slutili smo, da bo nekaj hudega. Partizani so rekli, da jih je za tri brigade, bilo jih je res veliko.

Kmalu popoldne pa smo videli, da se Nemci s tanki peljejo proti Mirni. Skozi to vas so se pripeljali čisto mirno in nadaljevali pot proti Slovenski vasi in Sentrupertu. Ko pripeljejo na pol poti, padejo prvi partizanski streli, potem pa hitro umik. Mi smo pa doživeli sodni dan. Rezultat tega dne: dvainštirideset mrtvih mož, fantov in tudi deklet je bilo vmes, pa požgane tri vasi. Bilo pa bi še več mrtvih, če ne bi bilo za Nemci domobrancev, ki so nas rešili.

Svoje mrtve so pokopavale ženske, brez pogrebnih sprevodov, kakor so vedele in mogle, kakor sedaj v Bosni. Zeni, ki so ji ubili moža in tri sinove, je čez nekaj let umrl še četrti, ki je vse to videl in ga je tako pretreslo, da je bilo za mladoletnega preveč. Tudi materi ni bilo rešitve: tudi njeno srce je odpovedalo kmalu po smrti četrtega sina. Kako težko so živele družine brez vsakega moškega, tega ni vprašal noben partizan. Nekateri

so dobile nekaj podpore po vojski, druge pa nič.

Tudi to ni opisano v knjigi pisateljice Zorane Hudalesa z naslovom "Občina Trebnje v NOB".

1. junija 1943 je prišla manjša nemška ofenziva na Veselo goro. Tudi takrat so bili partizani tam, vendar so se brez strela umaknili kot večkrat prej in po tem dogodku.

Pri nas sta bila dva domačina partizana, ki ju je moja mama postregla z malico in jima dejala: "Pojdita, v Sentrupertu je nemška ofenziva!" Tako je slišala od otrok, ki so šli k verouku. Vendar sta partizana ostala, rekoč s'aj so naši gori. Oba sta padla pri nas, desetletni brat je bil zelo težko ranjen, mama pa je komaj ostala živa. Tudi to ni nikjer zapisano. Moti me, da sedaj upokojenci nekdanje JLA negodujejo nad delom Janeza Janše. On je pri ljudeh zelo priljubljen človek in v naših očeh je pravi narodni junak, saj to, kar so naredili on in njegovi fantje, vam,

"GAŠENJE"

POLICIJSKE STAVKE

Predsedstvo Sveta Zveze svobodnih sindikatov Slovenije izraža začudenje nad predlogom vlade Republike Slovenije, da se zaradi stavke Policijskega sindikata po hitrem postopku sprejmejo spremembe zakonodaje, s katerimi se omejuje pravice delavk in delavcev do stavke. Predsedstvo Sveta Zveze svobodnih sindikatov Slovenije meni, da bi se morala vlada RS in pristojna ministrstva pravočasno vključevati v razreševanje problemov, ko ti nastajajo, in ne šele takrat, ko delavke in delavci vidijo edini izhod le še v stavki. Zato Predsedstvo Sveta Zveze svobodnih sindikatov Slovenije javno poziva vlado Republike Slovenije in pristojna ministrstva, da probleme delavk in delavcev v Policijskem sindikatu kakor tudi v drugih sindikatih pravočasno razrešuje s pogovori na podlagi socialpartnerstva, ne pa z administrativnimi posegi in zakoni, ki se sprejemajo čez noč, čemur odločno nasprotujemo.

mag. DUŠAN SEMOLIC
predsednik ZSSS

AMZS se ne strinja s predvidenimi novimi davki

Pismo predsedniku državnega zbora

LJUBLJANA - AMZS, ki združuje pomemben del slovenskih avtomobilistov, najodločneje protestira proti predvidenim ukrepom slovenske vlade o dodatni obdavčitvi osebnih avtomobilov prihodnje leto.

Obdavčitev znova uvaja pojmovanje avtomobila kot luksuznega predmeta, ne pa kot nujno potrebnega pripomočka v vsakdanjem življenju. Obdavčitev glede na starost in vrednost avtomobila bo spodbujala uporabo starih in odslužnih avtomobilov, kar bo pripomoglo k še slabši prometni varnosti na naših cestah pa tudi k večjemu onesnaževanju okolja. Obdavčitev bo zavrla prodajo novih, varnih in okolju prijaznejših avtomobilov. Predlagane stopnje obdavčitve so nerazumno visoke, saj bi lastniki v Sloveniji izdelanega Renaultovega clia obdavčitev veljala približno povprečno mesečno slovensko neto plačo, to pa je nesorazmerno z obdavčitvijo v bolj razvitih državah.

Razdelitev avtomobilov za različno obdavčitev je nekonsistentna s sedanjo davčno politiko prometnega davka. Z dodatno obdavčitvijo se ne moremo strinjati tudi zato, ker je denar namenjen v integralni proračun in ne vemo, za kaj bo porabljen. Proti novi obdavčitvi smo tudi zato, ker slovenska vlada v preteklosti ni znala ali hotela pobrati velikih sredstev, ki bi se lahko stekla v slovenski proračun (uvoz avtomobilov preko t.i. hrvaške različice, uvoz avtomobilov v prvi polovici letošnjega leta). Zato mora slovenska vlada krivdo za primanjkljaj v proračunu najprej poiskati v svoji neučinkovitosti in počasnosti, ne pa, da se odloči za najbolj enostavno različico - obdavčenje vseh avtomobilov. AMZS je proti sprejemu dodatne obdavčitve lastnikov avtomobilov.

AVTO-MOTO ZVEZA SLOVENIJE
predsednik
LUDVIK WILLENPART

upokojenim vojakom in oficirjem, ni uspelo. Bili smo skozi pod okupatorjem, pa naj bo to italijanski čevljar ali nemški škorenj ali srbski opanek, okupator je okupator! Slovenija pa je to bridko občutila. Tudi nobenega se ne spomnimo, da bi ga videli z našim vodstvom na Brionih, ko so mu postavljali tuji nemogoče ultimite.

MALČI KOSTEVC
Sentrupert

STALIŠČE NEODVISNOSTI - KNSS

Grožnje o prepovedi stavljanja policajem, vojakom, carinikom in letalskemu nadzornemu osebju, ki jih posredujejo javna občila, so brezpredmetna, ustava namreč v 77. členu izrecno določa pravico do stavke, ki pa je z zakonom lahko omejena. Enako določajo tudi mednarodne konvencije in pakti, kjer je zapisano, da ima vsakdo pravico, da se za varstvo svojih koristi združuje z drugimi, včevši ustanavljanje sindikatov, z isto določbo pa opredeljuje možnosti za omejitev do stavke v primeru, da gre za nacionalno varnost, javno varnost in javni red, varstvo javnega zdravja in morale ali pa pravice in svoboščin drugih. Neodvisnost - KNSS načeloma podpira stavko policajev, čeprav se z nekaterimi njihovimi metodami ne moremo strinjati, ker povzročajo družbeno škodo in ogrožajo javno varnost prebivalcev Slovenije.

Neodvisnost - KNSS
sekretarka ALENKA OREL

TEKMOVALO KAR 30 GASILSKIH EKIP

RIBNICA - V minulem mesecu so bila izvedena tekmovanja gasilskih ekip za memorial Matevca Haceta v občinah Grosuplje, Kočevje in Ribnica. Na podlagi doseženih rezultatov si je pridobilo na medobčinskem tekmovanju, ki je bilo minulo soboto v tem kraju, 30 gasilskih ekip. Pod vodstvom poveljnika gasilskega območja Ljubljana II. Jožeta Burje je bilo opravljeno tekmovanje ekip. Prva mesta so dosegle ekipe: člani A GD Ribnica, člani B Grosuplje, članice A GD Hudo, veterani GD Ribnica, mladinci od 12 do 16 let GD Predgrad, mladinke od 12 do 16 let GD Šalka vas, dečki od 7 do 11 let GD Sv. Gregor in deklice od 7 do 11 let GD Ribnica. Vse tekmovalne ekipe so bile vesele doseženih uspehov, saj so vložile mnogo naporov v priprave na tekmovanje. Nadvse so bili zadovoljni z doseženimi rezultati člani GD Predgrad pri Kočevju, ki so ob vrnitvi svečano sprejeli tekmovalce v navzočnosti večjega števila prebivalcev.

OBNOVA VODOVODA V BEZGARJH

BEZGARJI PRI OSILNICI - Občinski izvršni svet SO Kočevje je investitor rekonstrukcije vodovoda v tem kraju. Orientacijska vrednost del je 15 milijonov tolarjev. Sodelovalo bo tudi podjetje Hydrovod Kočevje, ker je potrebno dela končati v letošnjem letu. Težava pri izvajanju del je predvsem in to morajo izvajalci potovati prek državne meje sosednje Hrvaške.

V. D.

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Ta četrtek vas bo med 18. in 20. uro pri telefenu 23-304 čakala socialna delavka.

TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih bodo odgovarjali strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. uro ter 15. in 17. uro. Številka telefona je 44-293.

RTV modrovanje

Predlog, kako poceniti stroške RTV

Te dni smo prejeli po pošti pismo RTV Slovenije, v katerem je nekaj modrovanj, ki se zaključujejo s pripisom: "Minilo je že desetletje, kar nismo preverjali urejenosti naročniških razmer na terenu. Ne zamerite, če vas bo po 26. oktobra na domu obiskal naš kontrolor..."

Pustimo ob strani dejstvo, da v stanovanje ne sme stopiti niti policist, kaj šele nekakšni kontrolorji, če jim tega ne dovoli lastnik stanovanja oz. nosilec stanovniške pravice. Ugotovimo lahko, da gre - kot v vseh podobnih primerih - za denar, ki bi ga nekdo upravičeno ali neupravičeno dobil iz naših žepov. In če že to hoče, naj to stori na najcenejši način.

Sedanji način s pobiralki naročnin (inkasanti) je drag. Izpolniti je treba nešteto računov, delo ima banka, plačati je treba inkasante, voditi nešteto evidenc, plačati kontrolorje itd., kar gotovo veliko stane. Zato bi bilo v primeru RTV veliko cenejše, če bi država na drug način uredila finansiranje RTV. To ne bi šlo na njen račun, ker tako in tako vse plačajo ljudje, ki delajo, ustvarjajo pa tudi upokojenici, skratka vsi, ki plačujemo davke. Se pravi, naj bi država za potrebe RTV za majhen odstotek povečala davke, saj bi morala od stroškov RTV in drugih odšteti še omenjene stroške, ki jih zdaj ne bi bilo več.

Seveda pa je še druga rešitev. RTV naj bi svoje programe kodirala, kot to počno že nekateri druge RTV hiše po svetu. Vendar v tem primeru obstaja upravičena bojazen, da bi naša RTV dobila tako zelo malo dohodka, ker pač njen program mnogim ni dovolj privlačilen. Zato bi bila za našo RTV in naročnike boljša prva rešitev, ki je cenejša pa tudi RTV zagotavlja dohodek. Vendar bi moral neki organ le kontrolirati, da se naša RTV ne bi uspavala in pobirala le denar, hkrati pa dajala slab program.

J. PRIMC

MINISTRU ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT DR. SLAVKU GABRU

Verniki župnije Črnomelj menimo, da je vzgoja naših otrok preveč zahtevna, da bi jo lahko zaupali omenjeni skupini ljudi s samo enim svetovnim nazorom. Zato odločno podpiramo izjavo Slovenske škofovske konference o nacionalnem programu vzgoje in izobraževanja, v kateri se zahteva enakovredno sodelovanje katoliške Cerkve. Belokranjski starši imamo še posebej grenke izkušnje pri lastnem izobraževanju, zato s starševskim čutom odgovornosti zahtevamo, da se naši otroci vzgajajo v duhu krščanskih vrednot. Ko nenehno odkrivamo enkratnost slovenskega naroda znotraj evropske kulture, se še močneje zavedamo, da moramo iskati moč za sedanje in prihodnje skupne napore prav v lastnih koreninah krščanske omike. Zato, g. ministar, apeliramo na Vas, da pri izdelavi vzgojno-izobraževalnega programa enakovredno vključite strokovnjake katoliške pedagogike.

Verniki župnije Črnomelj
(357 podpisov)

To je revanšizem

Kako je mogoče razumeti dogajanja ob moji domnevno nepravilni upokojitvi

Ob moji domnevno nepravilni upokojitvi želim predvsem in najprej jasno ugotoviti, da sem želel ostati na delu v Državnem zboru Republike Slovenije. Prav tako jasno moram ugotoviti, da so mi tam povedali, da zame dela ni in da moram "iti". Pristojni organi so izvedli postopek, ki se je končal z mojo zakonito upokojitvijo. Moral sem podpisati, da se strinjam s takšno rešitvijo. Doživel sem prisilno politično upokojitev, da bi me politično utišali. Tega seveda nisem mogel sprejeti, ampak sem veliko truda in dela vložil v projekt organiziranja Slovenske desnice. Uspeh tega projekta je sprožil procese, s katerimi me diskreditirajo in ekstenzično ogrožajo.

Ne glede na ta dejstva pa je mogoče dogajanja ob moji domnevno nepravilni upokojitvi razumeti na več načinov:

- visoke strokovne službe Državnega zbora in SPIZ-a so izvedle zakonit in korekten postopek upokojitve;

- ne glede na takšno stanje skušajo politični revanšisti izvajati politični kadrovski revanšizem na vse mogoče načine;

- ali pa gre preprosto za začetek revizijskih procesov vseh političnih upokojitev, zlasti tistih 772 za posebne zasluge, in je moja pač prva "na vrsti"...

DANIJELE MALENEŠEK
tajnik Slovenske desnice

Otroci sv. Ane

Glas ljudskega izročila

Janez Mihelič, vodja Gozdarske uprave v Ribnici, mi je oni dan pokazal vodnjak pri nekdanji mežnariji cerkvice sv. Ane v ribniški Mali gori in povedal: "V Ribnici ni nikoli nosila otrok štokrlja, ampak le sv. Ana. Tole tukaj je vodnjak sv. Ane. Mi smo mu vedno rekli kar štirna. In v tej štirni so bili le pridi otroci, ki jih je sv. Ana raznašala okoli. Želtnješi otroci pa so bili zunaj in se pravzaprav niti ni vedelo, od kod so se vzeli.

Kadar smo otroci doma nagajali, so nam starši rekli, naj gremo z njimi k sv. Ani. V tisto štirno je bilo treba namreč žlehtne otroke le vreči in vzeti ven kakšnega pridnega. In če smo nagajali, so nam starši rekli, da nas bodo vrgli v tisto štirno. Zato se je dogajalo, da je marsikateri

SVETA ANA NA MALI GORI - Cerkvica Sv. Ane na ribniški Mali gori je priljubljena izletniška točka. Stoji na nadmorski višini 920 m, se pravi višje kot katerakoli druga cerkva v tej občini. Valvasor je pisal o njej, da je imela tri oltarje, in sicer poleg sv. Ane še sv. Uršule in sv. Neže. Danes ima le še oltar sv. Ane. V starejši železni dobi je bilo tudi gradišče s trojnimi nasipom, v 15. stoletju pa je bilo tam kresišče.

otrok šel s starši le do cerkvice sv. Ane, ne pa do štirne, ki je bila pri takratni mežnariji, danes pa je tam kočja Planinskega društva Ribnica.

Tu, v Zapužah št. 6, je že pred 170 leti stala hiša kmeta Antona Blatnika, ki je imel kar preč 20 haveliko kmetijo, 12 glav živine itd., hkrati pa je bila v hiši še mežnarija. Blatnik je imel rad dobro kapljico in je kmetijo zapil v ribniški gostilni "Pri Stanfeljcu", ki je bila nasproti današnje policijske postaje. To naj bi se bilo zgodilo okoli leta 1850. Od nekdanje kmetije je do danes ostala le klet, ki je obokana, njeni oboki pa so iz kamena, in ne opeke. Nad njo so si postavili člani ribniškega Planinskega društva planinsko kočjo. Mežnarija oz. planinska kočja je danes enajsta točka ribniške naravoslovne poti "Skozi gozd do Svete Ane".

J. PRIMC

Sovraštvo ne pozna meja

Odmev na prispevek "Kaj naj si mislim?" (DL 7. okt.)

V dopolnjeni izdaji moje knjige "Rad sem jih imel" ste, poslanski kolega Potočnik, prebrali stavke, ki je tudi v knjigi v narekovajih: "Podobnika sta oba enaka, saj sta vendar brata, kako moreš zaupati Janezu?" Dvignil se Vam je pritisk, od jeze ste zardeli, zamergilo se vam je pred očmi, da niste mogli brati naprej, izgubili ste razsodnost in začeli kovati maščevanje. Pisarija, ki ste jo v razburjenju spočeli, je skladna s posebnim stanjem, v katerega ste zabredli ob branju enega samega stavka. Ker upam, da ste se medtem že nekoliko pomirili, upam, da boste uspeli razvozlati naslednjih nekaj prav nazornih pojavnosti.

Prvič. Stavke "Podobnika sta oba enaka, saj sta vendar brata, kako moreš zaupati Janezu?" ni moja misel. To je pripomba, ki sem jo slišal od strankarskih kolegov zato, ker sem preveč uspešno (!) sodeloval z Janezom Podobnikom. Kdor tega ne opazi, pač ni imel v roki knjige, ki jo kritizira. Sam se z navedeno mislijo ne morem strinjati, Vam pa je očitno tako všeč, da je postala vodilo Vašega maščevanja. Ta se odlično ujema z vpijtem, ki prihaja iz vrst vaše poslanske skupine na zadnjih zasedanjih državnega zbora in dokazuje, da Vaša maščevalnost ne pozna meja.

Drugič. Svoje nestrinjanje s spornim stavkom sem zapisal povsem nedvoumno pa še neposredno in takoj za stavkom v narekovajih. Spregladati ga je mogoče samo s slabimi nameni. Da ga ne boste, poslanski kolega Potočnik, spre-

gledali še enkrat, Vam ga tokrat napišem z velikimi črkami. Takole se glasi: "LAHKO MU ZAU-PAM, SEM SI MISLIL, KO GOVORI O LOKALNI SAMO-UPRAVI, JE PREDVSEM ŽUPAN IDRJE, NE PA PRIPADNIK STRANKE ALI MARJANOV BRAT." Upam, da je dovolj očitno, da govorim o Janezu Podobniku. Torej ste me neupravičeno obtožili, da blatim ime in podobo Janeza Podobnika.

Naj sklenem: podlo je nekaj, s čimer polemiziram, izkoristiti za žalitev na račun mojega očeta in njegovega sina. Če bi vsaj prelistali knjigo, o kateri si upate pisati, bi ugotovili, kaj si mislim o ljudeh, ki sorodstvene vezi izkoriščajo za blatenje svojih političnih tekmecev. Ker pa niste in verjetno tudi ne boste brali knjige, naj Vam zaupam, da mislim o takšnih nizkotnih potezah v politiki vse najslabše. Ne glede na to, iz katere stranke prihajajo tisti, ki jih uporabljajo.

Mene ljudje spoštujejo zaradi pogumnega odpora Miloševičevemu centralizmu, pokončnega odhoda s 14. kongresa, prispevka k mirnemu prehodu v pluralizem in konstruktivne vloge pri doseganju sporazuma ob plebiscitu. Ko hočete takšno podobo o meni v javnosti spremeniti, se Vam lahko zgodi, da se bodo Vas, gospod Potočnik, spominjali po takšnih primitivnih in podlih dejavnih, kot je Vaše pismo, za katero Vam svetujem, da ga skrbno skrivate pred svojimi predniki in potomci.

Dr. CIRIL RIBIČIČ

VEČ LJUBEZNI - V Domu upokojencev in oskrbovancev Impoljca so tudi letos pripravili srečanje s svojci. Tudi zato, da bi pregnali osamljenost onemoglih. V domskem listu beremo: "Nestrno pričakujem hčerko, da bi prišla pome za nekaj dni. Zmeraj gledam, če se bo od kod pripeljala, pa je ni in ni. Ko smo imeli srečanje svojcev, mi je obljubila, da bo prišla, nazadnje pa je ni bilo. Blizu se božič in novo leto, jaz pa bom čisto sama. Ne bom imela nobenega obiska." Letos je na srečanje prišlo precej svojcev. Tudi invalidi so se na dvorišču veselili z njimi. Ko so zaigrali Brodniki in zaplesale narodne noše, so bili upokojenci hvaležno občinstvo. Ob srečanju so oskrbovanci pripravili zanimivo razstavo ročnih del in dan odprtih vrat. V domski list so zapisali: "Vsak potrebuje več ljubezni, kakor jo zasluži." (Foto: Damjana Krošelj)

LOV NA LISICO - Člani novomeškega radiokluba so v soboto v Šmarjeških Toplicah pripravili državno prvenstvo radioamaterjev v lovu na lisico, kjer morajo tekmovalci v čim krajšem času na področju nekaj kilometrov izslediti skrite radiododajnike. Tekmovanja so se udeležili tudi gostje iz češkega mesta Karlovy Vary. Dolenjci so se odrezali zelo dobro, saj je Novomeščanka Špela Jenko zmagala med članicami, njen klubski kolega Franc Vide pa je bil med člani šesti. Žužemberčan Jože Stupar je bil med pionirji tretji, med juniorji pa sta bila njegova sokrajana Dušan Mikel in Iztok Stupar četrta oziroma peti. Veteran Dušan Mikec je bil v svoji kategoriji šesti. (MIF)

Za rejo po zgledu prednikov

Živinorejci Velikih Lašč in okolice posnemajo zadružnike iz leta 1913 in dolgoročno načrtujejo

Pred 80 leti je 32 članov iz Velikih Lašč in okolice ustanovilo živinorejsko zadrugo, ki jo je vodil 8-članski odbor. Deželni odbor je na prošnjo zadruge dodelil 1.000 kron podpore k ustanovnim stroškom. Vsak zadružnik je ob včlanitvi plačal 2 kroni pristopnine in en delež v znesku 10 kron. Zadružnik, ki je imel 6 do 10 krav, je plačal dva deleža in za vsakih nadaljnjih 5 krav še en delež.

Že v letu 1913 je zadruga uvozila iz Švice bikice in telice sivo rjave pasme. Prva svetovna vojna je nekoliko zavrnila delo zadruge. Po prvi svetovni vojni je zadruga lepo napredovala in tako je velika območja postala pomembno živinorejsko središče.

Ob tem jubileju so se v tem kraju že spomladati pričele priprave za razstavo plemenske živine, ki so jo uredili prejšnji mesec. Ta razstava pa je pokazala, da navzlic neugodnim časom za kmetijstvo živinorejci tega območja posvečajo skrb vzreji čim boljše plemenske živine. V skupini starejših krav je bilo razstavljenih 28 živali; 1. mesto je prejel rejec Milan Tekavec z Velikega Osolnika; v skupini prvesnic je bilo razstavljenih 10 živali, 1. mesto pa je osvojil rejec Alojz Stritar z Velike Slevce, ki je imel tudi najboljšo telico.

Prireditve je bila pravi kmečki praznik za kraj. Ob tej priložnosti je bila organizirana okrogla miza z naslovom: "Živinoreja nekdanj, danes in v bodoče". Navzoči predstavniki, med temi je bilo tudi takih, ki krojijo politiko naše države, so menili, da je

potrebno v živinoreji uresničevati dolgoročno politiko in nadaljevati, kar so začeli njihovi predniki leta 1913.

V. DRAGOŠ

OBKOLPSKA POT

KUŽELJ - Po pogodbi naj bi bilo asfaltirane še letos prvih 4.800 m obkolpske poti oz. nekdanjega kolovoza od Petrine do Kužlja. Dela pa poleg nekaterih drugih zahtev, razprtij in nagajanj ovira tudi slabo deževno vreme, kar onemogoča uporabo mehanizacije. Potrebna sta namreč najmanj dva suha dneva brez dežja, da lahko delajo tudi z mehanizacijo.

KOMUNALA BO ŠE NAPREJ OGREVALA

ČRNOMELJ - Po precejšnjem ugibanju, kdo bo, če bo sploh kdo, kuril kotlovnico na Čardaku, ki ogreva predvsem blokovo naselje, je sedaj le jasno, da bo to delo še naprej opravljala Komunala. Znana je tudi cena ogrevanja, in sicer je od 1. oktobra 65,02 tolarja za kv. meter stanovanjske površine, s 1. novembrom pa se bo povečala za 2 odst. V Komunali opozarjajo, da bi morala biti cena 96,40 tolarjev za kv. meter, da bi lahko krili stroške enostavne re-produkcije. Vendar je črnomalska vlada zavrnila pokrivanje izgub Komunale zaradi prenizkih cen ogrevanja. Svetovali so ji, naj ogreva le toliko, kolikor bo prihodkov. Je pa izvršni svet za ogrevanje potrdil 12-mesečno plačilno sezono.

UGODENO VEČINI PROŠENJ

METLIKA, ČRNOMELJ - Na metliškem in črnomalskem izvršnem svetu so minuli teden pretresali predlog izpostav Republiške uprave za javne prihodke o odpisu plačila dohodnine za lansko leto. V Metliki je bilo 58 prošenj, v Črnomlju pa 100. Že na izpostavi so predlagali, komu bi doplačilo odpisali v celoti, delno ali pa bi mu prošnjo zavrnili. Medtem ko je črnomalska vlada le potrdila predlog davkarjev, so se v Metliki po posvetovanju s Centrom za socialno delo odločili za nekoliko spremenjen predlog. Večini so sicer priznali odpis, ki so ga predlagali na izpostavi, nekaterim so ga celo povečali, drugim pa zmanjšali ali pa so se odločili, da morajo doplačati celoten znesek.

ČIM VEČ NALOG NA OBČINE

ČRNOMELJ - V Beli krajini se precej govori o novi lokalni organiziranosti. Znano je že, da bo Bela krajina upravni okraj, kar pa se tiče pokrajine, naj bi bila po dveh variantah prav tako samostojna pokrajina. Metličani in Črnomalci so že dosegli soglasje, da bosta sedeža okraja in pokrajine vsak v enem od belokranjskih mest, medtem ko bi bile v drugem izpostavi. Črnomalski izvršni svet je na zadnji seji poudaril, da bo morala biti bodoča organiziranost lokalne samouprave funkcionalna in sprejemljiva za večino občanov. Predvsem pa je pomembno, da država čim več nalog prenese na občine ter tako približa storitve občanom.

Obnovljena cerkev pod Mehovim

Vaščani Vinje vasi obnovili cerkev Marije Pomočnice - Prispevali tudi rojaki iz Amerike

VINJA VAS - V cerkvi Marije Pomočnice v Vinji vasi pri Podgradu je bila v nedeljo maša in slovesnost ob dokončanju obnovitvenih del na tej podružnični cerkvi v podgrajski župniji. Cerkev pod mehovskim hribom so postavili v začetku stoletja, zidana pa je iz kamna, iz katerega je bil zgrajen nekdanj mogočen in trden grad Mehovo.

Cerkev je bila potrebna temeljite obnove. Tako so se v glavnem vaščani Vinje vasi pa tudi drugih vasi v tem koncu letos spomladati lotili dela, ki sta jih vodila cerkvena ključarja Štefan Jenič in Ivan Gazvoda, oba iz Vinje vasi. "Obnovili smo ostrešje, cerkev na novo prekrili, temeljito očistili kamnito zunanjsčino in uredili notranjost ter napeljali tudi elektriko, ki je doslej v cerkvi ni bilo," je povedal prizadeveni Jenič. "Od vsake hiše v vasi so za ostrešje prispevali gradbeni les, za elektriko pa po 5.000 tolarjev. Seveda so prispevali tudi sicer, da o delu in o hrani za delavce niti ne govorimo. Tudi marsikateri obrtnik je svoje delo opravil zastoj ali veliko ceneje, kot bi ga sicer. Za obnovo so prispevali tudi naši rojaki iz Amerike in Ka-

nade." Vsa dela pri obnovi cerkve so vredna 1,2 milijona tolarjev. Dela so začeli še pod podgrajskim župnikom Jernejem Nemaničem, ki so ga medtem prestavili v drugo župnijo, sedanj župnik v Podgradu pa je Jože Suštarič. Nedeljsko mašo je vodil novomeški prošt Jože Lap, udeležil pa se je tudi novomeški župan Franci Koncili-ja.

A. B.

CERKVENA KLJUČARJA - Cerkevna ključarja Štefan Jenič in Ivan Gazvoda sta veliko pripomogla, da je bilo delo pri obnovi cerkve v Vinji vasi opravljeno hitro in dobro.

Preostane res le beg pred razgrajči?

Kako menjati stanovanje ali se znebiti nasilneža?

KOČEVJE - Na zadnji seji občinskega izvršnega sveta so razpravljali tudi o morebitni zamenjavi stanovanj, lastniških ali najemnih, za občinska stanovanja. Predlagano je bilo, da bi bila zamenjava pod določenimi pogoji možna in da bi interes za zamenjavo to plačal, in sicer 5.000 DEM v tolaški protivrednosti za samo zamenjavo in še po 2.000 DEM za vsak pridobljivi kv. meter stanovanja (če bi bilo občinsko stanovanje večje). Razpravljalci pa so menili, da je potrebno pri tem upoštevati tudi vzrok za zamenjavo, na primer zdravstvene in druge razloge.

Izkazalo pa se je tudi, da želi nekdo zamenjati stanovanje zato, ker v stanovanju nad njim neprestano razgrajajo, nobene prošnje in priitobe pa doslej niso pomagale in se razgrajanje nadaljuje. Seveda pa bi bilo edino pravilno takega razgrajalca na drug način ukrotiti ali pa izseliti. Če ni za v stanovanju, naj se preseli v hlev ali v gozd ali pod šotor. Ne bi smelo biti nekomu dovoljeno vne na račun drugih. V takem primeru ni rešitev v izselitvi tistega, ki ga hrup noči, saj bo njegovo stanovanje zasedel drug, ki bo spet deležen hrupa in drugih nevšečnosti. Odstraniti je torej treba težavo samo oz. njen izvor, ne pa tistega, ki zaradi težav trpi. Čudna je naša pravna država, ki tega ne upošteva.

J. PRIMC

• **Državi so štete ure, saj se celo poslanci (Oman) ponašajo s tem, da so krivo prisegli. (Nežmah)**

• **Sovrašтво je maščevanje strahopetcev zavoljo prestanega strahu. (Shaw)**

• **Ta država je nastala s kršenjem zakonov, nespoštovanje prava pa je postalo celo vrednota. (Truden)**

• **Živi tako, kakor si boš na smrtni postelji želel, da bi bil živel! (Gellert)**

DOBRODELNOST

• **GRADNJA KOČEVSKA KARI-TAS** na starem župnijskem dvorišču lepo napreduje. Dograditev pa je odvisna tudi od pomoči darovalcev. Pomoč bo prišla tudi od Slovenske Karitas in drugih Karitas iz tujine, če bodo menili, da so dovolj prispevali domačini.

• **BOGLONAJ Mercatorju-Kmetijskemu gospodarstvu Kočevje** in nadškofu dr. Suštariju, ki sta za začetek gradnje kočevske stavbe Karitas primaknila primerno vsoto.

• **ISKRENA ZAHVALA** velja kočevskemu Gozdnemu gospodarstvu, ki je prispevalo les za celotno ostrešje nove hiše Karitas.

• **PA ŠE TO** - Odločba o preimenovanju dela Trga Zbora odposlancev v Trg sv. Jerneja že velja. Namesto odposlancev slovenskega naroda vas bo odšel v Župniščno sprejemal božji odposlanec sv. Jernej.

(Prosto po Oznanilih župnijskega urada Kočevje)

Marija Pečavar

V torek, 12. oktobra, smo se poslovlili od ene najstarejših krajanj krajevne skupnosti Semič, Marije Pečavar iz Stranske vasi pri Semiču. Umrla je v 92. letu življenja.

Težko in trnovno je bilo njeno življenje. Koliko noči je bilo potrebno bedeti nad zibelko, ko so se prebujali otroci! V tistih časih ni bila medicina tako razvita kot danes, ni bilo organizirane pomoči za otroke niti razkošja, pa je vendar vzgojila devet sinov v zdrave državljane, jih pošiljala v šole, oskrbela za najnujnejšim ter jim pomagala do poklicev. Bridko je prenašala slovese, ko so odhajali od doma, veselila pa se vsakega snidenja ob obiskih.

Delo na kmetiji, skrb za družino in gospodinjstvo ter nevšečnosti vojne so pustili posledice na njenem zdravju.

V jeseni življenja so jo zapustile telesne moči, postala je nepokretna, duševno pa čila in sveža. Sinovi z družinami so ji lajšali težave in se ji skušali oddolžiti, vendar je bila potrebna tudi pomoč zdravstva ter zadnja leta tudi domska oskrba.

Sorodniki, znanci, sosedje in prijatelji so se dostojno poslovili od nje v lepem oktobrskem dnevu na semiškem pokopališču.

NEŽKA BEZEK

S cepivom proti prihajajoči gripi

To akutno virusno obolenje je nevarno zlasti zaradi naglega širjenja - Možen tudi smrtni izid - Najbolj so ogroženi starejši bolniki s kroničnimi boleznimi - Cepivo je na voljo, stane pa 500 tolarjev

Gripa se pojavlja v obliki pandemij, epidemij in v sporadični obliki. V preteklih 90 letih se je v pandemični obliki pojavljala leta 1889, znana kot pariška gripa, leta 1918 najbolj znana španska gripa, leta 1957 azijska gripa ter leta 1968 hongkoška. Do sedaj je največje število ljudi - okoli 200 milijonov - zbolelo v španski gripi, ko je zaradi gripe umrlo celo 20 milijonov ljudi.

Epidemije influence A se pojavljajo vsake 2 do 3 leta, epidemije influence B pa na 4 do 6 let. V Sloveniji se gripa ponavadi začne proti koncu novembra, na Dolenjskem zbolijo največ ljudi v januarju in februarju. Med prvimi običajno zbolijo otroci in starejše osebe. Kasneje se poveča število zbolelih za pljučnico zlasti med srčnimi in pljučnimi kroničnimi bolniki. Praviloma kasneje zbolijo tudi drugi, dovzetni za bolezen. Razširjenost epidemije je odvisna od števila neimunih prebivalcev na območju, ki ga zajame. Običajno število zbolelih prične v februarju upadati in epidemija v marcu izven. V zadnjih 10 letih je zbolelo v Sloveniji povprečno 55.000 ljudi na leto in med 4.000 in 7.000 ljudi na Dolenjskem.

Povzročitelji gripe se prenašajo s kužnimi kapljicami, ki jih po zraku, zlasti v zaprtih prostorih, razširjajo ljudje s kihanjem, kašljanjem in glasnim govorjenjem. Okužba je možna tudi z neposrednim in posrednim stikom, saj virusi preživijo več ur v posušeni sluzi.

Značilno za gripo je, da se nenadoma pojavijo visoka temperatura, bolečine v mišicah in kosteh, dražič občutek v žrelu in suh kašelj. Bolezen se začne po eno- do tri-

dnevni inkubaciji. Za razliko od drugih prehladnih bolezni lahko utrujenost pri gripi traja nekaj dni. Z izjemo kašlja, ki je lahko intenziven in traja tudi več tednov, ostali klinični znaki v 2 do 7 dneh minejo. Pogosti so resni zapleti zaradi primarne ali sekundarne pljučnice, ki nastanejo po virusni ali bakterijski okužbi. Starejši ljudje in kronični bolniki so v večji nevarnosti ravno zaradi zapletov.

Ker število starejših oseb pri nas narašča in ker gripa lahko usodno poslabša zdravstveno stanje kroničnih bolnikov, lahko pričakujemo v času epidemije večje število zapletov in umrljih za gripo, razen če ne bomo posegli z učinkovitimi preventivnimi ukrepi.

Tudi zdravlila amantadin in rimantadin uporabljamo za preprečevanje gripe, zlasti v primeru, ko zaradi alergije na jajca, osebe ne smemo cepiti.

Da je cepljenje učinkovito, mora biti načrtovano in množično. Da zagotovimo kolektivno imunost in s tem preprečimo širjenje povzročiteljev in epidemije večjih razsežnosti, ga moramo izvesti v dovolj velikem obsegu. S cepljenjem lahko zavarujemo posameznike, pri katerih so možni zapleti lahko težji. Cepljeni so lahko vsi, ki se želijo zavarovati pred boleznijo in zmanjšati možnost za prenos okužbe svojim bližnjim, zlasti če so to osebe, za katere bi bolezen predstavljala veliko tveganje za zdravje.

Cepimo tudi tiste kategorije prebivalcev, od katerih je odvisno odvijanje normalnih pogojev za življenje v državi. To so zaposleni v prometu, obrambi, policiji, proti-

požarni službi, obmejnih organih, zdravstvu, vzgoji in izobraževanju, pri okencih (banke, pošte itd.) in drugi, kjer bi s cepljenjem preprečili odsotnost z dela zaradi bolezni.

Cepljenje moramo opraviti pred pričetkom sezone, značilne za kroženje virusov. Večina cepljenih razvije visok nivo protiteles, kar omogoča varovanje pred okužbo z virusi; za katere pričakujemo, da bodo v prihajajoči sezoni krožili. Starejše osebe in nekateri bolniki s kroničnimi boleznimi težje razvijejo ustrezno raven protiteles. Toda tudi te s cepljenjem zavarujemo vsaj pred zapleti, če že ne pred okužbo. Tako v domovih za stare lahko zmanjšamo zaplete na polovico in število umrljih za 80%.

Komu torej predvsem priporočamo cepljenje proti gripi? Osebam, starejšim od 60 let; osebam, ki bivajo v domovih za nego in drugih domovih; osebam, ki imajo kronične bolezni pljuč, kardiovaskularne bolezni, presnovne bolezni, bronhialno astmo, ledvične bolezni, živčnomišične bolezni; osebam, ki čakajo na diagnostične preiskave ali zdravljenje v bolnišnici; otrokom, ki se dolgotrajno zdravijo s salicilati.

Z ozirom na možnost okužbe in zato, ker predstavljajo vir okužbe, priporočamo cepljenje: zdravstvenemu osebju; zaposlenim v negovalnih zavodih; osebam, ki opravljajo nego na domu; družinskim članom oseb, ki so rizične glede gripe.

Cepimo tudi določene skupine prebivalcev, kot so: nosečnice, ki imajo zdravstvene težave, ki bi jih gripa še povečala; osebe, okužene s HIV (virusom aidsa), ki so v ve-

liki nevarnosti zaradi zapletov pri gripi; potniki, ki potujejo v kraje, kjer je pričakovati kroženje virusov gripe.

Cepljenje priporočamo tudi za vse druge odrasle in otroke. Ne cepimo pa oseb, pri katerih je znana preobčutljivost za jajca ali sestavine cepiva. Cepljenje odložimo, če oseba prebolela akutno vročinsko bolezen. Ob manjših okužbah brez temperature ali pri alergijskih nahodih lahko cepimo proti gripi.

Če se po cepljenju pojavi respiratorna bolezen (prehlad, nahod itd.), gre za sočasen pojav, ki ni posledica cepljenja proti gripi. Najpogostejši stranski učinek ceplje-

• **Cepivo za prihajajočo sezono je že na razpolago. Cepljenje stane 500 tolarjev, cena je enotna za vso državo. Cepljenje izvajajo zdravstveni domovi in Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto (na Dolenjskem).**

nja je bolečina na mestu vboda, ki lahko traja do dva dni. Nekaj ur po cepljenju sta možni tudi kratkotrajna povišana temperatura in slabo počutje, kar traja običajno eden do dva dni. Vsi našteti stranski učinki se pojavijo pri manjšemu delu cepljenih in nikakor ne prevladajo koristi cepljenja.

Kljub temu da pri nas cepljenje poteka vrsto let, še nikoli ni bilo cepljenih toliko ljudi, da bi preprečili kroženje virusov in s tem zavarovali tiste, ki zaradi različnih vzrokov ne morejo biti cepljeni oz. najbolj ogrožene. Zato menimo, da priložnosti za cepljenje ne bi smeli zamuditi.

Dr. DUŠAN HARLANDER

**SLOVENSKI KRŠČANSKI DEMOKRATI
OO-SKD NOVO MESTO**

VABIMO

vas na pogovor s poslancem SKD v državnem zboru g. **IZIDOR-JEM REJCEM**, ki bo v

ponedeljek, 25. oktobra ob 18. uri

v vijolični dvorani SOB Novo mesto, Novi trg 6.

Tema pogovora:

lastninsko preoblikovanje podjetij
uporaba lastninskih certifikatov

VABLJENI!

Še eno ameriško pismo

CLEVELAND - Iz ameriške Ljubljane, Clevelanda, je te dni prispelo pismo z datumom 26. julij 1993. Dolenjski rojak Emil Milan Cerne v njem med drugim piše: **PRIJETNO SEM BIL PŘESENČEN**, ko mi je France Dejak 23. julija prinesel srčkano darilo iz domovine v podobi "Ribničana Urbana". Sva z Lojzko takoj zapela tisto "Sem Ribčan Urban, po cejem svejt sem znan..." **S FRANCETOM DEJAKOM** ste se novinarji Dolenjskega lista le dobili, čeprav je bil v svojem rojstnem kraju bolj malo in se je bolj potikal po Ljubljani in Dolenjski. On ni bil v jami Pod Krenom, saj pravi, da so bili v tej jami Hrvati in drugi civilizisti. **TUKAJ SE NEKAJ SUŠLJA**, da so v Mariboru zaplenili kar cel tovornjak najmodernejšega avtomatskega orožja, ki je bilo baje namenjeno na Hrvaško. Hrvati kar nekam ošabno gledajo na Slove-

nijo in Slovence. Podtajno se govori, da nekaj pripravljajo (isto se govori tudi na televiziji), da hočejo Hrvati del našega morja in ne vem še kaj. **V ŽDA IMAMO** letos veliko težav s poplavami, v Kaliforniji pa suša in požari. Velika država in se zato tudi veliko dogaja. **FRANCE DEJAK** mi je povedal, da je imel s potovanjem iz Slovenije v Ameriko velike težave in neprijetnosti, pa ne od USA in Nemčije, ampak od Slovencev Adrie Airwaysa. Sklenil je, da nikdar več z našimi niti na sonce se greti. Velika nadutost, ošabnost in zafrkancija. Se tako povečuje turizem v Sloveniji? **PRILAGAM 20 USA** dolarjev, ker Ribčan verjetno ni bil zastonj. Lepo vse skupaj pozdravljam! **EMIL MILAN ČERNE** iz Clevelanda

Z glasbo nasititi lačne

Copa Cobana in Mrtvi pesniki na dobrodelnem koncertu

NOVO MESTO - V petek zvečer je bila telovadnica OŠ Center skoraj nabit polna, kar je presenetilo tudi organizatorja dobrodelnega koncerta, kapiteljsko župnijsko Karitas. Ta se je zaradi vse večjih potreb po hrani in vse manjšega dotoka tovrstne pomoči odločila pripraviti dobrodelni koncert in imela pri nastopajočih precej sreče: brezplačno sta ji namreč priskočili na pomoč ta čas najpopularnejši novomeški glasbeni skupini, **Copa Cobana** in **Društvo mrtvih pesnikov**, kar je bilo dovolj za uspeh. Seveda bi uspeha ne bilo brez uradnega sponzorja Krke Kozmetike, Studia D, ki je poskrbel za ozvočenje, ter osnovne šole Center, ki je odstopila prostore, omeniti pa moramo še študentski servis z ulice talcev, ki je oskrbel plakatiranje. Kapiteljska župnijska karitas je bila ustanovljena pred tremi leti, v tem času pa je šlo skozi jo v najrazličnejših oblikah prek 150 ton

pomoči, za zbiranje in razpečevanje katere skrbi 25 prostovoljk. V času vojne na Hrvaškem se je delo močno razmahnilo, prav tako ob prihodu beguncev iz Bosne. V zadnjem času pa je pomoč iz tujine precej presahnila. Zato se je Karitas odločila tudi drugače priti do hrane, ki je ne razdeljuje le beguncem, ampak vsem pomoči potrebnim, ki so si pri Centru za socialno pomoč in pri Rdečem križu pridobili ustrezno priporočilo. Pripomni velja, da omenjene tri organizacije svoje delo dobro usklajujejo, za kar skrbi tajnica občinske Karitas Estera Dvornik. Koliko moke, sladkorja, soli, olja, riža, makaronov in pralnega praška bo moč nabaviti za 36.400, kolikor so na petkovem koncertu zbrali za naročnino, še nimamo podatkov, a v Karitas pravijo, da je bil to šele prvi koncert in da bodo še poskusili.

T. J.

GLASBA KOT POMOČ - Društvo mrtvih pesnikov (na sliki) in Copa Cobana sta skupini, ki v Novem mestu tudi dobrodelnemu koncertu zagotovita uspeh. (Foto: T. Jakše)

SPOMNILI SO SE BORCEV - Odbor za proslavljanje I. kongresa SPZZ v Dobriču je v torek dopoldan pripravil srečanje in obdaritev 43 članov Zveze borcev v Domu starejših občanov v Šmihelu. Na predlog krajevnih organizacij ZB bodo v kratkem na domovih in bolnišnicah obiskali še vse preostale borce in jim izročili darila, ki so jih kupili s prostovoljnimi prispevki članov te organizacije. Ob tej priložnosti bodo borci dobili tudi spominske prtičke s posvetilom ob 50-letnici SPZZ na Dobriču, ki so jih izvezle oskrbovanke doma **Ida Žitnik, Marija Franko** in **Minka Čegovnik**. (Foto: J. Pavlin)

KAKŠNA MUCA! - Minulo nedeljo je Felinološko društvo Ljubljana v prostorih grnske osnovne šole v Novem mestu pripravilo razstavo pasemskih mačk, ki si jo je ogledalo lepo število obiskovalcev. Na razstavi je sodelovalo 56 lastnikov mačk iz vse Slovenije, na ogled pa so postavili več kot 60 mačjih lepotev. Najlepsi med najlepšimi je bil po oceni obiskovalcev perzijanec **Tequila del plumago Roberta Matiča** iz Kopra, od dolenjskih mačkonov pa si je 3. nagrado prislužil maček **Harry Nine Rostočilove** iz Novega mesta. Novomeščan **Franc Božič** je prejel posebno priznanje za vzorno organizacijo razstave. Na sliki: muce so pritegnile pozornost tudi najmlajših obiskovalcev, ki so se čudili, kje imajo dolgo dlake kepice smrček in kje repek. (Foto: M. Marketj)

SREČANJE PO 41 LETIH - Jeseni pred 41 leti je na ljubljanski železniški postaji, od koder so takrat slovenski fantje odhajali služiti vojaški rok po vsej Jugoslaviji, ostalo 14 mladih fantov, 10 Dolenjcev, 2 Štajerca in 2 Primorca. Sele tam so zvedeli, da bodo svoj vojaški rok služili na Vrhniki. Tam pa se niso smeli zbirati, kajti v JLA je bilo grupiranje prepovedano. Po dveh letih, kolikor so služili, so se razšli. Nekateri so obdržali stike, vsi se pa niso dobili skupaj do prejšnje sobote. **Janez Košak**, ki kot upokojenec živi v Šmarjeških Toplicah, je našel vse in organiziral srečanje v Novem mestu. "Vsi smo še živi, vsi upokojeni, zaradi bolezni le eden ni mogel priti," je povedal Košak. Po 41 letih se niso vsi med sabo niti več poznali. Na srečanju v Bučarjevi gostilni v Šmihelu, kjer je nastal tudi posnetek te "desetine", so si imeli po toliko letih veliko povedati. (Foto: A. B.)

Bodo šolarji imeli vodo?

Osnovna šola na Blanci je pol leta brez vode - Rešitev vidijo v izgradnji rezervoarja

BLANCA - Osnovna šola na Blanci ima težave z oskrbo z vodo, že odkar so jo leta 1976 odprli. Tega leta so s sredstvi izobraževalne skupnosti za novo šolo zgradili tudi deset kilometrov dolg vodovod z Brunka, ki pa že od vsega začetka ob sušnih obdobjih ni dajal zadosti vode, saj nanj ni bila priključena le nova šola. Najtežje je med poletnimi počitnicami, ko vodo potrebujejo za nujna vzdrževalna dela, in septembra ter oktobra, ko veliko vode porabijo sezonski obiralci sadja, nastanjeni v stari šoli, ki je prav tako priključena na vodovod z Brunka. Ob začetku letošnjega šolskega leta so brunski vodovod prek noči zapirali, a so imeli na šoli vodo kljub temu le prvo uro pouka, od začetka junija pa do zadnjega večjega deževja v začetku oktobra pa sploh ne. Stanje se je nekoliko popravilo šele, ko so odkrili in popravili večjo poškodbo na cevovodu, vendar je voda ob vsakem deževju zaradi onesaženosti neuporabna. Dodatne skrbi povzročata vodstvu šole dejstvo, da v sušnih mesecih nimajo niti požarne vode, čeprav je šola montažna. Osnovna šola na Blanci je popolna

osemletka. Ima osem razredov in en oddelek predšolske vzgoje. Število rojstev na njenem področju kaže, da bodo imeli tudi v prihodnjih letih okoli 200 učencev, zato je težave z oskrbo z vodo nujno rešiti. Po besedah ravnateljice šole **Ane Mešiček** vidijo rešitev v sodelovanju z vaščani. Šest gospodinjstev v bližini šole, ki so poleti tudi brez vode, je 200 m od nje izvrtalo vrtino, iz katere bi lahko presežek vode odstopili šoli, ki bo nekoliko višje zgradila rezervoar. Tako bi imeli domačini večji pritisk v svojem vodovodu, šola pa stalno rezervoar in požarno vodo, saj v primeru, če bi na šoli zagorelo, vodovod z Brunka tudi v najbolj ugodnem času ne bi dal dovolj vode za gašenje. Nekaj denarja za rezervoar bo prispevala šola sama, del krajevna skupnost, pomagati pa bo morala tudi svetniška občina z intervencijskimi sredstvi.

I. V.

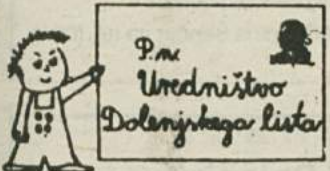

KMALU SPET DOMOV - Za vojske 5. generacije slovenske vojske, ki se usposablja v vojašnici v Bršlinju, se iztekajo zadnji dnevi rednega služenja, saj bodo konec tega tedna že vsi doma pri svojih družinah. V soboto zjutraj so morali kar zgodaj iz toplih postelj, kajti alarmni zvonec jih je prebudil že ob petih. Pripravili so potrebno opremo, jo naložili na kamione, sami pa se vkrkali na vlak in se odpeljali do Uršnih sel. Ob deveti uri smo jih, ko so imeli za sabo že dobrih šest kilometrov hoje, srečali blizu cilja na gozdni cesti proti Radohi. Tu jih je čakala nekajdnevna vaja na prostem z nalogo ubraniti gorski prelaz pred prodorom sovražnika, ob tem pa seveda še kopicca drugih opravil, povezanih z nekajdnevnim taborjenjem v naravi. Pešačenje od železniške postaje do Radohi je bilo zanje seveda mačji kašelj, zlasti še, ker je z njimi hodil tudi poveljnik vojašnice podpolkovnik **Mitja Teropšič**. "Vaja bo koristna tudi za poveljučje osebe, sta povedala poročnik 1. stopnje **Marjan Santelj** in stoptnik **Josip Bostič**, ki jima je bila zaupana naloga vodenja operacije," vsi skupaj pa so se strinjali, da je peta generacija fizično in psihično izredno dobro pripravljena, zato ni skrbi, da ne bi bili fantje kos nalogam, med drugim tudi tridesetkilometrskemu maršu, ki jih je čakal na koncu. (Foto: T. Jakše)

ORJAŠKO KORENJE - Kmečka gospodinja **Marija Gorše** iz Kvasice pri Dragatušu se lahko pohvali, da je imela letos zelo dobro letino rdečega korenčka. Na 25 kv. metrih ga je posejela dva zavitka, zraslo pa ga je kar 180 kg. Poleg tega, da je zelo okusen, je bil tudi izredno težak. Najtežji je tehtal 97 dag, medtem ko so imeli številni 50 do 70 dag, tako da je imela precej težav, da jih je spravila iz zemlje. Pridelek je v glavnem razdala, zase ga je pustila le toliko, kolikor ga potrebuje v gospodinjstvu. (Foto: M.B.-J.)

MLADI DOPIŠNIK

baterije. Nekateri smo imeli svetilke tudi na čeladi. Videli smo tudi dva nepotirja, ki sta visela na kapnikih. Ko smo si ogledali jamo, smo se zamenjali. Na gradu Snežnik je bilo bolj zanimivo kot v jami, ker smo videli veliko nagačenih živali in čudovito grajsko stanovanje. Na avtobusu smo imeli dobro glasbo.

ANDREJA URBANČIČ
OŠ Dol. Toplice

TRGATEV

Na naši šoli imamo poleg naravoslovnih in športnih dnevoev tudi delovne akcije. Čistimo okolico, zbiramo star papir, letos pa smo imeli tudi trgatve. Dobili smo ponudbo iz Slovina. Ponudbo smo sprejeli. Trgali smo dva dni. Zjutraj smo se zbrali v Curnovcu. Nekateri smo se pripeljali s kolesi, nekatere so pripeljali starši. S sabo smo morali imeti vedro in škarje. Razdelili smo se po razredih. Nekateri smo imeli za brentarja delavce Slovina, tudi brentarji pa so bilinekateri učenci. Delali smo osem ur. Tam smo dobili tudi malico. Za nekater je bilo malce naporno, vendar ni bilo tako hudo.

JANO BARKOVIČ
6. r., OŠ Globoko

**ARBORETUM
VOLČJI POTOK**

V letošnjem šolskem letu smo se že prav na začetku odločili za ekskurzijo v prvi cvetlični vrt, arboretum Volčji Potok. Dobili smo vstopnice in odšli po poti v notranjost. Vse skupaj je bilo še bolj zanimivo, kajti ravno tedaj je bila vsakoletna razstava rož Evrocvet '93. Pod šotori in ob poti so razstavljale svoje prelepe izdelke cvetličarne iz vse Slovenije. Presenečeni smo bili nad našimi vrtnarji. Ustavili smo se tudi v novozgrajeni umetnostni galeriji in si ogledali razstavo kipov iz zlitine aluminija.

BENO MARUŠIČ
6. r., OŠ Boštanj

**DELALI SMO
KOLESARSKI IZPIT**

Učenci 4. r. osnovne šole Mali Slatnik smo v ponedeljek 11. oktobra, opravljali kolesarski izpit. Prevozili smo zahtevne prometne poti v bližnji okolici. Na obeh sta nas imeli učiteljici in dva policista. Ko nam je naša učiteljica predstavila pot, sem vsa trepetala. Med vožnjo me je skrbelo, da ne bom česa pozabila. Po končani vožnji sem se odahnila, saj sem bila uspešna. Za uspešno opravljen izpit se zahvaljujem policistom in učiteljicam, ker so poskrbeli za našo varnost.

JASMINA BAJEC
4. r., OŠ Mali Slatnik

**ZELENJAVA JE
ZDRAVA**

Spomladi na vrtu posejemo razno zelenjavo. Med letom mama večkrat okoplje sadike, da lahko lepo rastejo. Tudi jaz ji pomagam. Na gredah raste solata, grah, petersilj, rdeča pesa, kumare, zelje in drugo. Zelenjava je zelo zdrava, zato je moramo veliko pojesti.

UROŠ LINDIČ
1. r., OŠ Krmelj

**IZLET V KRŽNO
JAMO IN NA GRAD
SNEŽNIK**

Konec septembra smo imeli štiri razredi naravoslovnih dan. Šli smo v Kržno jamo in na grad Snežnik. Imeli smo se zelo lepo. V jami je bilo zelo temno, zato smo morali s sabo imeti

DOLENJSKI LIST

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 21. X.

SLOVENIJA 1
10.45 - 0.30 TELETEKST
11.00 VIDEO STRANI
11.10 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
12.00 TEDENSKI IZBOR
12.00 22. SREČANJE LJUBLJANSKIH ZBOROV
12.30 ANALITIČNA MEHANIKA, 37/52
13.00 POROČILA
13.05 PO DOMAČE, ponovitev
15.50 OČI KRITIKE, ponovitev
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ZAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 ČETRTEKOVE POSEBNOSTI
21.35 TEDNIK
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
POSLOVNA BORZA
23.00 SOVA
23.00 HIŠA NAPRODAJ, amer. naniz., 2/21
23.30 SEVERNA OBZORJA, amer. naniz., 8/29

SLOVENIJA 2

15.15 - 23.40 Teletekst
15.30 Video strani - 16.00 Tedenski izbor: Vas ob meji; 17.30 Sova (ponovitev); Hal Roach predstavlja (amer. burleska); 17.55 Severna obzorja (amer. naniz., 7/29) - 18.45 Ze veste? - 19.15 TV nocj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Elitne bojne enote (amer. dok. serija, 2/8) - 21.00 Dokumentarec meseca: G. A. Kos - 21.35 Umetniški večer: Velika obdobja evropske umetnosti (nemška dok. nadalj., 1/10); 22.35 Ves svet je oder (angl. dok. nadalj., 10/13)

KANAL A

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 CMT - 10.40 A shop - 10.55 Pet minut za Film art fest - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 18. dela) - 11.45 A shop - 12.00 Pred poroto (29. del) - 12.25 Video strani - 16.45 A shop - 17.00 Med dvema ognjema (ponovitev) - 18.00 Luč svetlobe (19. del) - 18.45 Elizije: Nedoumljivi Tao (ponovitev) - 19.15 A shop - 19.30 CMT - 20.00 Risanke - 20.10 Poročila - 20.30 Luč v temi (amer. film) - 22.05 V mestih: Karlovy Vary (dok. oddaja) - 22.40 Poročila - 23.00 Pred poroto (ponovitev 29. dela) - 23.25 A shop - 23.40 CMT

PETEK, 22. X.

SLOVENIJA 1

9.15 - 1.05 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.40 TEDENSKI IZBOR
9.40 PRIČA, norveška nadalj., 4/4
10.10 DERSU UZALA, japonsko-ruski film
12.25 ZE VESTE?
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 POSLOVNA BORZA
13.15 DOKUMENTAREC MESECA
13.50 UMETNIŠKI VEČER
14.50 VES SVET JE ODER, 10/13
16.10 OSMI DAN, ponovitev
17.00 DNEVNIK 1
17.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 FORUM
20.30 ZADETEK V POLNO, amer. film
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.00 SOVA
23.20 SEVERNA OBZORJA, amer. naniz., 9/29
23.20 CIKLUS FILMOV B. HLADNIKA: PEŠČENI GRAD, slovenski film

SLOVENIJA 2

15.45 - 23.30 Teletekst
16.00 Video strani - 16.30 Tedenski izbor: Četrte kove posebnosti; 17.30 Sova (ponovitev); Hiša naprodaj (amer. naniz., 2/21); 18.00 Severna obzorja (amer. naniz., 8/29) - 18.45 Znanje za znanje - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Koper: slavnostni koncert ob 350-letnici rojstva skladatelja Antona Tarsija - 21.40 Borštnikovo srečanje (kronika) - 22.00 Homo turisticus - 23.00 Damir Zlatar Frey: Prihajajo (TV priredba predstave Koreodrame Ljubljana) - 0.00 Košarkarski turnir Mc Donalds (posnetek iz Muenchna)

KANAL A

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 CMT - 10.40 A shop - 10.55 Pet minut za Film art fest - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 19. dela) - 11.45 A shop - 12.00 Pred poroto (30. del) - 12.25 Video strani - 16.20 A shop - 16.35 Luč v temi (ponovitev filma) - 18.00 Luč svetlobe (20. del) - 18.45 Gašenje (dok. film) - 19.15 A shop - 19.30 CMT - 20.10 Poročila - 20.30 Teden na borzi - 20.40 Prevara (amer. film) - 22.20 Poročila - 22.40 Pred poroto (ponovitev 30. dela) - 23.05 A shop - 23.15 Za vedno tvoja (amer. film) - 00.40 Erotična uspankava - 01.10 Razdevičen 4. julija (erotični film)

SOBOTA, 23. X.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.00 TELETEKST
7.30 VIDEO STRANI

8.05 TEDENSKI IZBOR:
8.05 RADOVEDNI TAČEK
8.20 LONČEK, KUHAJ!
8.30 OTROCI ŠIRNEGA SVETA, amer. dok. naniz., 17/26
8.55 KLUB KLOBUK
9.45 TOK TOK
10.35 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.25 JATA ZMAJEV, amer. film
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 TEDNIK
13.45 HOMO TURISTICUS
15.00 TEDENSKI IZBOR
BORŠTNIKOVO SREČANJE
15.20 ZADETEK V POLNO, ponovitev amer. filma
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO AFRIKI Z OTROKOM IN KAMERO, nemška dok. serija, 1/4
18.00 RPL
18.45 TV MERNIK
19.00 RISANKA
19.10 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 UTRIP
20.30 ONA + ON
21.30 DOMAČE OBRITI NA SLOVENSKEM: APNARJI IN OGLARJI
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA

SLOVENIJA 2

12.45 - 0.40 Teletekst
13.00 Video strani - 13.30 Človek in glasba - 14.25 Sova (ponovitev); Severna obzorja (amer. naniz., 9/29); 15.20 Romance: Iz senze (angl. film) - 17.00 Športna sobota: košarkarski turnir Mc Donalds - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Ljubzen boli (angl. nadalj., 10/10) - 20.55 Veliki zločini in procesi 20. stol. (dok. serija, 4/13) - 21.25 Poglej in zadeni - 22.30 Sobotna noč

KANAL A

9.00 Country Music Television Europe (CMT) - 9.45 A shop - 10.00 Kino, kino (ponovitev oddaje o filmu) - 10.30 Pet minut za Film art fest - 10.35 Prevara (ponovitev filma) - 12.10 Teden na borzi (ponovitev) - 12.20 A shop - 18.00 Naj natakara (reportaža) - 18.40 Dan po jutrišnjem (3. del amer. serije) - 19.10 Devlinova zveza (ponovitev 6. dela) - 20.00 Risanke - 20.10 Modna delzela (oddaja o modi) - 20.45 Devlinova zveza (7. del) - 21.35 Pet minut za Film art fest - 21.40 Padli idol (angl. krimin.) - 23.15 Poročila v angleščini - 23.40 CMT

NEDELJA, 24. X.

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.20 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.15 OTROŠKI PROGRAM
9.15 ŽIV ZAV, ponovitev
10.05 GENERALKA, igrani film 6/6
10.30 SEZAMOVA ULICA, amer. naniz., 6/13
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 IZ LETNEGA NASTOPA UČENCEV BALETNE SOLE V LJUBLJANI
12.25
12.35 DIVJI SVET ŽIVALI, ponovitev (23/25)
13.00 POROČILA
13.40 V DIMU SMO DNKA: DO ZADNJEGA MOŽA, amer. film
15.10 ELITNE BOJNE ENOTE, ponovitev amer. dok. serije, 1/8
16.05 EDVARD VII., angl. nadalj., 4/13
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
19.00 RISANKA
19.15 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ZRCALO TEDNA
20.30 JESENSKI 3 X 3
21.40 PREŽIVETJE V AVSTRALSKI DIVJINI, avstral. dok. serija, 14/15
22.15 DNEVNIK 3, VREME
22.35 SOVA

SLOVENIJA 2

0.45 - 0.25 Teletekst
Opomba: 0.4 F-1, posnetek ob 16.15
12.00 Video strani - 12.20 Tedenski izbor: Poglej in zadeni; 13.25 Hlapčič (avstral. nadalj., 2/4); 14.15 Ona + on - 15.15 Sportna nedelja - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Slovenski magazin - 20.40 Krik svobode (amer. film) - 23.10 Borštnikovo srečanje (kronika) - 23.30 Sportni pregled

KANAL A

8.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 8.15 Ris (risanke in spoti) - 9.05 I. del risanege filma za otroke - 9.30 Male živali - 9.50 Pet minut za Film art fest - 9.55 Padli idol (ponovitev filma) - 11.30 Dance session (ponovitev) - 12.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 12.15 Helena - 13.00 Video strani - 18.00 Srebrni jubilej New Swing Quarteta - 19.05 Tropska vročica II (4. del amer. nadalj.) - 20.00 Risanke - 20.10 Mariboro music show - 20.40 Kino, kino (oddaja o filmu) - 21.10 Tropska vročica II (7. del amer. nadalj.) - 22.10 Ljubzenska zgodba (amer. film) - 23.40 CMT

PONEDELJEK, 25. X.

SLOVENIJA 1

10.45 - 0.05 TELETEKST
11.00 VIDEO STRANI
11.15 TEDENSKI IZBOR
11.15 VRNITEV ANTILOPE, angl. nadalj., 3/13
11.45 ZNANJE ZA ZNANJE - UČITE SE Z NAMI
12.15 PO AFRIKI Z OTROKOM IN KAMERO, nemška dok. serija, 1/4

13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 SLOVENSKI MAGAZIN
13.35 ŠPORTNI PREGLED
14.20 VIDEO STRANI
16.05 BORŠTNIKOVO SREČANJE, kronika
16.25 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ABC - ITD., TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 GOSPODARSKA ODDAJA: 10000 OB-RATOV
20.55 OMIZJE
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA

SLOVENIJA 2

14.15 - 1.00 Teletekst
15.00 Video strani - 15.20 Tedenski izbor: Forum, TV mernik, Utrip, Zrcalo tedna; 16.20 Obzorja duha - 16.50 Sova (ponovitev); Ljubzen dan, ljubzen ne (22. epizoda); 17.15 Mojster in Margareta (poljska nadalj., 3/8); 18.05 Severna obzorja (amer. naniz., 10/29) - 18.50 TV avtomagazin - 19.20 TV nocj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Sedma steza - 20.25 Mož z dvojnimi obrazom (franc. drama) - 21.55 Zelena ura - 22.30 Studio City - 23.30 Diamanda Galas

KANAL A

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angl.) - 10.00 CMT - 10.40 A shop - 10.55 Pet minut za Film art fest - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 20. dela) - 11.45 A shop - 12.00 Pred poroto (31. del) - 12.25 Helena (ponovitev) - 16.10 A shop - 16.25 Ljubzenska zgodba (ponovitev filma) - 18.00 Luč svetlobe (21. del amer. nadalj.) - 18.45 Po sledih heroja avtomobilskih dirk (dok. film) - 19.15 A shop - 19.30 CMT - 20.10 Poročila - 20.30 Frkija (amer. komedija) - 22.05 Ameriških deset (glasbena oddaja) - 22.35 Pet minut za Film art fest - 22.40 Poročila - 23.00 Pred poroto (ponovitev 31. dela) - 23.25 A shop - 23.40 CMT

TOREK, 26. X.

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.15 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.15 TEDENSKI IZBOR
9.15 PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET
9.25 SEZAMOVA ULICA, 6/13
10.25 TV AVTOMAGAZIN
10.55 ZELENA URA
11.30 MOŽ Z DVOJNIM OBRAZOM, franc. drama
13.00 POROČILA
14.10 TEDENSKI IZBOR
14.10 SOBOTNA NOČ
16.10 SEDMA STEZA
16.30 PORABSKI UTRINKI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
LONČEK, KUHAJ!
HOV, angl. naniz., 1/8
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 ABC - ITD., TV igrice
19.10 RISANKA

Labod smelo proti sedemdesetim

Kolekcija za pomlad in poletje ter novoletni program predstavljena novinarjem in trgovcem

NOVO MESTO - Letos se je Labod nemškemu in avstrijskemu tržišču predstavil s srjajami lastne blagovne znamke Peter Bensen in Crocket. Prvo naročilo 3.200 srjaj je spodbudno in za podjetje s šestimi tovarnami in 2.000 zaposlenimi garancija, da so na pravi poti. Izvozu je namenjenih 80 odst. zmogljivosti, domačemu trgu preostalih 20 odst. celotnih proizvodnih kapacitet. Domačim kupcem je na voljo ženski program blagovne znamke Ella Vivaldi in srjajni program Amadeus, prestige, Tip-top, Swan look in Walter Wolf ter vse več izdelkov dopolnilne ponudbe osnovnimi kolekcijama.

Čeprav se Labod tako kot vsa druga podjetja v tekstilni panogi srečuje s težavami, se število za-

ŽENSKA SPET ŽENSKA - Manekenke Reklam studia Marka Klinca znajo nositi Labodove modele tako, da vsak po svoje izžareva ženskost in eleganco. (Foto: Majda Luzar)

Šport iz Kočevja in Ribnice

Rokometnašica Kočevja je le malo manjkalo, da bi osvojile točko proti Belinki Olimpiji, ekipi državnih prvačin. 20 sekund pred koncem srečanja so pri izidu 21:20 za Ljubljancinke Kočevke zastreljale sedemmetrovko, kar so domačinke izkoristile in postavile končni izid 22:20. Tako kot v obeh tekmah evropskega pokala so klone in zadnjih minutah srečanja, saj so v Ljubljani vodile skoraj celo srečanje. Po dveh krojih so Kočevke na drugem mestu lestvice prve rokometne lige.

Rokometnašice KVM Ribnica so gostovali v Velenju in zasluženo izgubili z 31:23. Tekmo sta zelo slabo sodila ljubljanska sodnika, ki sta izključna krivca, da se je srečanje sprevrlo v grobo medsebojno obračunavanje med igralci obeh moštvev.

Odbojkarice LJK Tilic so s 3:0 izgubile srečanje na domačem igrišču z Gornjim Gradom. K boljši igri - najslabše, so bile pri sprejemu servisa - niso pomagale niti številne menjave z mlajšimi igralkami.

V tekmah 2. kegljaške lige so kegljači Kočevja premagali Adrijo iz Pirana s 7:1, Kočevke pa so slavile zmago nad

Protetom s 6:2.

V ponedeljek zvečer so se na izredni skupščini zbrali člani rokometnega kluba KVM Ribnica. Zaradi razmer v klubu in težav v podjetju KVM je odstopil predsednik društva in direktor podjetja - sponzorja, Bojan Kos. Rokometni klub bo po novem nosil ime RK Ribnica.

AKTIV BREŽIŠKIH TELOVADCEV

CERKLJE OB KRKI - Na rednem strokovnem srečanju učiteljev športne vzgoje občine Brežice v Cerkljah ob Krki je prof. Jože Senica predstavil novosti pri sojenju moške gimnastike v tekočem olimpijskem ciklusu. O sojenju v ženski gimnastiki je govorila prof. Zdenka Senica.

BRUSNICE OPEN

BRUSNICE - Pod pokroviteljstvom zasebnega brusniškega podjetja za ekonomsko - finančni inženiring Dinamic so na teniških igriščih v Brusnicah pripravili že tradicionalni jesenski turnir Brusnice open. Med posamezniki je zmagal znani novomeški podjetnik Aleš Wachter nad Dušanom Illovicem in direktorjem Dinamica Sandjem Kranjcem. V igri dvojic sta v finalnem obračunu Kralj in Vesel premagala Kranjca in Narata.

"TRIMO" Trebnje, p.o., podjetje z dolgoletno tradicijo na področju razvoja, izdelave in montaže jeklenih konstrukcij, gradbenih plošč in raznih vrst montažnih objektov ter opreme iz nerjaveče pločevine, objavlja na podlagi sklepa poslovnega odbora prosta delovna mesta:

1. Projektant montažnih objektov (jeklene konstrukcije in gradbene plošče)

Kandidat mora imeti visoko izobrazbo gradbene smeri, pet let delovnih izkušenj s področja projektiranja, strokovni izpit, znanje angleškega ali nemškega jezika, AVTOCAD.

2. Razvojni projektant za razvijanje kontejnerskih zložen

Kandidat mora imeti visoko izobrazbo gradbene smeri, pet let delovnih izkušenj s področja projektiranja, strokovni izpit, znanje angleškega ali nemškega jezika, AVTOCAD.

3. Planer za proizvodnjo lahkih gradbenih plošč

Kandidat mora imeti višjo ali srednjo izobrazbo tehnične smeri, najmanj pet let delovnih izkušenj s področja planiranja.

4. Skupinovodja barvarne

Kandidat mora imeti poklicno ličarsko šolo, zaželjene so delovne izkušnje.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite ali prinesite osebno v 8 dneh na naš naslov:

TRIMO TREBNJE, Prijateljeva 12, 68210 TREBNJE.

Informacije lahko dobite osebno ali po telefonu (068) 44-125 int. 229.

Z ustreznim kandidatom bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas, s 3-mesečnim poskusnim delom.

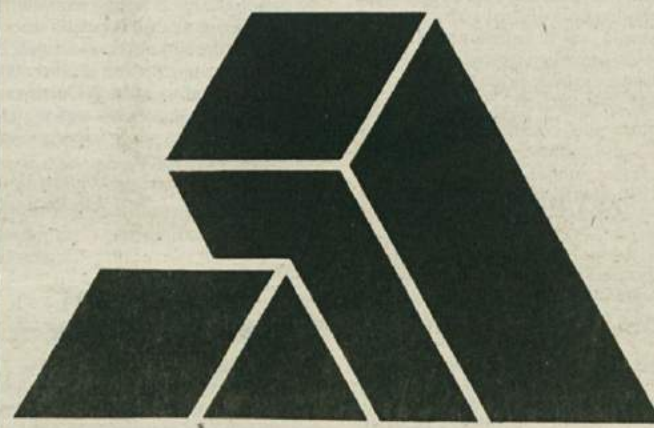
M - KŽK KMETIJSTVO KRANJ, Begunjska c. 5
SEMENSKI KROMPIR

sort DESIRÉE, ULSTER SCEPTRE, JAERLA in KENNEBEC iz uvoza vam priskrbimo po zelo konkurenčnih cenah. Informacije in naročila v skladišču krompirja Šenčur na tel. (064) 41-017.

»Ljubi Dolenjci!«

Za vas in za vaše ljube smo na Trdinovem vrhu postavili oddajnik. Po 69. kanalu pridemo tudi k vam domov.

KANAL A — Televizijska postaja

kanal

RENAULT

CLIO

Clio se odslej Sloveniji predstavlja v osmih različnih verzijah s tremi ali petimi vrati. Na voljo so trije bencinski motorji s katalizatorjem (1171 ccm/60 KM, 1390 ccm/80 KM, 1764 ccm/137 KM) in dizelski motor (1870ccm/65 KM). Izbirate lahko med modeli z osnovno RN opremo, z bogato RT opremo (centralno zaklepanje z daljinskim upravljanjem, električno odpiranje stekel, meglenske, obarvana stekla, po tretjinah deljiva zadnja klop) ali športno opremo pri modelu 16S.

Ponujamo vam tudi veliko izbiro dodatne opreme. Zagotavljamo takojšno dobavo. Najcenejši Clio je lahko vaš že za

1.248.000 SIT

Revoz d.d.

RENAULT priporoča elf

Clio. Ima vse, kar imajo veliki.

IŠČEMO sposobnega trgovskega potnika za delo na terenu. Prodaja pijač bo po sistemu "housiranja", delo je po pogodbi. Nastop dela možen takoj.

INTERSHOP, d.o.o.
Kolodvorska 56, 68340 ČRNOMELJ
Tel: (068) 52-073, 52-555
Fax: (068) 52-073, 53-173

Če vam kdo reče, da je v neki trgovini drago, mu boste takoj verjeli,

če pa reče, da je poceni,

se boste najprej prepričali sami!

Za test pogledjte tole:
čokolada 80 g Kraš - 36,20
olje Helios - 120,70
tekoči detergent PRIL - 163,80
rum 1 liter - 216,00
Coca cola 1,5 litra - 133,60

V Gali Metlika dobi upokojenec še popust, ostali na čeke, nad 3000,00 SIT pa še darilo!!

Obveščamo svojce žrtev komunističnega nasilja, ki so bile umorjene in vržene v jamo "Mihovec" pri Novem mestu v oktobru 1945, da bo spominška maša pri jami v soboto, 23. oktobra, ob 11. uri.

V primeru slabega vremena bo maša ob istem času v kapteljski cerkvi v Novem mestu.

**REPUBLIŠKI ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE
OBMOČNA ENOTA SEVNICA**
Trg svobode 32, Sevnica

**VABI K SODELOVANJU PRAVNE IN FIZIČNE OSEBE
ZA SVETOVANJE BREZPOSELNIH OSEBAM
PRI SAMOZAPOSLITVI**

na področjih:

- strokovne pomoči pri ocenjevanju podjetniških idej,
- izdelave poslovnega načrta,
- računovodskega servisa za podjetnike in obrtnike,
- ekonomsko-marketingškega svetovanja,
- iskanja poslovnih prostorov,
- ustanavljanja novih obratovalnic in podjetij,
- finančnega svetovanja,
- pravnega svetovanja,
- tržnih raziskav in komercialnih storitev itd.

Ponudbi je potrebno priložiti:

- dokazila o strokovni usposobljenosti (diploma itd.)
- o registraciji svetovalne dejavnosti,
- navedbo področij, na katerih lahko ponudite svoje storitve,
- cenik storitev.

Ponudbe pošljite na Republiški zavod za zaposlovanje, Območna enota Sevnica, Trg svobode 32, Sevnica, do 30.10.1993.

Pri izbiri bodo imeli prednost ponudniki, ki lahko ponudijo celovitejšo storitev, so vključeni v svetovalno mrežo za razvoj malega gospodarstva oz. imajo status svetovalca za podjetništvo.

Z izbranimi ponudniki bomo sklenili pogodbo o svetovanju za obdobje enega leta.

**STANOVANJA IN POSLOVNI PROSTORI V
BELI KRAJINI**

ČRNOMELJ

Nudimo ugoden nakup na atraktivnih lokacijah

ČRNOMELJ: enosobna, dvosobna in trosobna stanovanja
METLIKA, SEMIČ: poslovni prostori

Plačilni pogoji po dogovoru.

VSELJIVO TAKOJ.

Vse informacije na sedežu podjetja na Zadružni c. 14, Črnomelj, ali na telefon (068) 52-255, 52-217.

**Ribiška družina
Novo mesto**

Cesta herojev 10

razpisuje prosta dela in naloge

RAČUNOVODJE - ADMINISTRATORJA

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima V. stopnjo šolske izobrazbe ekonomske smeri
- 5 let delovnih izkušenj na področju finančno-računovodskih poslov.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Sprejeti kandidat bo moral opraviti 3-mesečno poskusno delo.

Pismene prijave z dokazilom o izpolnjevanju pogojev, opisom dosedanjih delovnih izkušenj in kratkim življenjepisom pošljite v 8 dneh po objavi na gornji naslov.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

PIONIR

AVTOHIŠA

Servisno prodajni center Novo mesto d.d.

Ločna 48
68000 NOVO MESTO

pripravlja
jesensko presenečenje

Vsako soboto od 23.10.1993, od 7. do 13. ure

vas

v prostorih AVTOHIŠE v Ločni 48 vabimo

na naš
AVTOSEJEM

Vozilo lahko prodate, kupite, v našem servisu pregledate, pridobite strokovno mnenje, opravite obvezni, preventivni ali delni tehnični pregled in še in še...

Naš avtosejem ponuja največ!

V naši trgovini poleg originalnih rezervnih delov za vozila RENAULT, VOLKSWAGEN in ZASTAVA ponujamo tudi:

- avtoradio BLAUPUNKT - že od 15.950,00 SIT
- avtozvočnike »PIONER« - že od 4.334,48 SIT
- prevleke sedežev "UNIVERZAL" - že od 4.620,00 SIT
- motorno olje "VALVOLINE", 1 liter 493,00 SIT
- hladilno tekočino (koncentrat), 1 liter 247,00 SIT

Pri nas kupljene avtoplašče in olje zamenjamo brezplačno.

V servisu ponujamo kompletne servisne storitve (tudi kleparske in ličarske) z 10-odst. popustom na delo!

Možnost plačila na več obrokov!

Obrtnikom in drugim pravnim osebam nudimo možnost sklenitve pogodbe za servisiranje vozil in nakup rezervnih delov, z odobrenim popustom in ugodnimi plačilnimi pogoji.

Pridite in prepričajte se!

Tel.: 323-421, 321-243, 322-613, 323-629.

**Da likanje
in šivanje
ne bo odveč**

NOVO MESTO - Dve leti bo, odkar je švicarska firma ELNA prisotna tudi na slovenskem tržišču. Njene proizvode, likalne in šivalne aparate, smo si letos lahko ogledali tudi na celjskem sejmu in gospodinje so bile nad njimi navdušene. Kako tudi ne, saj prihranijo mnogo časa in truda. Njihov likalni aparat za gospodinjstvo in profesionalno uporabo za likanje vseh vrst perila in tkanin se ponaša tudi s priznanjem inštituta za metalurgijo in kakovost kot varčen, stroške nakupa pa lahko uveljavite kot olajšavo pri dohodnini.

Paleta šivalnih strojev Elna je pestra in široka: od navadnih z rokavnikom za gospodinjstva z nekaj vrst šivi do močnejših, elektronskih in računalniško krmiljenih, ki zmorejo 7 različnih vrst gumbnic in 370 različnih vzorcev ter črk in števil, ki se lahko poljubno kombinirajo v prave umetniške vzorčnine.

Nagrado švicarskih bank za inovacije si je prisluzil stroj s slepim napeljevanjem in avtomatskim vdevanjem niti v iglo, ki bo naprodaj že konec leta. Likalnike in šivalne stroje bodo na Dolenjskem predstavili to soboto v Slovenski vasi pri Mokronogu, v novi trgovini Kovino-prodaja.

MAJDA LUZAR

TUDI PRI VAS DOMA

**RADIATORJI
EVROPSKEGA
PROIZVAJALCA**

EVROPSKA KAKOVOST
SLO ATEST
5 LET GARANCIJE
KONKURENČNE CENE
RABATI ZA TRGOVINE

in material za:
**VODOVOD IN
KANALIZACIJO
CENTRALNO KURJAVO
PLINSKO INSTALACIJO
ELEKTRIKO
BARVE - LAKI**

V primeru, da vam izvedemo tudi montažo centralne kurjave, plina ali vodovoda, **PLAČATE SAMO 3% DAVKA.**

TILIA

TEHNIČNA TRGOVINA IN
MONTAŽA INSTALACIJ

Novo mesto, Bršljin 21, tel. 068/27-197, fax. 068/323-209

Trgovina

**SALON KUHINJ
SLOVENSKA VAS 5
ŠENTRUPERT
tel. 068/47-709**

Delovni čas od 10. - 18., sobota od 8. - 13. ure.

**Kuhinje, ki se jim ne boste mogli upreti.
Kuhinje, ki so v ponos vašemu domu.**

V našem salonu nudimo kuhinje, ki jih ne boste dobili drugje - ekskluzivna prodaja. Svetovanje, dostava in montaža na domu. Cene ugodne. Možnost plačila do 6 obrokov!

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.
Poslovna enota Novo mesto
Zagrebska 2
68000 NOVO MESTO

Zaradi povečanega obsega dela in zadovoljevanja potreb zavarovancev vabimo k sodelovanju in objavljamo naslednja prosta dela in naloge:

1. ZAVAROVALNI ZASTOPNIK za področja:

- Fara pri Kočevju
- Kočevje
- Trebnje
- Semič
- Mirna Peč
- Otočec - Šmarješke Toplice
- Novo mesto
- Dolenjske Toplice
- Škocjan
- Šentjernej

Redna zaposlitev ali honorarno delo z možnostjo stalne zaposlitve.

POGOJI:

- V. stopnja izobrazbe,
- 2 leti delovnih izkušenj.

2. CENILEC IN LIKVIDATOR STROJELOMNIH ŠKOD

Redna zaposlitev.

POGOJI:

- visoka izobrazba strojne ali elektro smeri,
- najmanj 2 leti delovnih izkušenj.

3. ADMINISTRATIVNA DELAVKA predstavništva Črnomelj

Redna zaposlitev.

POGOJI:

- srednja izobrazba ekonomske smeri ali gimnazija,
- 5 let delovnih izkušenj.

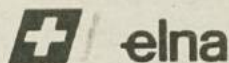
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na zgornji naslov.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem roku za sprejem pisnih vlog.

Pridite v soboto, 23. oktobra, od 10. ure dalje, v Slovensko vas pri Mokronogu v novo trgovino Kovinoprodaja

na

predstavitve in akcijsko prodajo šivalnih strojev

tudi najnovejšega aparata z avtomatskim vdevanjem v iglo.

**TOVARNA PRIKOLIC
ADRIA CARAVAN
Novo mesto, d.d.**

Na 75. mestu med 100 največjimi slovenskimi firmami je Tovarna prikolic Adria Caravan, d.d., iz Novega mesta.

Imamo v Evropi uveljavljeno blagovno znamko in proizvode, ki jih že 29. leto preizkušajo kupci od Italije do Švedske in od Portugalske do Ruske federacije.

Za uspešno prihodnost potrebujemo strokovne, vztrajne in ambiciozne sodelavke in sodelavce za design, prodajo, nabavo in prevajanje.

Ponujamo vam honorarna in stalna delovna mesta v Novem mestu in Ljubljani, kreativno delo in pot v Evropo.

Če vas naša ponudba zanima, pošljite do 1.11.1993 pisne vloge na naslov:

Tovarna prikolic Adria Caravan, d.d.
Kadrovska služba
Skalickega 1
68000 NOVO MESTO

**SKUPŠČINA OBČINE NOVO MESTO
IZVRŠNI SVET
Komisija za štipendiranje**

RAZPISUJE

za šolsko leto 1993/94

4 kadrovske štipendije za študente s stalnim prebivališčem v občini Novo mesto, ki so vpisani na VII. stopnji za naslednje študijske smeri:

- razredni pouk
- matematika in fizika
- slovenski in nemški jezik
- angleški jezik.

Prijavi na razpis je treba priložiti:

- dokazilo o vpisu v tekoči letnik šole
- dokazilo o učenem uspehu zadnjega leta izobraževanja
- življenjepis.

Prijave z zahtevanimi dokumenti bo sprejemal Sekretariat za družbene dejavnosti občine Novo mesto, Novo mesto, Kettejev drevored 3, do petka, 30. oktobra 1993.

**Osnovna šola Bršljin, Novo mesto
Kurirska pot 19
Novo mesto**

razpisuje prosto delovno mesto

učitelja razrednega pouka

(lahko je pripravnik) za določen čas - do 31. 8. 1994 - 2 delavca. Začetek dela takoj.

Bančni avtomat

Sodobni trendi v bančnem poslovanju kažejo, da banka ponuja komitentom vrsto storitev, s katerimi prenaša del svojega poslovanja izven klasičnih bančnih prostorov. Ker banka na ta način svoje storitve približa komitentom tam, kjer jih le-ti najbolj potrebujejo, komitenti radi segajo po njih. Novostim na področju bančnega poslovanja sledi tudi LB Dolenjska banka, d.d., Novo mesto. Svojim komitentom ponuja poslovanje preko samopostrežnih bančnih avtomatov in različne oblike brezgotovinskega poslovanja.

Poslovanje z bankomatom je vezano na uporabo bančne kartice in tajne osebne številke, ki preprečuje možnost zlorabe v primeru izgube bančne kartice. Oboje - tako bančno kartico kot tajno osebno številko - dobijo komitenti v svoji enoti banke. Poslovanje z bankomatom je enostavno, saj navodila, zapisana na ekranu, vodijo uporabnika skozi cel postopek.

Trenutno lahko komitenti LB Dolenjske banke, d.d., Novo mesto uporabljajo več kot 100 bankomatov Ljubljanske banke širom Slovenije. Na območju Dolenjske banke lahko komitenti poslujejo preko 5 bankomatov, ki so postavljeni po eden v Črnomlju, Metliki in Trebnjem in dva v Novem mestu. Mrežo bankomatov uporablja preko 11.700 komitentov Dolenjske banke, kar predstavlja polovico imetnikov tekočih računov pri banki.

Ker spodbuja komitente k uporabi samopostrežnih avtomatov, Dolenjska banka za storitve na bankomatu ne zaračunava nadomestila. Število dvigov gotovine na bančnih avtomatih iz meseca v mesec raste in dosega na bankomatih v Novem mestu povprečno 200 dvigov na dan, na bankomatih v Črnomlju, Metliki in Trebnjem pa povprečno 100 dvigov dnevno.

Do konca leta načrtuje Dolenjska banka razširitev ponudbe storitev, ki jih komitenti lahko uporabljajo preko bančnih avtomatov še na polog gotovine na tekoči račun in na plačilo položnic z gotovino ali v breme sredstev na tekočem računu. Tem storitvam bo Dolenjska banka dodala še izdajo potrdila o dvigu gotovine preko bančnega avtomata.

Veliko število uporabnikov in rast števila dvigov gotovine dokazuje, da je bančni avtomat nepogrešljiv del vsakdanjega urejanja finančnih zadev.

**VZGOJNO-VARSTVENA ORGANIZACIJA
NOVO MESTO
Ragovska 18**

razpisuje

prosto delovno mesto

SVETOVALNEGA DELAVCA

V skladu s 57. členom Statuta VVO vabimo k sodelovanju

- pedagoga,
- pedagoga-psihologa
- ali psihologa.

Svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naš naslov do 29.10.1993.

O rezultatu izbire vas bomo obvestili v 30 dneh po roku prijave.

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Popravek objave javne dražbe

Pri razpisu za javno dražbo poslovnih prostorov na Zagrebski 13, katerih lastnik je Holding IMV, d.o.o., Novo mesto, ki je bil objavljen v prejšnji številki Dolenjskega lista na str. 21, je prišlo pri točkah 3 in 12 do napake, in sicer:

- **Točka 3 se pravilno glasi: Izklicna cena je 18.900 DEM, plačljivo v tolarški protivrednosti na dan plačila po srednjem tečaju BS.**
- **V točki 12 pa je pravilna telefonska številka (068) 323-202.**

PLAČAŠ

, Z MALO SREČE DOBIŠ

Zagotovili smo vam možnost nakupa omejene količine vozil iz programa

CITROEN (AX, ZX, XANTIA):

- DOBAVA PO SISTEMU "PLAČAJ - ODPELJI"
- 5 % POPUST

Vsi kupci, ki bodo do 23. decembra kupili enega izmed avtomobilov iz prodajnega programa NOVOTEHNE AVTOMOBILI, bodo sodelovali v **NAGRADNEM ŽREBANJU AVTOMOBILA CITROEN AX.**

Javno žrebanje, katerega bo prenašala TV Novo mesto - VAŠ KANAL, bo v četrtek, 23. decembra 1993.

Srečni dobitnik bo objavljen v letošnji zadnji št. tednika Dolenjski list.

**IZREDNA
PRILOŽNOST!**

NOVOTEHNA

AVTOMOBILI

INFORMACIJE:

AVTOSALON Novo mesto ☎ 068 322 066,
AVTOSALON Krško ☎ 0608 31 485.

DŽIRLO d.o.o.

NAROČILA NA
p.p. 45, 61101 LJUBLJANA
ali na telefon:
061/217-690
061/216-766
061/215-476

REVOLUCIONAREN DOSEŽEK KEMIČNE
INDUSTRIJE V BOJU ZA OHRANITEV MLADOSTI

PREPARAT PROTI SIVIM LASEM

gigiricci

Losion, ki v skladu z naravnim ciklusom sivim lasem vrača prvotno naravno barvo in sijaj.

Gigiricci je blaga, brezbarvna raztopina za vtiranje v lasišče. Postopno in neopazno spodbuja vnovično nastajanje pigmenta.

Gigiricci je primeren za vse vrste las. Spodbuja rast, odstranjuje prhljaj in preprečuje odpadanje.

Gigiricci je znanstveno preizkušeno.

CENA: 1.599 SIT + PTT stroški

NAROČILA TUDI OB
SOBOTAH IN NEDELJAH

NAROČILA NA
p.p. 45, 61101 LJUBLJANA
ali na telefon:
061/217-690
061/216-766
061/215-476

NAROČILNICA

DOLENJSKI LIST

Ime in priimek

Ulica in št.

Poštna št. in kraj

KOS. GIGIRICCI

NAROČILNICO POŠLJITE NA NASLOV
DŽIRLO d.o.o., p.p. 45, 61101 LJUBLJANA

DŽIRLO d.o.o.

NAROČILA NA p.p. 45, 61101 LJUBLJANA

ali na telefon: 061 217 690
061 216 766
061 215 476

ČANG ŠLANG ČAJ ZA HUJŠANJE

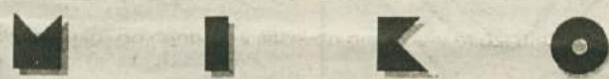
Z zmanjševanjem telesne teže krepite organizem

Vsi dosedanja preparati za hujšanje (vitaminske tablete, dietetski preparati) so reševali problem zmanjševanja telesne teže, ne pa tudi ohranjanja idealne telesne teže. Izjema pri tem je ČANG-ŠLANG, čaj za reduciranje telesne teže po kitajski recepturi. Je zdravilen, iz naravnih sestavin in ga lahko uporabljamo za posebno nego telesa, povzroča izgubo teže, plinov, nakopičenih maščob in spodbuja izgubo teka. Z rednim pitjem čaja ČANG-ŠLANG bodo izgorele odvečne telesne maščobe, vaše telo pa bo postalo gladko in gibčno. Čaj ČANG-ŠLANG je sestavljen iz posebnih sestavin in je primeren za ženske in moške, stare in mlade, za vse starosti. (ČANG-ŠLANG so nekoč pili bogati Kitajci. S pitjem tega čaja so obdržali vitkost in gibčnost. Tudi vsak obrok hrane so čutili kot en sam požirek. Skatlica ČANG-ŠLANGA vsebuje 40 vrečk čaja, ki so garancija za doseg želene telesne teže. Po pitju čaja ne čutite v želodcu nobene teže niti kakšne druge neprijetnosti, kajti niste pili pivskega kvasa, pač pa ČANG-ŠLANG, čaj s tradicijo več kot 1700 let. Za izgubo teže je dovolj, da vsak dan pred obrokom popijete eno skodelico tega čaja. Zaradi izgube telesne teže ne boste nervozni, nasprotno ohranili boste dobro razpoloženje. Isti učinek boste dosegli, če popijete dve skodelici ČANG-ŠLANGA pred spanjem.

**CENA: 799,00 SIT + PTT STROŠKI
PLAČATE PO POVZETJU**

NAROČILA NA p.p. 45, 61101 LJUBLJANA
ali na telefon: 061 217 690
061 216 766
061 215 476

SALONI NUDIJO

- keramiko od 715 SIT/m² dalje
- jupo 30 kg - 2.150 SIT
- lepilo za keramične ploščice - zunanje 25 kg - 780 SIT
- WC školjka + bide + umivalnik s podstavkom od 16.045 SIT dalje
- WC školjka - 4.631 SIT
- umivalnik - 3.762 SIT
- pohištvo vseh vrst
- keramika domača in italijanska
- barve, laki
- keramično in zidarsko orodje

Popust za gotovinsko plačilo.

Plačilo na 3 čeke brez obresti.

Kredit do 9 obrokov.

VABLJENI

- MIKO 1, CKŽ 100, Krško
- MIKO 2, 3, Resljeva 2, Novo mesto
- MIKO 4, N.H.M. 17, Sevnica
- MIKO 5, Boštanj, OBRTNA CONA
- MIKO 6, Milančeva 81, Brežice

OBVESTILO

Podjetja in druge organizacije, stranke in društva ter občane obveščamo, da sta po sklepu Izvršnega sveta Skupščine občine Trebnje, sprejetega 21.9.1993 (sklep objavljen v Uradnem listu RS št. 55/93 z dne 1.10.1993) v

JAVNI RAZGRNITVI:

- osnutek programskih zasnov za spremembe zazidalnega načrta za območje T6-2, obrtna cona Trebnje
- osnutek spremembe zazidalnega načrta T6-2, obrtna cona Trebnje

Osnutka sta javno razgrnjena v prostorih Zavoda za urbanistično načrtovanje Trebnje in Krajevne skupnosti Trebnje.

JAVNA OBRAVNAVA

NAVEDENIH OSNUTKOV BO V TOREK, 26.10.1993, OB 19. URI V SEJNI SOBI OBČINE TREBNJE, GOLIEV TRG 5.

V času javne razgrnitve osnutkov lahko daste pripombe in predloge na kraju razgrnitve, na javni obravnavi ali jih pismeno posredujete Zavodu za urbanistično načrtovanje Trebnje.

Udeležite se javne obravnave, kjer Vam bomo posredovali podrobnejše obrazložitve in pojasnila!

VLJUDNO VABLJENI!

ZAVOD ZA URBANISTIČNO
NAČRTOVANJE TREBNJE

SPORTNI TEDNIK

EKIPA

- V bitko se spuščas le, če meniš, da lahko zmagas. (Jelcin)
- Kdor ima veliko, se mu daje, kdor ima malo, se mu jemlje. (Fanika Eršte)
- Čim manj pooblastil ima policija, tem večja je njena strokovnost. (Čelik)
- Dober ostaneš le, če pozabljaš. (Nietzsche)

adriatik

Podjetje za trgovino, turizem in promet d.o.o.
68250 Brežice, Valvazorjeva 37
Tel./fax. (0608) 62-220
mobilni 0609/612-999

NEVERJETNE CENE VOZIL ROVER

111 SL že od 16.100 DEM
216 GSL že od 26.500 DEM

SEAT TOLEDO 1,6 GL od 24.000 DEM naprej.
Homologacija, servis, količina omejena.
Nudimo: leasing, posojilo!

ZAHVALA

V 85. letu starosti je umrla naša draga teta

ALOJZIJA KRALJ

iz Zagrada pri Škocjanu

Od nje smo se poslovili v soboto, 9. oktobra, v Zagradu. Hvala vaščanom Zagrada za nesebično pomoč, posebno družini Povšetovi, g. župniku za opravljen obred, govornici Darinki za ganljive poslovnice besede in pevkam iz Škocjana. Hvala vsem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremljanje pokojnice na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 80. letu starosti se je tiho poslovila od nas in odšla v novo življenje naša ljuba mama, stara mama, teta in tašča

MARTINA KUMELJ

roj. Potočar
iz Ljubljanske 43

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjene vence, cvetje in sveče, sv. maše ter vsestransko pomoč. Posebna zahvala Novoteksu - Konfekciji, pevcem iz Smihela, g. Janezu Potočarju za poslovnice besede, g. župniku za lepo opravljen obred ter Nevrološemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: sin Tone z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je zapustila naša draga mama

ANA VOLČJAK

iz Gabrja 38

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so z nami delili žalost in sočustvovali v trenutku slovesa ter nam na kakršenkoli način priskočili na pomoč, Internemu oddelku bolnice, posebno dr. Gradeckemu za ves trud v času bolezni. Hvala tudi sosedom z Dol. Kamenc in Bučne vasi, Krki Izolacijam, vsem njenim z Gorenjske za izkazano pozornost, pevkam za zapete žalostinke, ge. Anici za ganljive besede slovesa, g. župniku za slovesno opravljen obred in vsem, ki ste pokojno pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: sin Jože z družino ter ostalo sorodstvo

tedenski koledar

Četrtek, 21. oktobra - Urška
Petek, 22. oktobra - Berta
Sobota, 23. oktobra - Severin
Nedelja, 24. oktobra - Rafael
Ponedeljek, 25. oktobra - Darko
Torek, 26. oktobra - Lucijan
Sreda, 27. oktobra - Sabina

LUNINE MENE
22. oktobra ob 9.52 - prvi krajec

kino

BREŽICE: 21.10. (ob 20. uri) španska komedija Priveži me. 22.10. (ob 20. uri) ter 23. in 24.10. (ob 18. in 20. uri) ameriški kriminalni film Prosti

kmetijski stroji

ČELNI TRAKTORSKI NAKLADALEC za nakladanje gnoja ali gramoza ugodno prodam. ☎ (062)795-422.

TRAKTOR FERGUSON - MASER, motor Perkins, generalno obnovljen in R 18, letnik 1981, registriran do 24.7.1994, prodam. Martin Grahek, Lokve 57, Črnomelj. 3936

kupim

SUHE smrekove deske (colarice) kupim. ☎ (068)28-287. 3941
STAREJŠO HIŠO v centru Novega mesta kupim. ☎ (068)23-785. 3980

motorna vozila

JETTO 1.6 BENCINAR, 5 prestav, v zelo dobrem stanju, letnik 1987, prodam. ☎ 21-403. 3919
GOLF disel, letnik 87, prodam. ☎ (068)21-043. 3929
JUGO, dobro ohranjen, letnik 1983, motor 1985, ugodno prodam. ☎ 27-841. 3929

PIANINA AVTOHIŠA
Servisno prodajni center
Ločna 48,
68000 Novo mesto

RENAULT

- prodaja celotnega programa vozil RENAULT
- ugodni kreditni pogoji, leasing
- R5, CLIO, dobava takoj
- odkup in prodaja rabljenih vozil

NOVO NOVO NOVO

— krediti za nakup vozil na 4 leta
Tel. (068) 324-533

EMINENT

Dol. Kamence 25a
Novo mesto

- Vsa vozila **HYUNDAI** po ugodnih cenah
- Prodaja novih in rabljenih vozil
- Odkup rabljenih vozil
- Leasing, krediti

Delovni čas od 7.—12. in od 13.—17. ure.
Tel. fax (068)23-902
28-950
OBIŠČITE NAS!

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o.
UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 90 tolarjev; naročnina za 4. trimesečje 1.160 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 2.320 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.600 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.200 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.800 tolarjev. Mali oglas do deset besed 1.000 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 100 tolarjev.

ZIRO RACUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB - Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130.
Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068) 323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefax 322-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.

Računalniški časopisni stavek Dolenjski list Novo mesto, p.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

pad. 27.10. (ob 20. uri) ameriška drama Zadnji dobri možje.

ČRNOMELJ: 22.10. (ob 20. uri) erotična melodrama Pršut, pršut. 23.10. (ob 20. uri) in 24.10. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Ubežnik.

KRŠKO: 21.10. (ob 20.) ameriška erotična drama Nespodobna ponudba. 22.10. (ob 20. uri) in 24.10. (ob 18. in 20. uri) ameriška kriminalka Nina.

METLIKA: 22.10. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Ubežnik. 24.10. (ob 20. uri) erotična melodrama Pršut, pršut.

NOVO MESTO: Od 21. do 24.10. (ob 16., 18. in 20. uri) ameriški znanstvenofantastični film Jurski park. 25.10. (ob 18. in 20. uri) ameriška glasbena drama Kralji mamba.

R 4, letnik 1991, traktor Univerzal U 335, 150 delovnih ur, dvobrazdni plug, dve enosni priklopi, traktorsko in avtomobilsko, tri športna kolesa, Maraton Favorit in Rog (otroško), prodam. ☎ (068)23-503, popoldan. 3939
GOLF D, letnik 1985, in bencinski motor za golf, 1100 ccm prodam. ☎ 86-185. 3942
Z 750, letnik 1982, prodam. ☎ 78-137. 3943
FIAT 126, letnik 1988, prodam. Lutško selo 14, Otočec. 3944
KOMBI IMV TRAFIC, letnik 1983, registriran do 9/94, prodam. ☎ (068)85-492. 3947
GOLF D, letnik 1986, 5 vrat, prodam. ☎ 53-311. 3960
R 4 GTL, letnik 9/91, prodam. ☎ 28-426. 3970
ESCORT KARAVAN 1.8, 16 V, letnik 8/92, z dodatno opremo prodam. ☎ (068)25-153. 3973
JUGO 45, letnik 1991, prodam. ☎ 28-007. 3975
GOLF D, letnik 1987, temnomoder, lepo ohranjen, vreden oglada, prodam. ☎ (068)82-226. 3976
KOMBI Z 900 AK, letnik 1987, v zelo dobrem stanju, prtljajnik po celi dolžini, prodam. ☎ (068)21-367 ali (068)21-463. 3977
VILICAR 2 t Indos, električni, prodam. ☎ (068)21-367 ali (068)21-463.

SERVIS AVTOELEKTRIKE NA TERENU

KLEVIŠAR
Novo mesto, mobi. 0609/616-151

- osebna, gradbena, tovarna in kmetijska mehanizacija
- montaža avtoradijev in alarmov
- servis in montaža grelnih naprav WEBASTO
- popravilo tahografov
- prodaja elektromateriala

HYUNDAI PONY 1.5 GLS Sedan, letnik 12/90, prva registracija 3/91, lepo ohranjen, prodam. ☎ 73-459. 3981
JUGO 45, letnik 1989, in 126 P, letnik 1987, prodam. ☎ 27-434. 3983
GOLF D, letnik 1984, in R 5 campus, letnik 1993, prodam. ☎ 85-429. 3984

FIAT GRIL

SERVIS in PRODAJA VOZIL
Slavko Gril, Dol. Kamence 46 B
NOVO MESTO, tel: 068 28 714

Na zalogi:
FIAT UNO vsi modeli
FIAT TIPO 1,4 — 1,6

Pri nakupu vam nudimo 1-letno brezplačno servisiranje in opremo.

Do 23. oktobra 3% popust.

Ugodni kreditni pogoji!

Se priporočamo!

UNO 45 S, letnik 1987, registriran do 10/94, prodam ali zamenjam za R 4. ☎ (068) 23-585.

Renault 19 TXE chamađe, letnik 1991/8, lepo ohranjen, prodamo. Tel. (068) 22-855.

VW KOMBI 8 in 1, letnik 1977, zelo dobro ohranjen, registriran do 4/94, prodam za 5.300 DEM. ☎ (068)20-557.
GOLF JX D, letnik 1986, prodam. ☎ 65-680. 3988

Nov citroen AX caban, 7% popust, neregistriran, takojšen prevzem, prodamo. Tel. (068) 22-855.

JUGO 55, letnik 1989, prodam. ☎ 23-311, interna 414, dopoldan, 26-090, popoldan. 3989
GOLF JX D, kovinske barve, letnik 1989, prodam. ☎ 27-905. 3993
LADO RIVO, letnik 1989, registrirano do 9/94, prodam. ☎ (068)28-335.
AX 11 TRS, etnik 1990, rdeče barve, registracija do avgusta 1994, prodam ali zamenjam za R 4. ☎ 22-721.
Z 101, letnik 1988, november, prevoženih 34.000 km, prvi lastnik, prodam. ☎ 23-309.

obvestila

ŽALUZIJE, ROLETE in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. ☎ 44-662. 3442
HORTING NOVO MESTO nudi pomoč pri urejanju vrtov in grobov. ☎ 24-433. 3878
ODPRT JE MLIN na Dol. Podborštu pri Mirni Peči. Delovni čas vsak dan razen ponedeljka od 7. do 18. ure. ☎ (068)78-034. 3923
10 TEDNOV STARE rjave in bele nesnice dobite vsak dan v Šmarjeti. ☎ (068)73-058. 3935

SVEŽINA

servis za čiščenje in vzdrževanje vozil
Ljubljanska c. 8b
Novo mesto
tel.: (068) 22-159

V naš delovni program spada:

- generalno čiščenje avtomobilov s kemičnim globlinskim čiščenjem
- poliranje
- avtokozmetika.

Novost! Po želji prevzamemo avto na domu ali v službi in ga v sodolovanju z avtopralnico AMD Novo mesto očistimo po vaši želji ter pripeljemo nazaj. Tako so vam poleg že naštetih uslug na voljo tudi: zunanje pranje, pranje motorja, talno pranje in notranje sesanje.

Prihranili boste dragocen čas in se izognili neljubemu čakanju!

Obiščete in pokličete nas lahko vsak delavnik od 8. do 18. ure, v soboto pa od 9. do 16. ure.

Radi bomo prisluhnili vašim željam!

SPM TRADE

tel. (068) 42-361
ŠENTJERNEJ

Prodaja in montaža vseh vrst avtoalarmov, mobitela, avtoakustike, cent. zaklepanja, el. pomika stekel, hišnih alarmov in varnostnih sistemov, telefonov...

VAMPIRE GT. PIRANHA, PIONER, SONY, BLAUPUNKT

SPM TRADE PARTNER, KI VAM LAHKO POMAGA!

Vitnica

Cvetličarna, boutique in zlatarna
Grill Sonja
iz Straže, Ob Krki 1
tel. (068) 84-547, 27-691

odslej tudi
na C. herojev 30 v LOČNI
tel. (068) 22-142

SPREJEMAMO NAROČILA IKEBAN ZA DAN MRTVIH!

- prodaja cvetličnih aranžmajev, zemlje, lončkov, sveč
- izdelava vencev in poročnih aranžmajev
- brezplačna dostava na dom
- prodaja zlata
- boutique za močnejše postave.

Pričakujemo vas vsak dan od 8. — 18. ure, ob sobotah od 8. — 12. ure in ob nedeljah od 8. — 11. ure!

TRGOVINA Z OTROŠKIMI OBLAČILI vas vabi na nakup po zelo ugodnih in nizkih cenah v Sokolski ul. 3 v Novem mestu. 3946

SVEČARSTVO

Popovič, Hrast
V oktobru prodajamo na novomeški tržnici vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto.
29., 30. in 31. oktobra bomo prodajali na Glavnem trgu.
Ugodne cene in priznana kvaliteta!
S tem oglasom 10% popusta!

IZREDNA PRILOŽNOST!

TAKOJŠEN ODLIČEN ZASLUŽEK!
Iščemo akviziterje-montažerje tržno zanimivega artikla za vsa večja mesta v Sloveniji, ki so vajeni vrtnega strojčka.
Prijave in informacije po telefonu (061) 1598-584.

gostišče
Loka

Županičovo sprehajališče 2
Novo mesto
tel./fax: (068) 321-685

ob zeleni Krti je loka spel
Loka

odprta vsak dan od 9. do 24. ure, pripravljena, da vam postrže z

- malicami
- jedmi po naročilu
- poslovnimi in nedeljakimi koalili

po vaši želji **Loka** pripravi

- cocktail partyje
- sprejeme
- piknike
- poroke

na loki **Loka** vsak dan!

MINITOUR d.o.o.
Ulica Ivana Roba 30
Novo mesto
tel.: (068)-23-917, 25-506

Organiziramo enodnevnje nakupevalne izlete v **BRNO (ČEŠKA)** in v **PORTOGUARE (ITALIJA)**.

Opravljamo tudi ostale prevoze doma in v tujini s turističnim avtobusom Neoplan (37+2 sedeža).

RADIATORJI!

Izdelovanje radiatorjev vseh dimenzij po 7.000 SIT za tekoči meter.
Tel.: (068) 65-407

CVETLIČARNA MAGDA pri bolnišnici

Oglasite se pri nas in ponudili vam bomo:

- vse vrste cvetja in aranžmajev za vsako priložnost
- sveče, pesek in zemljo za grobove
- sprejemamo naročila za ikebane

Za vas se trudi cvetličarna **MAGDA** pri bolnišnici!

PROTIOLJNA, PROTIMADEŽNA, VODOODBOJNA ZAŠČITA
za: granit, marmor (nagrobnički), klinker, keramiko, cementne izdelke ipd.

TILIA T49 PROTEKTOR
Prodaja v trgovinah: **GRANT** Novo mesto, Mirnakomerc Sevnica, Novo mesto, Krško, Brežice, Mavrica Kočevje, Spekter Črnomelj.

Suhomontažna prenova oken po novem sistemu, možno obročno odplačevanje. MONTLES Božičnik, tel. (0608) 82-945.

Trgovina MOKRONOŽEC

Florjanska c. 7, Mokronog
Nudimo vam tekstilne izdelke za otroke in odrasle po ugodnih cenah.

posest

ZA STARIM GRADOM prodam v. novograd. ☎ 27-256, zvečer. 3917

LERAN d.o.o

Novo mesto, Lebanova 24
POSREDUJEMO NEPREMIČNINE

- Prodajamo:**
- hiše v Novem mestu, na Račežu, Otočcu, v Mirni Peči, Trebnjem, na Mirni, v Črnomlju, Vinici, Dolenjih Skopicah, Črmošnjicah, Hrastju pri Orehovici, Prečni in Stopičah
 - gradbene parcele v Cegelnici, Smolenji vasi, Žužemberku in Semiču
 - vikende v Zaloki nad Šentrupertom, na Gačah, v Semiču, Klenoviku pri Šmarjeti in Židniji vasi pri N. mestu
 - zidanice z vinogradi v Šmarju, na Osojniku pri Semiču, v Tanči Gori, na Zajčjem vrhu, Skuršovcu nad Laknicami
 - trgovino z mešanim blagom in picerijo v Novem mestu, poslovni prostor v središču Novega mesta, stanovanja v Novem mestu, Soteski, Metliki in Trebnjem
 - kmetije na Trsteniku pri Mirni, Raztezu nad Brestanico
 - kmetijska zemljišča in gozdove okrog Novega mesta, Črnomlja, Šentruperta, Gabrja, Brezja pri Raki in Korit pri Dobriču.
- Tel.: (068) 22-282 (od 8. do 18. ure)**

VINOGRAD, 1800 m², z zidanico, na Malkovcu, odlična lega, asfalt, voda in elektrika, prodam. Karel Stšek, Krmelej.

BIVALNO ZIDANICO in vinograd s sadovnjakom, 1800 m², na Hruškovicu pri Raki ugodno prodam. ☎ (061)481-239, zvečer. 3921
I HA 30 A mešanega listnatega gozda v Padežu ugodno prodam. ☎ 43-889.

Starejšo hišo v bližini Novega mesta, kupim. ☎ 24-191 po 20. uri.

V BRESTANICI ob stari cerkvi prodam starejšo enonadstropno hišo z garažo, telefonikom in vrtom, ugodno za obrt. ☎ (061)340-126, po 15. uri. 3958
DVA TRAVNIKA v Metliki, Mestni log, prodam. ☎ (00 385) 47-76-749.

PARCELO, 1 ha, pri Šmarječkih Toplicah, primerno za vinograd ali sadovnjak, prodam. ☎ (068)85-015. 3987
VINOGRAD, (10 a), v Okrogu pri Šentrupertu ugodno prodam. ☎ (068)40-358. 3992

NOVO HIŠO, (320 m²) v Novem mestu, prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 3928
NA LEPEM KRAJU pod Lisco, med Loko in Sevnico, prodam majhno kmetijo s hišo, telefonikom in gospodarskim poslopjem ter vinogradom. ☎ (0601)81-230.

ZAHVALA

Komaj dobrih 21 let star naju je zapustil najin edini sin

GREGOR ČEBULAR

V neizmerni žalosti se iskreno zahvaljujemo za sočustvovanje, cvetje in tolažilne besede sorodnikom, prijateljem, sosedom, godbenikom, pevcem ter g. Lapu. Posebno se zahvaljujemo tovarni Labod in vsem, ki ste pokojnega pospremili do preranega groba.

Tone in Metka Čebular

ZAHVALA

Ti si šel - Bog s tabo!
a luč bo ostala,
sveto hrepenenje, ki si mi ga dal,
gori zdaj v meni vse dni in noči.

gori zdaj v meni sredi vseh bridkosti,
iz moje samotne, grenke mladosti
ne svetijo tiho tvoje oči.
(I. Cankar)

Ob nenadni, nepričakovani in boleči izgubi dragega moža, očija, sina, brata, bratranca, nečaka, zeta, svaka in botrčka

FRANCA GAČNIKA

iz Črešnjic pri Otočcu

ki nam ga je v 33. letu kruto sredi dela izrgala smrt, se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v dneh, ko smo težko dojeli, da ga ni več, nesebično stali ob strani in nam pomagali. Iskreno se zahvaljujemo delovnemu kolektivu Cestnega podjetja za vso moralno, finančno in drugo pomoč, delavcem M - Standarda, sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem, sošolcem in vsem dobrim ljudem za podarjeno cvetje, izrečeno sožalje in spremstvo na njegovi poslednji poti. Hvala ge. Darinki Žohar in g. Francu Goletu za besede slovesa, g. župniku za opravljen obred ter pevcem MPZ Šentpeter za zapete žalostinke. Najlepša hvala vsem za vso izkazano človekoljubno in prijateljsko pomoč.

Njegovi: Anica, Anja, Jure in Boštjan ter ostali

Kozmetika obraza in telesa
Vida Bon
 68000 Novo mesto
 Pod Trško goro 18
 Tel: 068/20-545

preklici

JANEZ ŽUPAN, Brezje 10, Šentjernej, prepovedujem sinu Stanislavu Županu, Brezje 10, sekanje v gozdu in razpolaganje z drugim premoženjem ter ga opozarjam, naj me preneha napadati, drugače ga bom sodno preganjal! 3982

prodam

SIVO KRAVO, brejo 8 mesecev, prodam. ☎ 25-334 ali 78-321. 3918

VIDIA LIST za cirkular, od 200 - 500 mm, ugodno prodam. ☎ (061)556-808. 3926

PLINSKO PEČ, malo rabljeno, prodam. ☎ (068)23-355. 3931

SADIKE NIZKIH VRTNIC, čajevke, poliante in plezalke v raznih barvah, ki cvetijo skozi vse leto, prodajam, v oddaljene kraje pošiljam tudi po povzetju. Sadike lahko naročite pisмено ali po telefonu na naslov: Jože Novak, Kerenčičeva 1, 69250 Gornja Radgona, ☎ (069)61-924. Cena sadike: 300 SIT in stroški poštne. 3932

BUKOVA DRVA prodam. Vavta vas, ☎ 84-667. 3933

5 TON SENA, mlade pujske za nadaljno rejo ter krmni in jedilni krompir prodam. ☎ 85-017. 3934

BREJO KRAVO ali brejo telico prodam. Marjan Furman, Dol. Karteljevo 8. 3937

OVCE z mladiči prodam. Franc Humek, Gor. Laze, Semič, ☎ 24-496. 3945

DNEVNO SOBO, regal, sedežno garnituro (trosed in dva fotelja) prodam za 80.000 SIT. ☎ 22-293. 3945

PRAŠIČE, od 20 do 150 kg, prodam. Stane Jarc, Hrastje 3, Mirna Peč. 3948

KROMPIR ZA SEME dezire, sante in ukama prodam. Dostava na dom. Eržen, Zg. Bitnje 41, Kranj, ☎ (064)312-056. 3949

DVE KRAVI prvesnici in obračalnik SIP prodam. ☎ 25-860. 3952

ZIMSKI PLAŠČ, semiš usnje, podloženo z ovčko, št. 40, poceni prodam. ☎ 25-986. 3956

KRAVO prodam. Jože Kastelec, Dol. Težka Voda 23, Novo mesto. 3961

RAZPRODAJA lepih kombiniranih otroških vozičkov s kombinacijo stolčka k mizici in avtosedela. ☎ (068)26-331. 3963

MASIVNO OMARO, kavč in fotelje, vse rabljeno, prodam. ☎ 28-501. 3966

EKSPRES APARAT za kavo z mlinčkom, odlično ohranjen, ugodno prodam. ☎ (068)25-901, dopoldan, (068)22-748, popoldan. 3967

2750 KOM. nove strešne opeke skupaj s slemenjaki ugodno prodam. Informacije na ☎ (068)84-665. 3969

VEČJE KOLIČINE ZELJA ugodno prodam. ☎ (068)41-016. 3972

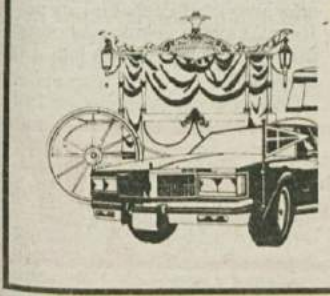
TRIDELNO SEDEŽNO GARNITURO Lara prodam za 75.000 SIT. ☎ 28-441, v četrtek in petek, ter 56-375, v soboto in nedeljo. 3974

STREŠNE LEGE in špirovce prodam. ☎ 45-144. 3979

VEČNAMENSKI CIRKULAR Al-ko iz pocinkane pločevine, moč motorja 3,7 KW, na trifazni tok, prodam. ☎ (068)20-557. 3986

AMERIŠKI BILJARD, rabljen, ugodno prodam. ☎ (061)448-036. 3997

ŠKOTSKE OVČARJE Lessije, stare 7 tednov, čistokrvne, brez rodovnika, prodam. Leon Skinder, Gmajna 43, Raka, ☎ (0608)75-114. 3997

V trenutkih, ko se srečujete z izgubo svojih najbližjih, vam bomo stali ob strani mi.
Pogrebne storitve
 Sonja Novak, Stritarjeva 2, Novo mesto
 tel. (068) 21-134

ZAHVALA
 V 70. letu nas je zapustil mož, oče in ded
FRANC DERGANČ
 iz Semiča 2 b
 Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje in pomagali v težkih trenutkih. Hvala osebju Nevrološkega oddelka Bolnice Novo mesto, ZD Črnomelj, g. župniku za opravljen obred, govornikom za poslovilne besede, Dušku Plutu za odigrano Tišino, sosedi Nežki za nesebično pomoč v času težke bolezni in vsem, ki so pokojnega pospremili v tako velikem številu na zadnji poti.
 Njegovi

Lokal na avtobusni postaji zaposli dekle v strežbi. Tel. (068) 26-089.

razno

ZIMSKI VRTOVI - primerni so za podaljšane bivalne prostore, pokrite terase, restavracije, bazene, poslovne prostore. Sipo, d.o.o., Brezje 1 b, Grosuplje, ☎ (061)773-778. 3925

VEDEŽUJEM na podlagi slike, vaše ali osebe, ki vas zanima. Zadovoljni boste! ☎ (064)714-612, vedeževalka Pika.

MOŠKEGA z aktivnim znanjem angleškega in nemškega jezika v okolici Krškega iščem. ☎ (0608)32-607. 3930

PRAVLJIČNE POROČNE OBLEKE in moške smokinge sposojamo. ☎ (061)125-31-01, (061)558-166. 3965

stanovanja

DVEINPOLSOBNO STANOVANJE (70 m²) na Šegovi ul. v Novem mestu prodam. ☎ 26-448. 3968

ZAHVALA
 Ob prerani izgubi dragega moža, očeta in tasta

FRANCA KUŠTRINA
 s Studenca 55

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani v najtežjih trenutkih, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnika pospremili na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni družini Jesihovi, Cestnemu podjetju Sevnica, Žagi Sevnica, sosedom in sovaščanom, ki so nam pritrvalno pomagali. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred.
Žalujoci: žena in hčerka z možem

Sporočamo žalostno vest, da je tragično preminil naš sodelavec

FRANC GAČNIK
 strojnik težke gradbene mehanizacije v sektorju Gradnje

Kot dobrega in vestnega sodelavca ga bomo ohranili v lepem spominu
DELAVCI CESTNEGA PODJETJA NOVO MESTO

ZAHVALA
 ob prezgodnji smrti

DRAGA IVKOVIČA
 z Broda pri Metliki

Ravno po 50.letu starosti in 150 - kratnem darovanju krvi, ko si se želel sestati na Vinomerju s krvodajalci, je nehalo biti tvoje plemenito srce. Zahvaljujemo se Komunalni Metlika, krvodajalcem Metlike in Ljubljane, vsem, ki so te pospremili na zadnji poti, okrasili grob s cvetjem, in za vso pomoč.
Brat Ivo in sorodstvo

ZAHVALA
 Ob izgubi naše mame, stare mame in prababice

MARIJE PEČAVAR

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in izkazano pozornost ob uri slovesa. Posebno se zahvaljujemo vsem trem govornicam za izbrane besede in pretehtane misli, g. župniku za opravljen obred in pevkam za izbrane pesmi. Zahvalo dolgujemo vsem, ki ste pokojni v življenju, posebno pa v zadnjih letih, nudili pomoč pri zdravljenju in premagovanju težav ter posledic bolezni.
Sinovi: Albin, Tone, Mirko, Ivan, Stanko, Franci, Peter, Pavle in snaha Sonja z družinami
 Stranska vas, Semič, Novo mesto, Ljubljana, Grosuplje, San Francisco, 14. oktobra 1993

V SPOMIN
 24. oktobra bo minilo 10 let, odkar nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama in svakinja
KRISTINA PRUS
 s Krmačine pri Metliki
 Hvala vsem, ki se je spominjate!
Vsi njeni

Zapustila nas je naša draga mama, stara mama in prababica

IVANKA KAŠČEK
 roj. Kraševac
 iz Dolenjskih Toplic
 Hvala vsem, ki ste jo v življenju spremljali z dobrimi deli, se od nje zadnjikrat poslovili in razumete naše solze.
Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA
 Ob smrti

JOŽETA KURETA
 Dobrava 54, Otočec

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v žalostnih dneh poskušali lajšati težavnost bivanja, se poklonili Jožetu, mu podarili cvetje in v srcih dobro mislili. Pokopali smo ga na Otočcu 14. oktobra.
Žalujoci: Nada in sin Tadej, brat Zdravko in sestra Mimica z družinama ter ostali sorodniki

ZAHVALA
 V 62. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil naš dragi mož, brat in stric

JANEZ FRANKO
 Šmarje 7

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sovaščanom, ki ste nam kakorkoli pomagali ter izrazili sožalje. Iskrena hvala govornikom, pevcem, govornikom za poslovilne besede ter g. kaplanu za opravljen obred.
Žalujoci: žena Ana, brat Martin in sestra Mimi z družinama ter sestra Pepca

ZAHVALA

VINCENCIJ ŽNIDARŠIČ
 Trdnjava 15, Kočevje

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in LD Mala Gora za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, vence in sv. maše ter vsem, ki ste našega ljubelega pokojnika pospremili na zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala!
Žalujoci: žena Jožica, hčerka Mira s Stanetom, sin Dušan s Francko, vnukinja Iris in ostalo sorodstvo

portret tega tedna

Franc Kotar

takrat, ko je kot šolar še pred poukom moral nesti na Hrvaško mleko, je imel zanimive podjetne ideje, a za tisti čas neprimerno. Lahko si predstavljate, kako se je končal njegov poskus v šolski knjižnici, kjer je razen običajnega čitva na lastno pest začel izposojati tudi stripe. Izbrala teh zveščic je nastala na čez 1000 primerkov, obisk v knjižnici pa se je bistveno izboljšal. Začasno, seveda.

Služboval je v posavskih kmetijskih kombinatih, a kolektivne pogodbe ni hotel podpisati, saj bi ga preveč omejevala. Šel je svojo pot. Zdaž že 20 mesecev izdaja strokovno revijo, ki jo vsak teden prejema 1200 naročnikov. Je lastnik podjetja Siviš, ki želi s pomočjo dveh sorodnih podjetij v Sloveniji izgraditi sadjarsko-vinogradniški informacijski sistem. Kmetije naj bi z njim kar najhitreje dobili informacije o konkretnem ravnanju z nasadi, o novostih v tehnologiji ter hkrati preko trgovine s čim manj posredniki dobili tudi večje količine škropiv, repromateriala in drugih izdelkov po nižjih cenah.

Inž. Kotar ima pogodbe z nekaj največjimi slovenskimi sadjarji, ki jim nudi usluge svetovanja. Jezi se, ker država še vedno podpira samo eno svetovalno službo, za njegov projekt, ki teče zdaj že dve leti, pa noče slišati. "Ne zahtevam, da dajo finančno podporo mojemu delu, zavzemam se za zasebno svetovanje v kmetijstvu. Naj država objavi razpis, na katerega se lahko prijavi vsi, ki so sposobni opravljati tako delo. Tudi znotraj sedanjih državnih služb je mnogo dobrega, a konkurenca ne bi škodila," razmišlja. V razgovorih z državo je spoznal, da še vedno ostaja pregrada, preko katere naš sistem ne more. Že davno se je sprijaznil s padci, ki jih prinaša življenje. "Če je človek vztrajen in ima pred sabo jasen cilj, se pobere in gre naprej," meni. Kaže, da je tudi tokrat s svojo idejo nastopil malo prezgodaj. Morda pa tudi ne. Nekdo pač mora biti prvi.

BREDA DUŠIČ-GORNIK

Velika nagradna igra za naročnike DOLENJSKEGA LISTA

Avto ŠKODA FAVORIT GLX in še veliko drugih nagrad!

Če še niste, postanite naročnik Dolenjskega lista! Vsi člani doslej največje dolenjske družine, s plačano naročnino na Dolenjski list za tekoče trimesečje (stari naročniki) ali za tri mesece vnaprej (novi naročniki) bodo prišli v poštev za žrebanje, ki bo v četrtek, 16. decembra letos, na Loki. Nagradna igra bo trajala do 10. decembra.

Glavna nagrada:

avto ŠKODA FAVORIT GLX s kasko zavarovanjem (Novotehna, zavarovalnica Triglav in Dolenjski list)

Druge nagrade:

- * vrednostni bon v višini 100.000 tolarjev (trgovina talnih oblog PCP Pureber v javnih skladiščih Novo mesto)
- * predsobna Alples
- * vikend paket za dve osebi (turistična agencija Mana iz Novega mesta)
- * kolo (servis in trgovina Smole iz Novega mesta)
- * bon za 20.000 tolarjev (tehnična trgovina Tilia iz Novega mesta)
- * avtoalarm z montažo (SPM trade, d.o.o., Šentjernej)
- * univerzalno centralno zaklepanje avtomobila z montažo (SPM trade, d.o.o., Šentjernej)

Za našete lepe nagrade se bodo potegovali vsi naročniki, samo med novimi pa bo izžreban dobitnik

* pečnic za krušno peč ali klasičnega kamina (Pionir Keramika Novo mesto)

Spisek nagrad ni dokončen, do žrebanja je še daleč!

SPM TRADE
068/42-361

Naročniki Dolenjskega lista vedo, zakaj so naročniki: noben četrtek ne umanjka njihov časopis, zdaj pa še toliko nagrad!

NAROČILNICA
Naročam Dolenjski list na naslov:

Priimek in ime: _____

Ulica in hišna številka: _____

Poštna številka in kraj: _____

Št. osebne izkaznice: _____

Naročilnico pošljite na naslov: DOLENJSKI LIST, 68000 NOVO MESTO, Glavni trg 24

NOVOTEHNA
trgovina talnih oblog

MANA
turistična agencija
Partizanska 7, Novo mesto

PIONIR

keramika NOVO MESTO d.d.

PCP PUREBER d.o.o.
Novo mesto • FAX 068/23-293
Ljubljanska 27, (Javna skladišča)
Tel.: 068/322-337 int. 220

Halo, tukaj je bralec Dolenjskega lista!

Slovinci brez služb na račun tujcev - Služba brez dela je v "Gorjancih" - Ni vseeno, kje naročiš picco - Troje vprašanj "civilnega dela" Potočne vasi - Opravičilo Vidi Urbančič iz Šmarjeških Toplic

Pri tokratnih pogovorih med dežurnim novinarjem in bralci "Dolenjskega lista" je bilo v ospredju zvečine delo ali kako do njega priti. Gospa iz Semiča je po poklicu kuharski tehnik, torej je jasno, kaj bi rada delala. A kje, ko pa nima službe? Takoj se je javila na nedavni razpis za kuharsko pomočnico na viniški osnovni šoli. Povabljen je bila na razgovor, kjer je od ravnateljca izvedela, da njena zaposlitev ni sporna, kajti delavki s Hrvaškega, ki naj bi jo nadomestila, je potekla delovna viza, s podaljšanjem pa najbrž ne bo nič. Ni prijetno biti brezposeln in izvedeti, da z objavljenim službo ne bo nič. Prav to se je zgodilo gospe, saj je dobila obvestilo, da so ugodili pritožbi hrvaške kuharske pomočnice in ji podaljšali delovno vizo.

Nič bolje se ne godi hčerama gospe iz Metlike. Ena, šolana pletilja, že dve leti ne dobi dela, druga, po poklicu elektronski tehnik, pa je še leto dni več brez službe. Prizadeta mati se sprašuje, kdo kroji zaposlovalno politiko v krajih ob hrvaški meji, kjer je nezaposlenega veliko slovenskega življa, v tovarnah pa so tujci. "Ni res, da naši otroci ne bi hoteli poprijeti za vsako delo, pa jih zato nadomeščajo tuje. Menda se slednjim ni treba bati, da bi bili ob službo, ker je naši oblasti veliko do dobrih sosedskih odno-

sov. In kdaj bo taista oblast spoznala, da zanjo ni slabšega ob množice nezaposlenih, nezadovoljnih slovenskih volilcev?" je rekla gospa, imenovana pa ne želi biti, ker so bili njej podobni že deležni celo groženje.

Če imaš službo, se ni rečeno, da lahko delaš. To v zadnjem času zelo občutijo soferji podjetja Gorjanci. Po besedah gospe iz Zbur se njenemu možu (po 19 letih za volanom) in še mnogim v strašnem podjetju ne obeta nič dobrega. V službo prihajajo, a "fur" ni za vse; šefi ne vedo, ali bodo, in če bodo, kdo bo vozil; šefi tudi ne vedo, kaj bo s soferji in njihovo plačo, če voženj ne bo. In če se hoče kdo od soferjev o svoji in usodi podjetja pogovoriti z direktorjem, šefi ne vedo (!); kje je ta mož. Ali ni potemtakem bolje biti brez dela (vsaj več, pri čem si), kot pa v nenehni, živce parajoči negotovosti.

V Mirni Peči se ne premorejo picerije, zato je Sabina iz družbe štirih, ki so si zaželeli slastne jedi, poklicala novomeško "Halo-alo pizza! Zaredi vas". Zaradi koga? Reklama v "Dolenjcu" je očitno eno, pice speči in jih pripeljati v Mirno Peč pa nekaj povsem drugega, nemogočega, če ne gre najmanj za deset pic. K sreči konkurenca dela čudeže tudi pri picah in tiste štiri, ki so jih iz prav tako novomeškega Caprija dostavili Sabini in njenim, so bile zelo okusne.

V mirnopeški smeri leži Potočna vas, tamkaj pa so siti nečesa drugega, ne pic. Gospod, ki je klical v imenu "civilnega dela vasi", želi, da objavimo troje vprašanj, ki jim kot kamen ležijo na duši. Občinarji naj odgovorijo, kdaj bodo izpolnili obljubo in predel romskega Žabjaka na papirjih iz Potočne vasi prestavili v kak drugače imenovan kraj. Nikakršno preimenovanje najbrž ne bo utišalo pogostega pokanja v tem romskem naselju, zato naj policisti povedo, ali je z njihove strani res storjeno vse, da bi na "žabjaški fronti" zavladal mir. Pot do miru bo po mnenju Potočanov neprimerno daljša, če bo še naprej odprt "Cigobar", ki menda deluje na črno (kako je z dovoljenji, naj pojasnijo občinarji) in to vsakokrat dolgo v črno noč (hrupna bosanka muzika moti daleč naokoli, zato policisti ne bi smeli umanjkat z odgovorom, kako preprečujejo kaljenje nočnega miru).

• Lepo je v naši domovini biti tat. (Jurč)

GNEZDO V SKODELICI - Gospodinja Jožefa Osmič z Velikega Riglja je bila nemalo presenečena, ko je letos spomladi opazila, da je dobila nove podstanovalec. V skodelici, ki je bila postavljena na omarici v kopalnici, si je par taščic pričel graditi gnezdo. Gostoljubno je počakala, da so ptice znesle jajčka, iz katerih se je izvalilo pet mladičkov. Eden je žal padel iz gnezda in utonil, pet pa jih je zdravih in čilih poletelo v nebo. V dokaz, da je bilo gnezdo res v skodelici, je Jožefin brat Alojz Šenica posnel to fotografijo.

DOBRO JE VEDETI...

BOGATA PONUDBA GRANITNIH IN KERAMIČNIH PLOŠČIC

V Novotehninem diskontu na Ljubljanski cesti lahko v novem salonu keramike izbirate med bogato ponudbo granitnih in keramičnih ploščic italijanskih in domačih proizvajalcev:

- **CERAMICA BARTOLONI (uvoz)**
Bogata paleta talnih in stenskih granitnih ploščic za notranjo in zunanjo uporabo obdelanih s posebno tehnologijo S.R.I., ki jim daje odpornost proti madežem, kislinam in obrabi.
- **CISA (uvoz)**
Bogata paleta talnih in stenskih keramičnih in granitnih ploščic za notranjo in zunanjo uporabo.
- **CEMAR (uvoz)**
Bogata paleta stenskih in talnih keramičnih ploščic.
- **KERAMIX**
Talne keramične ploščice.
- **LJUBEČNA**
Opečni tlakavec - klinker.

CENE:
KERAMIČNE PLOŠČICE: -(uvoz) od 800 SIT
- (KERAMIX) od 550 SIT
GRANITNE PLOŠČICE: - od 1.700 SIT
INFORMACIJE:
NOVOTEHNA - DISKONT, Ljubljanska c. 26
tel.: (068) 321-434

NOVOTEHNA

So medvedje pribežali iz Hrvaške in Bosne?

V Loškem potoku iz dneva v dan bolj nadležni

LOŠKI POTOK - Že od pomladi in vse poletje ljudje opažajo več medvedov, ki se nemoteno sprehajajo po poljih in včasih celo sredi urbanih naselij. Največ je malih (od 50 do 80 kg), strah pa zbuja kakih 200 kg težka medvedka z mladiči. Do večje tragedije sicer še ni prišlo, že samo srečanje z medvedom pa gotovo zbuja skrajno neprijetne občutke. Pred dnevi je medved podrl ovcjo ograjo, kjer dva vaščana gojita ovce. K sreči je raztrgal samo eno žival, ostale so se razbežale. Obor je od vasi oddaljen komaj 700 m. Tudi čebelnjakov se je medved že lotil, pred hišo na robu vasi Hrib pa

je pri belem dnevu ujel in umoril domačo mačko.

Zaradi vse večjega negodovanja občanov je lovsko družina zahtevala odstrel vsaj ene do 80 kg težke zveri, ki je bila največkrat opažena. Dovoljenje bo verjetno izdala komisija Lovsko-gojitvenega območja iz Kočevja. Upajo, da pravočasno.

"V Loškem potoku je medved prisoten, odkar ljudje pomnijo. Letos je izrednemu povečanju števila živali krivo vsaj dvojce: premajhen odstrel ali pa so živali prebegle iz vojaško ogroženih delov Bosne in Hrvaške, ker je znano, da medved znani miroljubnosti zverin lahko pride do tragedije, še zlasti nevarna postane medvedka z mladiči. Prav zato bomo poskusili vse, da bi zmanjšali stalež vsaj za toliko, kolikor izjemoma dovoljuje zakon," pravi starešina LD Loški potok Ivan Lavrič.

A. KOŠMERL

KOSTANJEVE DOBROTE V DOLENJSKIH TOPLICAH

DOLENJSKE TOPLICE - V soboto, 23. oktobra, zvečer, bo na plesu v Dolenjskih Toplicah v zdraviliški

restavraciji še posebej lepo. Za prijetno glasbo in vzdušje bo poskrbel priznani ansambel Petra Finka s pevko Jožico, topliški gostinci pa bodo pripravili večer kostanjevih jedi. Lepo povabljeni!

Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado VIKTORJU FORŠČKU iz Prapreč. Nagrajencu čestitamo!

- Lestvica je ta teden takšna:
- (2) Nazaj na vas - IGOR IN ZLATI ZVOKI
 - (1) Vesel Abraham - ALPSKI KVINTET
 - (4) Lepote Slovenije - HMELJARSKI INSTR. KVINTET
 - (3) Kolovrat - TRIO FRANCIJA OCVRKA
 - (7) Trmasta Urška - JOŽE SKUBIC IN NJEGOVI
 - (5) Vinska pesem - FANTJE IZPOD ROGLE
 - (6) Dober dan - SALEŠKI FANTJE
 - (8) Vrt brez smeha - ANS. TONIJA VERDERBERJA
 - (-) Novo življenje - ANS. PETRA FINKA
 - (8) Ne hiti na Tahiti - ANS. HENČEK

Predlog za prihodnji teden: Hej, sofer - ANS. VIGRED

KUPON ŠT. 42

Glasujem za: _____
Moj naslov: _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefon (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.